Kamniški OBČAN

Št. 12 | Leto XXXVII | Kamnik, 23. junija 1998

KNJIŽNICA KAMNIK

Utrip srednjega veka po ulicah Kamnika

Sončen in prijetno topel konec prvega tedna junija je bil kot nalašč, da se je naše mesto ponovno odelo v preobleko srednjega veka. Občini Kamnik gre vsa pohvala, da je po lanskoletnih lepo sprejetih srednjeveških prireditvah ponovno pripravila pester program prireditev pod skupnim naslovom Srednjeveški dnevi v Kamniku. Naše mesto se namreč s svojo bogato zgodovinsko in kulturno dediščino poleg Škofje Loke, Postojne, Ljubljane, Štanjela, Radovljice in Branika vključuje v projekt Venerina pot, ki povezuje 52 evropskih mest današnje Avstrije, Italije, Češke in Slovenije, v katerih se je na viteških turnirjih bojeval Ulrich Liechtensteinski. Ker je bil na slovenski strani prvič pozdravljen z besedami »Buge vas primi, Gralva Venus«, se ga je oprijel vzdevek »Kraljeva Venera«. Dandanašnji Ulrich nadaljuje svoje popotovanje. Kraljeva Venera se vsako leto vrača v sedem slovenskih mest in gradov, kjer prireja koncerte, turnirje, srednjeveške tržnice in približuje zgodovino obiskovalcem vseh starosti.

Pridne članice Aktiva kmečkih žena Tuhinjske doline so s svojimi domačimi dobrotami premamile marsikaterega obiskovalca.

Že v petek, 5. junija, popoldne je mestni klicar v spremstvu bobnarja in fanfaristov naznanjal prireditve po mestu. V renesančnem gradu Zaprice, kjer danes domuje muzej, smo v večernih urah spremljali predavanje dr. Ivana Stoparja, ki je predstavil življenje na srednjeveških gradovih. Milko Lazar je obudil staro glasbo čembala, predhodnika klavirja, ki je bil v

Nadaljevanje na 3. strani

Pester program prireditev v okviru SREDNJEVEŠKIH DNEVOV V KAMNIKU smo tudi letos toplo sprejeli. Občini Kamnik gre vsa pohvala za organizacijo te edinstvene kulturno-zgodovinske prireditve, za katero želimo, da bo imela svojo tradicijo in sporočilo za našo prihodnost. Na sliki: župan Tone Smolnikar ob spremstvu mestnega klicarja, bobnarja, fanfaristov in mestne gospode naznanja odprtje srednjeveške tržnice in s tem začetek trgovanja.

SAŠA MEJAČ

Začetek poletne sezone na Veliki planini

Po pičli smuki bogata paša, tudi turistična?

Temni oblaki, ki so tisto soboto dopoldne, 13. junija, prekrivali Brano in Planjavo in segali skoro do Kamniškega sedla, niso obetali preveč lepega vremena planincem in pastirjem, ki so se vzpenjali, prvi z gondolo, drugi pa peš ali s traktorji in kravami z druge strani na prostrana pobočja Velike, Male in Gojške planine. Žičničarji so tokrat ob uradnem odprtju letne sezone poskrbeli za majhno presenečenje. Obiskovalce so pričakali odeti v stilizirana pastirska oblačila, ki jih bodo nosili tudi v prihodnje. Na postaji žičnice na Šimnovcu so na stojnicah z nagrajenimi vini s sejma Vino '98, z domačimi klobasami ter češnjami in breskvami postregli vinogradniki z Brd na Goriškem in Črešnarjeva turistična kmetija iz Oplotnice. Da pa prvi gostje ob začetku poletne sezone ne bi ostali brez planinskih jedi, je z ajdovimi žganci in kislim mlekom poskrbel Brane Zupančič, novi gostilničar na Šimnovcu. Za dobro voljo pa sta poskrbela planšarski duo in velikoplaninski zabavljač Stegn - Janez Vrenjak. Kljub kislemu vremenu se je do treh popoldne, ko je bilo predvideno uradno odprtje, nabralo kar nekaj ljubiteljev planin. »Čeprav je Velika planina muhasta, je na njej vedno moč najti zavetje, je dejal župan Tone Smolnikar, ki je še posebej poudaril, da brez pastirjev, bajtarjev in žičničarjev ne bi bila to, kar je, in se zahvalil vsem, ki so sodelovali pri pripravi programa, še posebej pa Rudiju Meršaku, ki, kot je dejal, ima ideje.

»Ali si ti sprevodnik?«, so potniki na gondoli spraševali Staneta Erjavška v novi opravi.

V pastirskih igrah, v katerih pa žal niso sodelovali pravi pastirji z Velike planine, čeprav, kot nam je dejal Rudi Meršak, so bili povabljeni, so se pomerili žičničarji, bajtarji in člani kulturnega društva Planšar. Tekmovali so v metanju štora, vlečenju vrvi in v enonožnem teku.

Kot nam je povedal predsednik kulturnega društva Planšar Jože Les, njihovi planšarji ne bodo več gojili takega zborovskega petja, kot so ga doslej. Vrnili se bodo k prvotnemu izročilu velikoplaninskih pastirjev, že jeseni bodo začeli izvajati bolj izvirno pastirsko glasbo s tem, da bodo začeli igrati na kampel (glavnik), orglice in list. Pravi, da bi se morali bolj povezati s pastirji s planine.

Sicer pa je razveseljivo, da so se na Šimnovcu resno lotili tudi prenove že razpadajoče fasade gostišča. Zdaj so prenovili zidni del, kmalu pa bodo prebarvali še leseni del in okna.

Na Veliko planino res dolga je pot, čez Pasje pečine jo maha en trot... je še dolgo v sobotni večer odmevalo s Šimnovca proti Zelenemu robu. *»Se z gondolo pelje, do Šimnovca gre, pa misli ta osel, da hribov'c je že«* pa je odmevalo z vzhodnega dela planine...

FRANC SVETELJ

Naslednja, 13. številka Kamniškega občana bo izšla v četrtek, 9. julija.

Prispevke oddajte najkasneje do srede, 1. julija, oglase, zahvale in obvestila pa do torka, 7. julija.

Vsem občankam in občanom toplo čestitava ob dnevu slovenske državnosti!

IGOR PODBREŽNIK
predsednik Občinskega sveta

TONE SMOLNIKAR
župan Občine Kamnik

Velika planina je oživela

Mukanje živine, cingljanje kravjih zvoncev in medklici so se slišali v zgodnjih sobotnih urah po vaseh pod Grintavci, saj je bil to dan letošnjega odhoda pašne živine in pastirjev na Veliko planino. »Vstani Janez, Nukovi že ženejo, ti pa še vedno ležiš. Krave so pomolžene! Pripravi se, da poženeš,« približno tako je bilo slišati na številnih kmetijah.

Odhod živine in pastirjev na planino je za 17 vasi, ki imajo pašno pravico na velikoplaninskih pašnikih, pravi mali praznik. Posebno za pastirja, planšarja ali »pvaninca«, kot ga imenujejo v teh krajih. Živina, ki se povečini pase že od konca aprila ali začetka maja, v vročih dneh tudi že težko čaka odhod. »Ob premajhnih čredinkah so jo že same, brez pastirja ubrale proti planini,« vedo povedati v krajih od Sv. Lenarta do Kranjskega raka. Odhod živine na planino pa je nekakšen praznik tudi za domače, saj se za skoraj tri mesece rešijo dela z živino, seveda ne na vseh kmetijah, saj mlekarice, določene za oddajo mleka v mlekarne, povečini ostanejo doma.

Tako kot že v starih časih se gospodarji 60 kmetij, ki imajo pašno pravico (na novo so jo razdelili leta 1913) na Veliki planini, na t.i: »pvaninski seji« domenijo, kdaj bo »tvaka«, kot imenujejo obvezno delo na planini in kdaj poženo živino na Veliko planino. Malo snega, toplo spomladansko vreme in dovolj dežja je travi letos zelo godilo, zato so zvonce navezali nekaj prej kot sicer. Včasih so živino pognali na planino šele ob prazniku sv. Petra in Pavla, letos pa že ob godniku Antonu. Enako kot na Veliko planino, najvišje ležečo in tudi največjo v tem delu Kamniških planin, tudi na Malo, Gojško (po vasi Gozd) ter Kisovec, Konjščico in Dol priženo živino že teden ali celo 14 dni prej. Tako kot včasih vsi pašni upravičenci z iste planine na isti datum, določen na seji, lahko priženo na planino.

Nadaljevanje na 5. strani

Po prihodu na planino si krave zaslužijo počitek v zavetju kapelice Marije Snežne. Tudi vode bo letos dovolj. *Foto: METOD MOČNIK*

SCORPIO
Moste 88 A
Prodajalna obutve in tekstila
SANDALI
COKLI
NATIKAČI
LAHKA POLETNA OBUTEV IN OBLAČILA
KOPALKE
MAJICE
KRILA
KRATKE HLAČE
Kljub gradnji je trgovina odprta kot običajno vsak dan od 8. do 19. in ob sobotah od 8. do 13. ure

ljubljanska banka
Nova Ljubljanska banka d.d., Ljubljana
Posojilo Vas bo poživilo
Pri nas lahko najamete stanovanjska posojila z dobo vračanja do 15 let.
Primera posojil v znesku 1,000.000 SIT z uporabo korekcijskega faktorja za izračun mesečne obveznosti:

odplačilna doba	najnižja obrestna mera	začetna mesečna obveznost
5 let	6,25%	21.306,00 SIT
6 let	6,75%	19.359,00 SIT

Posojilo lahko zavarujete **pri zavarovalnici** ali z drugimi zavarovanji.
Pričakujemo Vas v poslovalnici na Glavnem trgu.
Nova Ljubljanska banka - pravi naslov za denarne zadeve.

kočna
26. in 27. JUNIJA
DISKONT PEROVO
PRAZNUJE 5. OBLETNICO OBSTOJA.
VABIMO VAS K NAKUPU IN DEGUSTACIJI IZDELKOV SLOVENSKIH PROIZVAJALCEV.

Novi pravniški triki za nevračanje

Ko se nekdo zaroti proti drugemu, običajno najde nešteto možnosti, da mu nagaja. Tako je to tudi v primeru (ne)vračanja nacionaliziranega premoženja Meščanski korporaciji Kamnik. Pa ne samo njej.

Glede na vse okoliščine bi lahko celo sklepali, da gre celo za čisto osebne zamere, ker si je nekdo drznil poučevati državno pravobranilstvo. Po drugi strani se pa kaže izredno perfidna zarota proti agrarnim skupnostim, pa tudi proti Planinski zvezi Slovenije (PZS)! V lanskem letu je bil namreč sprejet Zakon o stavbnih zemljiščih, v katerem v 2. odstavku 50. člena piše: »Do ureditve s posebnim zakonom, vodna zemljišča in zemljišča nad gozdno mejo niso v pravnem prometu.«

To je torej očiten zavlačevalni manever, saj Zakon o vračanju nacionaliziranega premoženja oziroma Zakon o ponovni vzpostavitvi agrarnih skupnosti izloča iz vračanja zemljišča, ki niso v pravnem prometu.

Da je tako določilo v Zakonu o stavbnih zemljiščih uperjeno predvsem proti agrarnim skupnostim in PZS, je povsem očitno, saj v Sloveniji praktično nihče drug (država je seveda izjema) ne gradi (ni gradil) oziroma uporabljal tudi zemljišč nad gozdno mejo. Da pa bi verjetno bilo možnih še več manipulacij, pojem gozdne meje ni nikjer zakonsko definiran! Pri tem pa je narejena še ena lumparija: s tem zakonom je onemogočeno vračanje nacionaliziranih višinskih pašnikov (nad gozdno mejo) in tudi drugega sveta spet samo nekaterim. Komur je bilo vrnjeno pred poletjem 1997, ima, pri tistih, ki se pa postopek do takrat še ni končal, pa nima oziroma naj ne bi dobil. Kje je tu enakost pred zakonom, o kateri piše naša ustava in je osnova demokratične družbe?

BOJAN POLLAK

Srečanje slovenskih izgnancev v Kamniku

Spomin na dolgo pot iz pregnanstva

Oh, kako je dolga, dolga pot iz tujine pa do doma! Cesta bela je tako, sonce sije na zemljo, na to dolgo, dolgo pot... Tej znani pesmi, himni slovenskih izgnancev, ki jo je v vročem sobotnem dopoldnevu na zapriškem hribu ob spremljavi harmonikarja **Boža Matičiča** zapela **Jožica Kališnik,** so pritegnili številni glasovi danes že ostarelih izgnancev, ki so z vseh koncev Slovenije prihiteli na srečanje v Kamnik.Več kot 1800 se jih je pripeljalo s posebnim vlakom in tridesetimi avtobusi.

Letošnjo prireditev ob 7. juniju dnevu izgnancev je namreč pripravila kamniška krajevna organizacija Društva izgnancev Slovenije v soboto, 6. junija, na travniku ob gradu Zaprice.

»V Kamniku smo z zadovoljstvom sprejeli predlog za organizacijo osrednje letošnje prireditve ob dnevu izgnancev, ki naj da poudarek 53-letnici vračanja slovenskih izgnancev in drugih žrtev II. svetovne vojne ter repatriacijskim bazam, je v svojem pozdravnem nagovoru dejala Marija Žnidar, predsednica krajevne organizacije DIS Kamnik, in poudarila, da si je Društvo izgnancev izbralo za svoj simbol let lastovk nad bodečo žico, saj so se izgnanci tisto pomlad pred 53 leti kot jate ptic srečni vračali v svoje domače kraje. Potem je na kratko predstavila kamniški sprejemni center leta 1945, ki je bil izmed 40 sprejemnih centrov v Sloveniji, prek katerih so se vračali izgnanci, največji. V treh objektih: uršulinskem samostanu v Mekinjah, nekdanjem Kurhausu (zdravilišču) - zdaj Samski dom in v gradu Zaprice je bilo prostora za 2150 ljudi. Prek kamniškega repatriacijskega centra se je na svoje domove vrnilo več tisoč Slovencev.

Zbrano množico izgnancev in gostov je pozdravila Marija Žnidar, predsednica kamniške organizacije DIS.

Dr. Janez Podobnik, predsednik državnega zbora: »Imate vso moralno pravico terjati, da se vaše pravice v celoti uresničijo.«

Udeležence slovesnosti in goste, med katerimi je bil tudi **dr. Janez Podobnik, predsednik državnega zbora,** je pozdravil tudi **Tone Smolnikar,** kamniški župan, ki je poudaril svoje zadovoljstvo, da so si izgnanci za svoje letošnje srečanje izbrali srednjeveški Kamnik, ki želi tradicijo prednikov ohranjati in jo razvijati naprej. K ohranjevanju tradicij iz II. svetovne vojne pa svoj delež prispevajo tudi izgnanci. Vsem je zaželel prijetno bivanje v Kamniku.

»Izgnanstvo je bilo ena najhujših preizkušenj slovenskega naroda,« je v slavnostnem nagovoru dejal **dr. Janez Podobnik,** predsednik državnega zbora, »v kateri so se kalili narodna zavest, pokončnost in prezir do okupatorja. Zato smemo izgnanstvo šteti kot dragocen prispevek slovenskega naroda v uporu proti okupatorjem in je prav, da za to vedno znova seznanjamo tudi svetovno javnost.

Nato je poudaril, da se kot predsednik Državnega zbora čuti soodgovornega za to, da bi se storjene krivice čimprej, kolikor se da, popravile. Pretekla leta je bilo že sprejetih nekaj tovrstnih zakonov, med njimi zakon o žrtvah vojnega nasilja. »Sam se bom zavzel, prepričan pa sem, da tudi moji poslanski kolegi, med njimi je tudi danes navzoč kolega magister Franc Žnidaršič, ki je tudi sam doživel usodo izgnanca, za to, da bi bile čimprej sprejete potrebne spremembe zakona..«

Del svojega govora je govornik namenil tudi vprašanju vojne odškodnine in dejal, da tu ne gre za neko dobro gesto držav, ki so dolžne izplačati vojno odškodnino, pač pa za njihovo obvezo. »S tega mesta lahko samo rečem, da se bom zavzel, da bomo pokončno, samozavestno, predvsem pa z argumenti utemeljeno vztrajali, da se v odnosih z republiko Nemčijo in drugimi državami, ta vprašanja rešijo.«

Potem ko se je zahvalil številnim požrtvovalnim delavcem Društva izgnancev za njihovo prizadevanje, je poudaril, da je država pri uresničevanju sprejetih predpisov nekoliko prepočasna, saj je bilo doslej rešenih šele 35.374 primerov, kar je 67% vseh vlog na podlagi zakona o žrtvah vojnega nasilja. Vlada in parlament morata storiti vse, da bi bili vsi zahtevki čimprej obravnavani in uresničeni. Zbrani izgnanci so Podobnikovim besedam že med govorom in še posebej na koncu pritrjevali z navdušenim odobravanjem.

Nato je ob zvokih kamniške mestne godbe, pod vodstvom **Francija Lipičnika** na pročelju gradu Zaprice odkril spominsko ploščo **mag. Franc Žnidaršič,** poslanec državnega zbora. Na plošči je napis: »Skozi vrnitvene (repatriacijske center) v Kamniku se je vrnilo v domovino več tisoč izgnancev in drugih žrtev druge svetovne vojne. V spomin in opomin! Društvo izgnancev Slovenije. Kamnik, 6. junija 1998.

Predsednik društva izgnancev Slovenije **Vlado Deržič** pa je razvil društveni prapor, na katerega je Tone Smolnikar, župan občine Kamnik, pripel spominski trak.

V bogatem (sicer nekoliko predolgem) kulturnem programu, ki ga je povezoval **Tone Ftičar,** so sodelovali še **Mešani pevski zbor Mavrica** iz Srednje vasi, recitatorji **KD Pridenmožic,** učenci kamniške **Glasbene šole** in **folklorna skupina Društva upokojencev Kamnik.**

Žal je treba reči, da so se besede nastopajočih v pravi poletni vročini slišale le do polovice prireditvenega prostora. Precej pripomb pa je bilo tudi na gostinsko postrežbo, ki so jo organizatorji zaupali najetemu gostišču, to pa ni izpolnilo njihovega pričakovanja. Sicer pa je treba dati požrtvovalnim članom in članicam kamniškega odbora DIS za zahtevno organizacijo vse priznanje.

Besedilo in fotografije: FRANC SVETELJ

Spominsko ploščo izgnancem na grajskem poslopju je odkril mag. Franc Žnidaršič, poslanec državnega zbora.

Položen temeljni kamen za prizidek k šoli v Mostah

Po desetletju spet v dopoldansko šolo

»Učenci nižje stopnje se že veselimo novih učilnic, ker bomo potem lahko več s svojimi starši, šli bomo lahko tudi na popoldanski izlet ali se udeleževali izvenšolskih, športnih in drugih dejavnosti,« so na prireditvi ob položitvi temeljnega kamna za prizidek pri osnovni šoli Moste dejali učenci od prvega do četrtega razreda.

Deset junij jim bo zato ostal v spominu, če se bodo uresničile besede govornikov, da bodo letos pod streho štiri učilnice z dvema kabinetoma in da bodo čez dobro leto dni, torej jeseni prihodnje leto najmlajši že lahko sedli v nove šolske klopi.

STARA OBČINA JE ZAČELA - NOVA BO DOKONČALA: Župan Tone Smolnikar ter predsednik KS Moste in občinski svetnik Tone Špenko pri polaganju temeljnega kamna.

Najbolj slikovito je prizadevanje za nov prizidek opisala **Marjeta Humar,** predsednica občinskega odbora za družbene dejavnosti, ki je dejala, da se je kamen, ki ga bodo vzidali, odvalil od srca svetnikoma **Tonetu Špenku,** ki je tudi predsednik KS Moste in **Vinku Ovijaču,** saj sta se poleg ostalih vseskozi najbolj prizadevala, da je končno prišlo do uresničitve zamisli, ki so jo krajani podprli že s samoprispevkom v letih 1986 do 1991.

Če je bilo polaganje temeljnega kamna res strahotno resna zadeva kot je dejal **Anton Kamin** občinski načelnik za družbene dejavnosti, in če bo država prihodnje leto primaknila svoj delež, potem bodo v Mostah leto pred novim tisočletjem res dani pogoji za enoizmenski pouk. Župan **Tone Smolnikar** je poudaril, da ob proslavi petdesetletnice postavitve šole v Mostah marsikdo ni verjel, da bo v kratkem šola res dobila prizidek. Zaželel je novi občini Komenda čimveč uspeha pri dokončanju gradnje tega objekta. Nato pa je s pomočjo Toneta Špenka položil temeljni kamen, na katerem je zapisano: *Našim otrokom za lepšo prihodnost za prizidek k osnovni šoli v Mostah - položil župan občine Kamnik.*

Tone Špenko, predsednik KS Moste, nam je ob tej priložnosti povedal, da bodo letošnja dela do III. faze stala okrog 30 milijonov SIT, od česar bo občinski proračun prispeval 20 milijonov, 10 milijonov SIT, zbranih s krajevnim samoprispevkom pa imajo prihranjenih že od leta 1991.

Položitev temeljnega kamna so počastili z besedo in glasbo tudi učenci, ki so ta dan skupaj z učitelji odprli vrata svoje šole. Kot je povedala ravnateljica OŠ Komenda Moste **Marija Pepelnak Arnerič,** mošćansko šolo obiskuje 287 učencev od skupaj 474 učencev, kolikor jih šteje celotna šola. Ta dan so osmošolci izročili ključ sedmošolcem. Oboji pa so pod vodstvom mentorice Jožice Plevel uprizorili veseloigro Vzorni soprog.

FRANC SVETELJ

POSLOVNO INFORMACIJSKI CENTER OBČINE KAMNIK

Svetovanja in izobraževanja za podjetnike v času dopustov, to je v JULIJU in AVGUSTU, ne bo. S svetovanjem in izobraževanjem bomo nadaljevali SEPTEMBRA 1998.

Informacije: PIC Občine Kamnik, tel.: 817-443 ali 818-107.

Kamniški občan - Ustanovitelj Občina Kamnik, izdajatelj Bistrica, d.o.o., Kamnik, Ljubljanska 3/a, direktorica Saša Mejač, dipl. ekon. Ureja uredniški odbor. Odgovorna urednica in lektorica prof. Breda Podbrežnik-Vukmir. Strokovna sodelavka Vera Mejač. Tehnični urednik Franci Vidic. Na podlagi zakona o PD in mnenja Ministrstva za kulturo sodi časopis med proizvode informativne narave, za katere se plačuje 5% davek. Kamniški občan izhaja dvakrat mesečno v nakladi 11.200 izvodov in ga prejemajo vsa gospodinjstva brezplačno. Naslov uredništva: Kamnik, Glavni trg 24 (občina), tel./fax: 831-311. Žiro račun: Bistrica, d.o.o., 50140-603-53872. Rokopisov in fotografij ne vračamo. Tisk Delo - Tisk časopisov in revij d.d. Ljubljana.

ODPRTA VRATA DRŽAVNEGA SVETA

državna svetnica
KATARINA OVCA SMRKOLJ,
predstavnica lokalnih interesov,

volilne enote št. 2, ki pokriva občine: Kamnik, Domžale, Lukovica, Mengeš, Moravče, Litija, ima URADNE URE: vsak 1. ponedeljek v mesecu od 10. do 12. ure oz. po dogovoru tudi v drugih občinah. Naslov: občina Kamnik, Glavni trg 24, 1240 Kamnik. Uradni prostor: pisarna št. 50 v 2. nadstropju občine Kamnik.

Vabljeni!

OBČINA KAMNIK

MESTNA GODBA KAMNIK

SPOŠTOVANI OBČANI!

Občina Kamnik in Mestna godba Kamnik vabita na prireditve ob DNEVU DRŽAVNOSTI, ki bo v sredo, 24. junija v Kamniku.

PROGRAM PRIREDITEV:

GLAVNI TRG
- **ob 18. uri**
  PRAZNIČNI KONCERT Mestne godbe Kamnik in pozdravna govora predsednika občinskega sveta Igorja Podbrežnika in župana Toneta Smolnikarja
- **ob 20. uri**
  Nastop ansambla VIHARNIK

POBOČJE MALEGA GRADU
- **ob 22. uri**
  Pravljični spektakel HERETIK ali KO NOČ ZAMENJA DAN v izvedbi KD Priden Možic

VABLJENI!

Svetniki sprašujejo in predlagajo

Avtobusnega prevoza od Stahovice do Smrečja (še) ne bo?

Na pobudo članice občinskega sveta **Vide Romšak** naj bi ponovno uvedli avtobusno progo od Stahovice do gostilne Logar ob 21. uri. Podjetje **Kambus** odgovarja, da s subvencijami, ki jih letno odobri občina, ne morejo pokrivati stroškov obstoječih nerentabilnih prog. Zato resno razmišljajo o zmanjšanju obsega avtobusnih prevozov za eno tretjino. Zato, sicer utemeljene pobude Vide Romšak, ne morejo uresničiti. Kambus meni, da mora zagotovitev prevoza postati tudi skrb in obveznost občine. Delniška družba Kambus sama ne more več vzdrževati nerentabilnih linij, katerih stroški že ogrožajo enostavno reprodukcijo družbe.

Strelišče v suhadolski jami je nezakonito

Svetnik **Vinko Ovijač** je že večkrat postavil vprašanje legalnosti strelišča v suhadolski jami, kjer ima Publicus prekladališče odpadkov. Izvajanje streljanja zelo moteče vpliva na okolico. Na vprašanje odgovarja **Publicus,** ki pravi, da je Klub za streljanje s pištolo iz Kamnika poleti 1995 zaprosil vodstvo Publicusa za soglasje k ureditvi strelišča na neurejenem in zaraščenem delu suhadolske jame. Glede na to, da je bil klub pripravljen počistiti in urediti del jame, je bila dana ustna privolitev. Tudi vodstvo KPK, kot najemodajalec jame, ni nasprotovalo temu posegu. Ker se streljanje izvaja izven delovnega časa, za obratovanje OC Suhadole ni moteče, kar pa ne morejo trditi za neposredno okolico. Izdaja dovoljenj in nadzor pa so predmet upravnih organov in inšpekcij.

Urbanistični inšpektor v svojem odgovoru pravi, da so bili v jami opravljeni določeni posegi v prostor, postavljena dva nadstreška, strelne premične tarče ter oporni zid iz železniških pragov. Celotno območje strelišča obsega dimenzije 35 m x 35 m. Investitor posega v prostor je Pistol Shooting Club iz Kamnika, ki za to dejavnost nima potrebnega prostorskega dovoljenja. Na mestu, ki ga sedaj uporablja klub, je predviden rezervat za kompostarno. V pripravi je ukrep za odstranitev vseh objektov, ki služijo strelski dejavnosti.

Svoj odgovor je pripravila tudi **Policijska postaja Kamnik,** ki pravi, da ima omenjeno društvo vsa potrebna dovoljenja za legalno delovanje. Namen društva, s sedežem v Šmarci, je izključno športno delovanje in ozaveščanje svojih članov o varni uporabi strelnega orožja. V razgovoru z Urošem Jerebom so policisti opozorili, da se streljanje v omenjeni jami ne sme opravljati. Če bodo zaznali kršitev, bodo zoper društvo in odgovorno osebo ukrepali po zakonu. **(fs)**

Vi sprašujete, župan odgovarja

Iz Kamniškega občana sprašujejo, kako bo letos z organizacijo in programsko zasnovo narodnih noš?

Dnevi narodnih noš v letu 1998 v Kamniku bodo. Po številnih zapletih z organizacijo v lanskem letu so se pojavljala številna vprašanja o odgovornosti organizatorjev tudi za kar precejšnjo finančno izgubo, ki so jo pridelali. Ker vse nepravilnosti še niso do konca razčiščene in ker mnogi stalni udeleženci narodnih noš zatrjujejo, da ne bodo prišli na prireditev, če jo bo organiziralo Turistično društvo, smo se na Občini Kamnik odločili, da ponovno prevzamemo organizacijo, tokrat 28. Dnevov narodnih noš,

Pred mesecem dni sem imenoval komisijo za pripravo in izvedbo prireditve, ki bo ***drugi vikend v septembru, to je 11., 12. in 13. 9.*** *V njej sodelujejo poleg delavcev občine tudi predstavniki TIC-a in Turističnega društva, ki imajo izkušnje pri realizaciji dosedanjih prireditev. Komisija je na zadnjih treh sestankih že določila okvirni program prireditev in posebej opozorila na vrednote, ki jih je v minulih desetletjih pridobila blagovna znamka Dnevi narodnih noš v Kamniku. Dogovorili smo se, da je potrebno tej blagovni znamki povrniti ugled in je ne tržiti vsevprek. To je naloga komisije.*

Bili smo enotnega mnenja, da je potrebno dogajanje osredotočiti predvsem na Glavnem trgu v Kamniku in še posebej ob osrednji prireditvi, torej sprevodu noš skozi mestno središče. Poudarek naj bi bil predvsem na etnografskem delu oz. predstavitvi oblačilne kulture posameznih slovenskih pokrajin, v drugem delu sprevoda pa se bodo zvrstili vsi, brez katerih si narodnih noš v Kamniku ne moremo predstavljati. To osrednjo prireditev bo spremljala vrsta drugih prireditev, ki se bodo začele že v petek, vse pa bodo povezane z zgodovino in tradicijo življenja in običajev pri nas.

Nismo pozabili tudi na zabavni del, saj si brez domačih ansamblov in plesa težko predstavljamo dogajanja sredi mesta.

Okvirna zamisel prireditve je torej znana, posamezne skupine pa so zadolžene za podrobnejšo pripravo in izvedbo nalog, med katerimi je seveda najzahtevnejše pridobivanje denarnih sredstev. Vemo, da je v proračunu namenjenih le nekaj stotisočakov in da bo potrebno zagotoviti denar predvsem preko sponzorjev, delno pa tudi z oddajo oz. najemom stojnic sredi mesta. Prve ocene kažejo, da moramo za uresničitev zastavljenega programa pridobiti okoli 7 milijonov SIT.

Sodim, da smo z organizacijo prireditve začeli dovolj zgodaj in da bomo zagotovili kakovostno raven, čeprav moram ob tem reči, da dela in obveznosti ne bo malo.

TONE SMOLNIKAR
župan

Utrip srednjega veka po ulicah Kamnika

Nadaljevanje s 1. strani

srednjem veku pogosto prisoten inštrument glasbenih večerov v gradovih.

Pod pobočjem Malega gradu, ki je s svojo dvonadstropno romansko kapelico, legendo o skritem zakladu in zakleti deklici Veroniki, povsod razpoznaven znak našega mesta, je bilo v soboto na vsakem koraku čutiti utrip srednjega veka. Na Trgu svobode je v vsej svoji pristnosti zaživela čisto prava srednjeveška tržnica, kakršne so bile za mesto značilne v 15. stoletju. Dogajanja so spremljali predstavniki organizatorja, oblečeni v izvirna oblačila srednjeveške gospode. Mestni klicar je ob fanfarah bučno napovedal začetek velikega sejma, mestni gospod Tone Fticar pa je prebral

Ambient Trga svobode je s svojo arhitekturno podobo ravno pravšnji prostor za pristno srednjeveško tržnico. Ustavili smo se ob ognju in pokukali v železni kotel, v katerem se je celo dopoldne kuhal golaž. Berač pa je izkoristil sleherno priložnost, da je »pofehtal« za kakšen kovanec.

Člani Kulturnega društva Tuhinj so predstavili nekdaj uspešne in nam znane domače obrti. Z zanimanjem smo spremljali nastajanje koša izpod spretnih rok pletarja...

listino, s katero je kralj Maksimiljan I. podelil Kamniku pravico do štirih letnih sejmov, med katerimi je največji sejem na dan sv. Primoža in Felicijana - 9. junija. Kot se spodobi, se je pričelo trgovati šele, ko je Tone Smolnikar, župan kamniški, dovolil odprtje sejma. Ob tem je izrazil zadovoljstvo, da je oblikovalcem kamniške Venerine poti uspelo že drugič postaviti prireditve v starodavni Kamnik in pripeljati tudi del zgodovine z našega podeželja. Vesel je bil pri-

...in oblanje trsk z ročno izdelanim obličem. Takšne trske so včasih služile za razsvetljavo. Močnik je bil kuhan, ko je pogorelo pet trsk.

sotnih številnih mladih, ki se šele spoznavajo z našo bogato zgodovino. Trg svobode je bil kar pretesen, saj smo številni obiskovalci želeli pokukati kar k slehernemu srednjeveškemu obrtniku in trgovcu Aronove tržnice - rezbarju, nečkarju, lončarju, orožarju, usnjarju, izdelovalcu starih glasbil, lectarju, medičarju, zeliščarki in grajski pisarki.

Člani Kulturnega društva Tuhinj so obudili nekdaj uspešne kamniške obrti - krojač, čevljar, sedlar, skodlar, pletar, oblar in krovec s slamo. Na drugi strani tržnice so pridne kmetice in branjevke, članice Aktiva podeželskih žena Tuhinjske doline, ponujale po starih receptih napečene domače dobrote - potice z različnimi nadevi, flancate, zavitke, domač kruh. Živilska tržnica je bila založena z domačimi siri, skuto, jajci, zelenjavo, medičarskimi izdelki. Poleg je imela stojnico zeliščarka, pri kateri smo spoznali domača zelišča in iz njih pripravljene »čudežne napoje« za rešitev raznih tegob in bolezni. Obiskovalci so prav del tržnice, kjer so se predstavljali ljudje z domačega konca, najštevilneje obiskali in jih sprejeli z navdušenjem.

Kot se za pravo srednjeveško tržnico spodobi, se je trgovalo le s kovanim denarjem, ki ga je bilo mogoče zamenjati za papirni denar sodobnega časa ali pa kar skovati pri kovcu denarja, ki je imel ves dan polne roke dela, saj je kupčija dobro cvetela. Na željo je na kovanec skoval tudi grb mesta Kamnika, kot so v srednjeveški kovnici na Malem gradu kovali grb tedanjega mesta Stein. Vseskozi pa smo poleg glumačev, bruhalca ognja in beračev na tržnici srečevali bosonoge otročaje v širokih lanenih oblačilih, ki so prepevali, se lovili, dražili hudo babo z metlo, vreščali pred njo in beračі, zbijali piramide, kotalili obroče, izdelovali lutke in izvedli lutkovno predstavo. To so bili otroci pevskega zbora Osnovne šole Frana Albrehta, ki so se pod vodstvom Marine Aparnik pripravljali za nastop skoraj dva meseca. Prav najmlajšim je bil namenjen res pester program. Vselej dejavna Helena Sterle jih je na Glavnem trgu pritegnila k iskanju skritega zaklada in drugim srednjeveških igricam.

Sprehod po srednjeveškem jedru mesta je še bolj zanimiv in poučen pod strokovnim vodstvom, zato je Turistično informacijski center Občine Kamnik organiziral kar tri vodene oglede.

Krog zanimivih in zgodovinsko obarvanih prireditev Venerine poti, katere namen je oživiti srednjeveško življenje in predstaviti nekoliko drugačno turistično ponudbo, so sklenili kvartet kljunastih flavt Air s koncertom za kavarno Veronika in člani Kulturnega društva Priden možic, ki so na ruševine Malega gradu postavili plesno glasbeno pirotehnični spektakel Heretik ali Ko noč zamenja dan. Z res izredno predstavo so navdušili slehernega obiskovalca, zato ne gre zamuditi njihove prve ponovitve **v sredo, 24. junija, ob 22. uri,** s katero začenjajo niz ponovitev, ki se bodo dogajale na za predstavo primernih lokacijah po vsej Sloveniji.

Zgodba, ki opisuje življenje viteza Ulricha, živi dalje. Obuditev starih dogodkov in njihov prenos v sedanjost se je začela. Mesta in gradovi so se začeli polniti z vsebinami. Kulturnimi, zgodovinskimi, turističnimi in takimi, ki prinašajo navdušenje, veselje in smeh na obraze prebivalcev, radovednežev in turistov.

Besedilo in fotografije:
SAŠA MEJAČ

Otroci pevskega zbora OŠ Frana Albrehta, oblečeni v ohlapna lanena oblačila, so skrbeli za nenehen živ-žav. Najraje so dražili berače in hudo babo ter potem kriče bežali pred njimi, se lovili, prepevali, zbijali piramide in se razživeli ob drugih srednjeveških igricah.

Najmlajši so se kaj hitro vživeli v vlogo viteza na konju. Konj je bil res samo lesen, toda v roke so dobili pravo kopje, s katerim so morali pregnati hudobnega zmaja. Pri tem so jih spodbujali starši in drugi opazovalci.

Pri zeliščarki smo spoznavali domača zelišča za čaje in doma pripravljena zdravila. Marsikdo pa si je zaželel tudi "čarobnih pomagal" vseh vrst. Upamo, da bo delovalo in da so si jih priskrbeli tisti, ki jih potrebujejo.

Kvartet kljunastih flavt Air je s koncertom ob soju bakel pod pobočjem Malega gradu obudil zvoke pristne srednjeveške glasbe.

OB NAŠEM PRAZNIKU,
DNEVU SLOVENSKE
DRŽAVNOSTI,
VSEM OBČANKAM IN OBČANOM
ISKRENO ČESTITAM.

MIHA NOVAK
načelnik Upravne enote Kamnik

Na kratko

Delna odločba o vračanju MKK

Kljub raznim pravniškim trikom državnega pravobranilstva z namenom izničenja prizadevanja MKK po vrnitvi nacionaliziranega premoženja, je Upravna enota Kamnik konec maja izdala drugo delno odločbo o vračanju premoženja MKK. Vendar je za zdaj v njej predvsem zaradi raznoraznih ovir (zakon o stavbnih zemljiščih, olastninjenost in podobno) zajetih samo 9,2% zemljišč, ki jih je MKK imela v katastrski občini Županje Njive. Pri tem pa se ji spet odreka vračilo zgradb, čeprav bi bile nekatere od njih za normalno delo in gospodarjenje nujno potrebne.

Seveda pa ta delna odločba še ne pomeni, da je to premoženje tudi v resnici že vrnjeno. Pričakovati je pritožbo vsaj javnega pravobranilstva, če ne še koga drugega, kar pa pomeni, da se bo pravi boj za odvzeto dediščino pravzaprav šele začel.

B. POLLAK

Konferenca ZSČ Kamnik

Združenje slovenskih častnikov organizacija Kamnik je imelo v maju letno programsko konferenco. Najpomembnejše aktivnosti članstva so bile namenjene obisku vojaške enote na Ptuju, izvedbi pohodov in svečanosti, udeležbi na športnih in drugih srečanjih, predavanju o obveščevalni dejavnosti, organizaciji družabnega srečanja s podelitvijo priznanj, izdaji dveh številk časopisa ter izvedbi rednih mesečnih srečanj. Podobne aktivnosti bodo potekale tudi v letošnjem letu, dodane pa bodo aktivnosti v zvezi z ravnanjem z osnovno oborožitvijo. Ugotovili smo, da so bile izvedene vse načrtovane naloge.

Do polletja bo organizacija izvedla obisk oklepne enote na Vrhniki, pohod v občini Kamnik, organizirala streljanje s pištolo ter izvedla nogometno tekmo s predstavniki MORS, domačo vrsto pa bodo okrepili znani slovenski športniki. Tekma bo v ponedeljek, 22. 6. 1998, na Duplici.

Aktivnosti plačujemo v veliki meri sami (75%) ali s pomočjo pokroviteljev, na pomoč pa nam je priskočila občina Kamnik z zagotovitvijo 25% finančnih sredstev. Država kot pristojni nosilec obrambnih aktivnosti ne prispeva sredstev za naše delo.

Predsedstvo državne organizacije ZSČ nam je dodelilo Plaketo združenja slovenskih častnikov, ki se dodeli za prispevek k razvoju, krepitvi in uveljavljanju zasnove obrambe Republike Slovenije ter za uveljavljanje vloge častniške organizacije.

JOŽE ARKO

V tednu Rdečega križa

Med 8. in 15. majem je bilo na območju Slovenije veliko prireditev, akcij in proslav.

Območni odbor RK Kamnik je v tem tednu organiziral vrsto aktivnosti, na katerih so govorili o delu, uspehih, težavah RK in njenem poslanstvu.

Aktivisti RK so zbirali članarino, pripravili občne zbore in poslušali zanimiva predavanja, predvsem o sodobnih bolezni. Udeležba na teh srečanjih je bila kar številna, zanimanje za predavanja pa veliko.

Otrokom prvih razredov so podelili posebne brošurice, nalepke in urnike. Na priložnostnih proslavah, v njih so tudi sami sodelovali, so otroke seznanjali o RK, nalogah, ki jih ta organizacija ima, in jih povabili, da se včlanijo kot podmladek.

Osrednja prireditev v tednu Rdečega križa je bila 12. maja v Domu upokojencev Kamnik. Otroci osnovne šole iz Stranj so pod vodstvom Karle Urh upokojencem in delavcem Doma pripravili prijeten program, ki jim je segel do srca.

Prireditve se je udeležil tudi Mirko Jelinič, generalni sekretar RK Slovenije. Navzočim je govoril o dejavnosti RK, jim postregel s številkami za posamezna humanitarna področja, ki so zelo opazna v vsakdanjem življenju. Govoril je tudi o delu območne organizacije RK Kamnik, pohvalil njeno uspešno delo in zaželel, da bi bilo tako še naprej. V naslednjih dneh so gledalci Impulza lahko slišali ta pogovor.

Dr. Julka Šuštar je kot podpredsednica RK govorila o odnosu ljudi do te organizacije in menila, da jo prebivalci cenijo in spoštujejo zaradi njene človekoljubne in nesebične aktivnosti.

Marta Žerko, direktorica Doma upokojencev Kamnik, je izrazila zadovoljstvo, da je bila letošnja proslava tedna RK v tem domu in govorila o ljudeh, ki jesen svojega življenja preživljajo tukaj.

Območna organizacija RK Kamnik je kmalu po tednu RK začela z akcijo zbiranja pomoči, zlasti finančnih sredstev. Z zbranimi sredstvi bo RK lahko vsaj delno ublažil socialne stiske ljudi. Obrtnikom in drugim ustanovam so bile poslane prošnje za tako pomoč. Do zdaj so se mnogi dobrohotno odzvali takim prošnjam, za kar jim je RK hvaležen, darovalce pa prosi, da tudi tokrat sodelujejo v tej dobrodelni organizaciji.

STANE SIMŠIČ

Procesija na Žalah

Procesija Sv. Rešnjega telesa je bila letos namesto po Šutni zopet na Žalah. Udeležilo se je je veliko ljudi. ***Foto: Milan Windschnurer***

Na podlagi sklepa Komisije za pripravo in izvedbo dnevov narodnih noš, Glavni trg 24, Kamnik, objavlja

JAVNI RAZPIS

za oddajo stojnic na javnih površinah in oddajo lokacije za gostinske usluge v času od 11. do 13. 9. 1998

1. Predmet javnega razpisa je:
- oddaja stojnic na javnih površinah (Glavni trg, Maistrova ulica in Šutna),
- oddaja javnih površin za postavitev gostinskih premičnih objektov.

2. Pogoji za opravljanje predmetnega razpisa:
- na razpis se lahko prijavijo pravne ali fizične osebe, ki izpolnjujejo predpisane pogoje po veljavnih predpisih (Zakon o trgovini, Zakon o gostinstvu);
- da so finančno sposobne poravnati obveznosti.

3. Merila za izbor so:
- kvaliteta ponudbe,
- reference ponudnika,
- višina ponudbe,
- prednost pod enakimi pogoji imajo pravne in fizične osebe s sedežem v občini Kamnik.

4. Rok prijave je 31. 7. 1998.

Orientacijske cene oziroma izhodiščne cene ponudbe za tridnevni najem stojnice:

Glavni trg		
■ vogalna ali samostojna stojnica		60.700,00 SIT
■ sredinska stojnica		50.600,00 SIT
Maistrova ulica (enotna)		40.470,00 SIT
Šutna (enotna)		28.740,00 SIT
Predvidene lokacije za gostince na Glavnem trgu:		
■ pred SKB	35 m²	107.082,50 SIT
■ pred TIP-TOP	30 m²	91.785,00 SIT
■ pred mesnico Podgoršek	66 m²	201.927,00 SIT
■ pred Ljubljansko banko	60 m²	183.570,00 SIT
■ pred Maleševo galerijo	87 m²	266.176,50 SIT
■ nasproti Pošte	108 m²	330.426,00 SIT

Cena za m² prostora je 500,00 SIT.
V ceno m² prostora so všteti tudi stroški za ansamble.

6. Ponudba mora vsebovati naslednje elemente:
- dokazilo o izpolnjevanju razpisnih pogojev;
- odločba upravne enote, da ponudnik lahko opravlja dejavnost;
- ponujeno ceno za najem stojnice ali javne površine;
- garancijo za plačilo v skladu z veljavnimi predpisi;
- izjavo, da je ponudnik pripravljen do določenega roka oz. do po pogodbi zapisanega datuma poravnati obveznosti do organizatorja.

7. Ponudniki svoje ponudbe pošljejo na naslov:
Občina Kamnik, Komisija za prijavo in izvedbo dnevov narodnih noš, Glavni trg 24, 1240 KAMNIK.
Na ovojnici mora biti označeno »ne odpiraj« in točen naslov ponudnika.

8. Odpiranje ponudb bo na prvi seji komisije po razpisnem roku.

Komisija za pripravo in izvedbo DNN

Zahvala

Nekaj čudovitega

Čudovito je biti preprosto - človek in preprosto živeti.
Zazreti se v nebo in videti sonce opazovati cvetje in zvezde ponoči.
Gledati otroke, se igrati in smejati z njimi
delati, kar te veseli.
Sanjati.
Pustiti domišljiji svojo pot.
Biti zadovoljen.

Tedaj postane življenje praznik.

Phil Bosmans

Vse to, kar je napisal pesnik in še mnogo več, čutim sedaj, ko sem spet zdrav med domačimi in med Vami, ki ste mi omogočili novo življenje, saj mi je prejšnje, tako mlado, skoraj odteklo.

Ne znam izbrati besed zahvale Vsem, ki ste omogočili, da je operacija in polletno zdravljenje na kliniki v Londonu bilo sploh izpeljano. Vrniti se med Vas dobre ljudi, mnogih sploh ne poznam, čeprav ste darovali denar za drago operacijo, je nekaj čudovitega. Vem, da ste z mano delili upanje in zdravje še, ko sem bil bolan. Po tej poti sporočam iskreno zahvalo vsem, ki ste prispevali karkoli, da se je moje zdravje povrnilo in da sem lahko spet med Vami. Je kot košček kruha za nov začetek, zvezda, ki se je utrnila z neba.

Hvala vsem in vsakomur posebej.

BOŠTJAN BALANTIČ
Vrhpolje

Vrniti pašnike Velike planine

Župan g. Smolnikar je 27. maja na seji občinskega sveta **predlagal svetnikom, da razglasijo Veliko planino v okviru žičniškega sistema za športno površino občinskega pomena.** Predlog v tem smislu je že na prejšnji seji dala tudi LDS. **S tem naj bi te površine prešle v občinsko last.** Najprej je predlagal 518 ha Velike planine in dodatno na sami seji (po predlogu načelnika g. Kamina) še 176 ha, od slednjih 136 ha Gojške planine in 2 ha v dolini Kamniške Bistrice.

Da gre tokrat praktično za celotno površino Velike planine na sami seji svetnikom niti v gradivu, ni bilo omenjeno. Podane so jim bile le številke parcel brez navedbe velikosti in brez priloženega jasno izrisanega zemljevida teh parcel. **Svetnikom, od katerih je verjetno marsikdo v dobri veri mislil, da gre le za dobrih 50 in ne za skoraj 700 ha, je bilo tudi zagotavljeno, zlasti od g. Meršaka, v.d. direktorja velikoplaninskih žičnic (to je podjetja »Zaklad narave«, ki je v lasti občine), da planšarji na Veliki planini nikoli niso bili lastniki tamkajšnjih pašnikov (kar preverjeno ne drži).** Vse omenjeno je moč imeti za prikrivanje resničnih dejstev, kar bi lahko pripeljalo v občinskem svetu do popolnoma napačnih odločitev.

K sreči so se svetniki pred samim glasovanjem o tej razglasitvi odločili zadevo še preložiti in jo do naslednje seje dobro proučiti. Na predlog SKD poslanske skupine so ob tem sprejeli dodatni sklep. Po tem naj se predlagatelj predloga (župan) do naslednje seje sveta dogovori z Agrarno skupnostjo Velika planina (AS) o rabi zemljišč na Veliki planini in o tem z njo podpiše tak dogovor, po katerem noben uporabnik ne ovira drugega.

V uvodu omenjeni županov predlog je seveda povsem nasproten pravicam razlaščencev - predvojnih lastnikov - planšarjev. Ti so za zaščito svojih interesov skupno z OO SKD Kamnik in KO SKD Kamniška Bistrica sklicali 12. junija v Stranjah javno tribuno. Na tej sta o gornjem poročala predsednik Agrarne skupnosti Velika planina g. Franc Šimenc in član te AS Tone Stele, predsednik OO SKD Kamnik. Po g. Šimencu je Agrarna skupnost (ustanovljena 1995) prejela delno odločbo o vrnitvi 82 ha t. im. nespornih zemljišč. To je 25. 4. 1997 podpisal za Upravno enoto Kamnik njen načelnik g. Miha Novak. Tu je šlo predvsem za zemljišča, na katerih stoje pastirske koče, za nekaj pašnikov in za nekaj gozda, skupaj slabih 15% vseh tam po vojni nacionaliziranih površin. Pa vseeno, tudi na to malo vračilo se je občina oz. župan (brez vednosti, kaj šele soglasja občinskega sveta) pritožil. To je seveda znova zablokiralo dejansko vračilo teh zemljišč. Občina je tudi predlagala, naj bi se odmerilo okrog 50 ha za smučišča, kar pa je Agrarna skupnost zavrnila, a hkrati ponudila občini zagotovljeno uporabo zemljišč - smučišč. Z občino je bil o tem dosežen že tudi ustni dogovor - a tripartitna pogodba po takratnem zapisniku žal še do danes iz nerazumljivih razlogov ni bila napisana in podpisana. **Razumljivo, da je Agrarna skupnost po vsem o tem do občine dokaj skeptična.**

Na javni tribuni so nato v razpravi navzočim predstavili dokument o lastninski pravici planšarjev na teh zemljiščih (še izpred leta 1945), kot tudi podroben katastrski zemljevid tega področja.

V nadaljnji razpravi je g. Nace Polajnar, vodja SKD državnozborovske poslanske pisarne, med drugim poudaril, da družbena zemljišča lahko postanejo last občine šele potem, ko je ugotovljeno, da jih ni mogoče vrniti prvotnemu lastniku (pred nacionalizacijo). Predlagal je, naj bi Agrarna skupnost vložila vlogo za rešitev njihovih zahtev na Ministrstvo za pravosodje. Strokovnjak za ta vprašanja, g. Skok iz Domžal, pa je predlagal, da Agrarna skupnost da vlogo za rešitev tega problema tudi na Ministrstvo za kmetijstvo: »Minister Smerkolj je rešitvi te zadeve gotovo naklonjen.« Oba, Polajnar in Skok, sta menila: »Najprej je treba odvzeta zemljišča prvotnim lastnikom vrniti!« Svetnik Jože Romšak je dodal: »Župan naj preneha ovirati postopke denacionalizacije...«

Odmevni so bili tudi naslednji predlogi: da bi mogla žičničarska (smučarska) dejavnost na Veliki planini nemoteno delovati, naj se med njo, občino in Agrarno skupnostjo dogovori zagotovljena uporaba smučišč in tudi normalna (ne pretirana) uporabnim. S to bodo lastniki zemljišč, ki jih bodo po tem dogovoru uporabljali žičničarji, lahko pokrili tudi davke za ta zemljišča.

Poleg teh je Agrarna skupnost občini in državnim službam postavila še naslednje zahteve:

1) da se vložene zahteve za vrnitev nacionaliziranih zemljišč rešijo do konca oktobra tega leta,

2) da župan občine Kamnik Tone Smolnikar umakne posredovani sklep občinskemu svetu, da se del področja Velika Planina razglasi za športni objekt občinskega pomena.

Na tribuni je predsednik občinskega sveta občine Kamnik dipl. ing. Igor Podbrežnik izjavil, da najverjetneje točke o razglasitvi Velike planine za športni objekt občinskega pomena na seji občinskega sveta 1. julija ne bo.

Če župan svojega predloga ne bo hotel umakniti, Agrarna skupnost Velika planina apelira na vse svetnike, še posebej pa tiste iz pomladnih strank (SKD, SDS, SLS in NDS), da županovega predloga ne podpro. Obenem naj se ti svetniki še posebej zavzamejo, da bo že omenjeni tripartitni sporazum v najkrajšem času podpisan in da župan (občina) umakne svojo pritožbo na že izdano delno odločbo. S tem bo nacionalizaciji velikoplaninskih pašnikov odprta prosta, zakonita pot. Z definicijo pravih lastnikov bo lažje reševati tudi žičniški sistem, ker bo moč dobiti interesente za sovlaganja. Žičnica pa bo lahko kandidirala tudi za predvidena vseslovenska državna sovlaganja v žičniške sisteme.

MILAN WINDSCHNURER

Javna tribuna o vračilu Velike planine. Dvorana v gasilskem domu v Stranjah je bila polna.

VABILO

Območje Komende, Križa in Most leži v I., II. in III. varstvenem pasu Odloka o zavarovanju podtalnice Domžalsko-Mengeškega polja na območju občine Kamnik (Ur. list SRS, št. 24/87). V namen preprečevanja prekomernega onesnaževanja podtalnice se je občina Kamnik leta 1996 odločila, da pristopi k reševanju okoljevarstvene problematike omenjenega področja tako, da je naročila in pridobila projekte za odvajanje odpadnih voda. Projekt primarnega sistema predstavlja tudi medobčinsko sodelovanje pri navezavi projektov kanalizacije na povezovalni kanal v Topolah in v nadaljevanju preko Mengša ter priključitev le-tega na zbirni kolektor za Centralno čistilno napravo Domžale-Kamnik ob Kamniški Bistrici v naselju Jarše.

S strani občine Kamnik so pridobljeni projekti primarnega in sekundarnega sistema kanalizacije.

Glede na zakonodajo je tehnično potrebno in smiselno, da se tudi projekti hišnih priključkov pripravijo in izdelajo vzporedno, tako da bo problem kanalizacije na nivoju projektov celovito urejen. Naročilo oziroma pridobitev projektov hišnih priključkov pa je predmet postopkov, ki jih bodo v nadaljevanju vodile posamezne krajevne skupnosti.

Zato krajane omenjenih naselij vljudno vabimo, da se udeležijo predstavitve projektov meteorne in odpadne kanalizacije, ob strokovni razlagi projektanta bodo potekale po posameznih krajevnih skupnostih v sledečih terminih:

Krajevna skupnost Moste - dne 30. 6. 1998 ob 20.30, v prostorih OŠ Moste;

Krajevna skupnost Križ - dne 1. 7. 1998 ob 20.30 v prostorih kulturnega doma;

Krajevna skupnost Komenda - dne 2. 7. 1998 ob 20.30, v prostorih Kino doma.

OBČINA KAMNIK

SKD
ZA ROJSTNI DAN
države SLOVENIJE
čestitamo
VSEM OBČANOM
na Kamniškem

POLETNA SEZONA NA PLANINI SE PRIČENJA

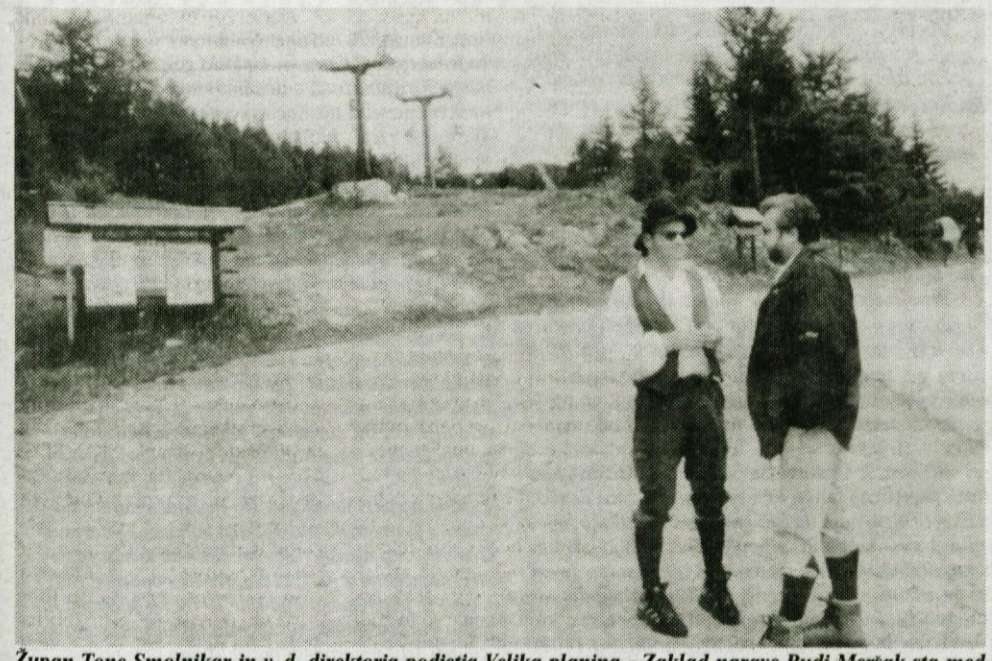

Župan Tone Smolnikar in v. d. direktorja podjetja Velika planina - Zaklad narave Rudi Meršak sta med pogovorom ob odprtju poletne sezone na Veliki planini ugotavljala, da mora ta kamniški naravni biser živeti še naprej.

Helena Sterle je poskrbela, da tudi za otroke zabave ni zmanjkalo. Skupaj s starši so veselo zaplesali ob poskočnih melodijah harmonike.

Že prvi dan poletne sezone so mladi fantje pobirali kamenje po smučarskih progah in ga nosili na traktorsko prikolico. Prav je, da že sedaj mislijo na varno smuko, če bo seveda zima dovolj radodarna s snegom.

Fotografije: DRAGO MEJAČ

»Dajmo naši,« je žičničarje v borbi z bajtarji spodbujal šef Rudi. »Saj ste navajeni zajle, pa še nove gvante imate...« *FRANC SVETELJ*

Na podlagi sklepa 35. seje Občinskega sveta Občine Kamnik obveščamo vse občane, da bo

v torek, 7. julija 1998, ob 18. uri v sejni dvorani Občine Kamnik (2. nadstr.)

JAVNA OBRAVNAVA OSNUTKA STRATEGIJE VARSTVA OKOLJA V OBČINI KAMNIK

Strategijo varstva okolja v občini Kamnik lahko s svojimi predlogi oblikujete vsi občani, ki boste sodelovali na javni obravnavi. Dokument si lahko ogledate na oddelku za okolje in prostor občine Kamnik, soba št. 52 (ga. Mihaela Veternik, tel. 818-123) ali na internetu pod naslovom www.oikos.si.

OBČINA KAMNIK

Velika planina v oddaji Gore in ljudje

Prihod na planino, »pvanvanje« in vse drugo v zvezi z Veliko planino je podrobneje raziskoval in v treh knjigah o Veliki planini opisal etnografski raziskovalec dr. Tone Cevc, ki je ob jubilantu arhitektu Vlastu Kopaču, ki v teh dneh praznuje 85 let, največ pripomogel k ohranitvi velikoplaninske dediščine. Neizbrisen, nepozaben, enkraten pečat Veliki planini pa je dodala tudi Marjeta Keršič-Svetel, ustvarjalka oddaje Gore in ljudje. Enourni dokumentarec je bil na sporedu v ponedeljek, 15. 6., ob 21. uri na prvem sporedu TV Slovenija. Hvala ji v imenu vseh, ki imamo radi Veliko planino.

METOD MOČNIK

Velika planina je oživela

Nadaljevanje s 1. strani

Že v trdi temi pojejo največji in najlepši zvonci po dolini. Noč in zgodnje jutro sta najprimernejša za živino, da se ognejo vročini in mrčesu. Po blagoslovu na vratih domačega hleva se podajo na pot. Čez vasico Praprotno, mimo malega in velikega znamenja, kjer je nekoč turška konjenica zdrvela v prepad in obrisi se že spreminjajo v barvni lesket. Ko se šele začne daniti, so že visoko pri romarski cerkvici na Sv. Primožu. Ob sončnem vzhodu so krave prignali mimo Kropivne doline in Kamnitega robu, kot imenujejo dva odseka poti, do Šušav, kjer pot prvič prevesi navzdol in že se prikažejo očaci. Do planine z gosto, temnozeleno gorsko travo z vmesnimi šopki zvončic, jegličev, zlatice in arnike je le še krajši del poti, ki jo krave in tudi teleta zmorejo v dobrih petih urah.

Nekateri kmetje se poslužujejo sodobnejšega prevoza krav in telet na Veliko planino. To ni z nihalko, kot si predstavlja neuki obiskovalec Velike planine, pač pa s traktorsko prikolico. Kot je bilo videti, dobrih 25 km poti, živino izmuči. Neprestani tresljaji na prikolici so tudi sila neugodni za živino, saj s tresočimi nogami nerodno stopica še nekaj prvih sto metrov po razkladanju. Le mladi telički se udobno ležeči pripeljejo na planino. Včasih so jih prinesli v košu ali pa so morali skupaj s kravo počakati doma, da še malce posesajo.

Dopoldne planina oživi. Po septembrskem slovesu se stari znanci spet snidejo. »Janeeez, kje pa imaš Lisko letos« je bilo slišati s sosednjega robu. In zdaj se bo na planini paslo okoli 300 glav, kot jih naštejo vsako leto na Veliki planini. Od ranega jutra do mraka se bodo brez lesenih cokel in plašča iz lipovega lubja planšarji in planšarice (ki so že nekaj let v večini), lotili stalnih opravil z živino: molža, kidanje gnoja, gonja živine na pašo. Iz mleka bodo izdelovali sire, skuto, maslo in izbranci bodo lahko pokusili najboljšo pastirsko hrano »masuvnk«, smetana in koruzna moka. Posebno v lepih dnevih planšarskih dobrot, med katerimi je največja znamenitost trnič, kmalu zmanjka. V zahvalo za srečen prihod in v upanju na uspešno pašo bo v kapelici Marije Snežne maša, ki bo potem vsako nedeljo, do konca pašne sezone. Planšarski praznik v tednu Marije Snežne pa bo kot vsako leto v začetku avgusta.

METOD MOČNIK

Nova bajta

»Niti za 80.000 mark ne bi prodal bajte tukaj na planini, saj je to življenjsko delo. Zelo veliko dela je vloženega v kočo, opravili smo ga od jeseni«, pravi Bosov Dore iz Bistričice, ki je od jeseni do spomladi, ob pomoči domačih, sina Edija, brata Pelegrina, sosedov in prijateljev na prostoru stare postavil novo bajto. Betonski temelji, skriti v zemlji in lesena nadgradnja s skodlami, kot vidni del koče zahtevajo veliko ročnega dela. Zahteven pa je tudi prevoz materiala. Zdaj bo pod isto streho zavetje za živino in pastirja. Žal, bajte, kot lesene koče imenujejo domačini, z ovalno streho s skodlami čedalje bolj izginjajo, saj v zahtevi po večji funkcionalnosti rastejo le tiste kvadratnih oblik. Žal. Podobne so tistim z Balkana. (V to so se prepričali vsi, ki so pred nekaj meseci na TV videli strmoglavljeno letalo Nata nekje v Bosni in tako se sčasoma najlepša slovenska planina (brez konkurence), ki prekaša marsikatero izven meja, nezadržno spreminja. Tudi oblast bi morala videti interes v ohranjanju tradicij in kmetom pomagati. Kako maćehovski odnos ima do planšarstva pa kaže tudi nevračanje planine pravim lastnikom - agrarni pašni skupnosti - »pvaninšni,« bi rekli včasih.

METOD MOČNIK

20 let mešanega pevskega zbora Cantemus

Na jubilejnem koncertu so se pevcem Cantemusa pridružili še njihovi nekdanji člani in skupaj so zapeli pod vodstvom Janeza Klobčarja.

16. maj je bil za vse ljubitelje Cantemusa prav poseben praznik. Skupaj smo namreč v Srednješolskem centru Rudolfa Maistra praznovali okroglo obletnico in sicer celih 20 let je minilo od ustanovitve takrat študentskega zbora.

Pevke in pevci smo se na obletnico pripravljali od božičnih koncertov naprej, s študiranjem in piljenjem koncertnega sporeda, resnejše priprave pa so potekale predvsem zadnji mesec. Konec aprila smo šli na intenzivne vaje v Kranjsko Goro, teden pred tem koncertom pa smo imeli generalko v Adergasu. Tudi tehničnih priprav na koncert je bilo ogromno, vendar nam je tudi s pomočjo številnih sponzorjev uspelo.

Sam koncert je potekal v dveh delih. Prvi del je bil zastavljen kronološko od stare nemške, prek Monteverdija, Handla, Brucknerja, Mendelssohna, Grečaninova, Ducreta do Favera. V drugem delu pa smo najprej zapeli štiri slovenske, nato pa še tri: America, I thank you, Jesus in the battle of Jericho. Da je bila 20-letnica res nekaj posebnega naj povemo, da smo k sodelovanju povabili vse bivše zborovodkinje ter skoraj vse bivše pevke in pevce, ki pa jih po našem nepopolnem seznamu ni malo (okrog 160). Skupaj smo zapeli Še rož'ce so žalovale, dirigirala je gospa Nada Kos, dve pesmi iz Ziljske ohceti pod vodstvom gospe Janje Dragan, Prošnjo je »odmahal« naš sedanji in pa tudi bivši zborovodja g. Janez Klobčar, na koncu pa je prišla še gospa Katarina Arčon-Žavbi in oddirigirala še Štiri dalmatinske narodne. V zadnjem delu koncerta je bila tudi podelitev Gallusovih priznanj, ki so jih prejeli aktivni člani zbora za več kot pet - oziroma petnajstletno prepevanje. Kot je na takih jubilejih v navadi, smo prejeli obilo čestitk in pohval od pevcev ostalih številnih zborov kamniške občine, Zveze kulturnih organizacij Kamnik in našega prijatelja g. Hansa Gangla iz Nemčije.

Posebej se zahvaljujemo predsedniku sekcije za fotokopiranje in sponzoriranje intenzivnih vaj g. Tonetu Ftičarju za vzorno povezovanje koncerta.

Po končanem koncertu so bili vsi obiskovalci lepo povabljeni na pogostitev v jedilnico šolskega centra. Ob tem naj se zahvalimo osebju kuhinje za izvedbo pogostitve.

Vsem zborovodkinjam in bivšim članom MePZ Cantemus se najlepše zahvaljujemo za sodelovanje, slednje pa prav lepo vabimo, da se nam spet pridružijo. Prav tako vabimo vse, ki bi si želeli postati člani zbora, da nas septembra obiščejo ob ponedeljkih ob 19.45 in sredah ob 19.30 v prostorih Glasbene šole Kamnik.

Vsem sponzorjem se najlepše zahvaljujemo za finančno pomoč.

CANTEMUSOVCI

v SREDO, 24. 6., Vas vabimo v počastitev
DNEVA DRŽAVNOSTI
na **KRESOVANJE**
ob 21h na STARI GRAD
SKD Slovenski krščanski demokrati, OO in MO Kamnik
SDS Socialdemokratska stranka Slovenije, OO Kamnik

Javna tribuna Združene liste socialnih demokratov Kamnik

O možnostih gospodarskega razvoja

Na javni tribuni o možnostih gospodarskega razvoja, zagotavljanju dela kot podlage za dostojno socialnovarno življenje, ki jo je 3. junija pripravila območna organizacija ZLSD v Kamniku, je sodeloval tudi Feri Horvat, poslanec državnega zbora, ki je že na začetku poudaril, da ni prišel predavat, ker da bi morali poslanci bolj poslušati ljudi in manj govoriti.

Zato je sodeloval le v razpravi, v kateri so na številne probleme in odprla vprašanja, ki spremljajo gospodarski, kulturni in socialni razvoj naše občine, opozorili župan Tone Smolnikar ter Dušan Božičnik, Ivan Hribar, Tone Ftičar, Metka Romšak, Niko Pinterič in drugi. V okviru usmeritev turističnega razvoja je bilo v zvezi z Veliko planino rečeno, da je treba čimprej rešiti premoženjsko pravna vprašanja, ki še zavirajo hitrejši razvoj tega območja, čeprav so se vanj zadnja leta vlagala kar precejšnja sredstva. Tudi na območju bodočih term v Snoviku bi bilo treba več storiti, saj so zadeve z ustanavljanjem gospodarske družbe kar nekam zastale. Zapleta pa se tudi na Menini planini, kjer bodo morali vsi uporabniki planine najti skupni jezik in vzpostaviti nek red v tem še neokrnjenem naravnem okolju.

Javno tribuno sta vodila predsednica kamniške ZLSD Tatjana Rot-Djalil in podpredsednik dr. Branko Božič skupaj s poslancem Ferijem Horvatom (na desni).

Podatek, da je lani kar 760 naših občanov moralo dobiti enkratni denarni dodatek; da se število nezaposlenih povečuje, kaže, da se bo treba bolj sistematično lotiti teh vprašanj, in predvsem z bolj načrtno gospodarsko politiko v državi zagotoviti več delovnih mest. Vse bolj nas namreč najedata revščina in nasilje. Vse premalo nas skrbi, kaj bo z delavci in njihovimi družinami, potem ko se počasi drug za drugim rušijo nekdanji stebri kamniškega gospodarstva.

Čeprav bo jeseni sprejet zakon o pospeševanju turizma, vendar, kot je dejal poslanec Horvat, samo turizem ne bo rešil slovenskega gospodarstva, lahko le nekoliko ublaži stisko sedanje velike nezaposlenosti.

F. S.

Občinsko gasilsko tekmovanje

V soboto in nedeljo, 6. in 7. junija, je bilo na športnem stadionu v Mekinjah občinsko tekmovanje gasilskih ekip občine Kamnik v organizaciji Gasilske zveze Kamnik. V soboto dopoldne so se pomerile v gasilskih veščinah ekipe pionirjev, pionirk, mladincev in mladink. Med 22 pionirskimi ekipami je prvo mesto pri pionirkah osvojila ekipa PGD Nevlje, drugo ekipa PGD Moste in tretje ekipa PGD Križ. Pri pionirjih je bila prav tako prva ekipa PGD Nevlje, druga ekipa PGD Moste in tretje PGD Križ. Med mladinskimi ekipami je bila konkurenca še večja in se je bilo potrebno kar močno potruditi za najboljša mesta. Izmed 25 ekip je med mladinkami prvo mesto zasedla ekipa PGD Kamnik, druga je bila ekipa PGD Križ in tretja ekipa PGD Srednja vas. Med mladinci so si prvo mesto priborili iz PGD Kamnik, drugo iz PGD Srednja vas in tretje iz PGD Šmarca.

Industrijsko gasilsko društvo Svilanit, ki je edino še aktivno v naši občini, se je občinskega tekmovanja udeležilo z žensko in moško desetino, ki sta pokazali strokovno usposobljenost in požrtvovalnost.

Desetarka ženske ekipe Svilanita Metka Hribar predaja raport vodji tekmovanja. Z 2. mestom so dosegle dobro uvrstitev.

V nedeljo se je tekmovanja udeležilo 41 ekip članov in članic prostovoljnih gasilskih društev naše občine. Ob dobri organizaciji tekmovanja in vestnem delu sodnikov je tekmovanje potekalo brez zapletov. Ekipe so pokazale dobro pripravljenost, zato je bil boj za najvišja mesta zelo izenačen in so odločale že malenkostne napake. Najboljša pri članicah A je bila ekipa PGD Sela, druga je bila ekipa PGD Kamnik in tretja ekipa PGD Šmartno. Pri članicah B je prvo mesto zasedla ekipa PGD Kamnik pred ekipo PIGD Svilanit. Pri članih A je prvo mesto pripadlo ekipi PGD Srednja vas, drugo PGD Šmartno in tretje PGD Komenda. Pri članih B pa so najboljše rezultate dosegle ekipe PGD Srednja vas, PGD Kamnik in PGD Zgornji Tuhinj. Pohvale vreden je tudi nastop ekipe veteranov PGD Nevlje, ki je ob povprečni starosti 66 let izvedla vajo brezhibno za zgled mlajšim generacijam.

Ob zaključku tekmovanja se je predsednik Gasilske zveze Kamnik g. Jože Oblak zahvalil vsem tekmovalcem za udeležbo in jim zaželel še boljših rezultatov v prihodnje. Poudaril je, da je usposobljenost ekip bistvena pri njihovih akcijah, pravilnem in hitrem ukrepanju.

DRAGO MEJAČ

VZDRŽEVANJE VRTOV, ZELENIC IN ZELENIH ŠPORTNIH POVRŠIN

Zasadimo in kosimo zelenice, trate in vrtove, zasadimo drevje, okrasno grmičevje in cvetje, očistimo površine, porasle z grmičevjem in drevjem, obstrižemo in sadimo žive meje, oblikujemo vrhove višjih grmov, obžagujemo in odstranjujemo drevje in poskrbimo za odvoz.

Tel.&faks: 061/812-066
GSM: 041/727-841

Obisk nekdaj zaprtega območja Kočevske Reke

Občinski odbor Socialdemokratske stranke Kamnik je v soboto, 30. maja 1998, organiziral enodnevni izlet z avtobusom v nekdanje zaprto območje Kočevske Reke. Poleg članov stranke in simpatizerjev smo se izleta udeležili tudi tisti, ki nas zanima zgodovina tega območja.

Pot smo začeli ob 7. uri. Med vožnjo nas je z naravno-geografskimi in kulturno-zgodovinskimi zanimivostmi krajev ob poti seznanjal g. Miha Babnik, ki smo mu hvaležni za izčrpno in zanimivo podajanje informacij.

Prva etapa poti nas je vodila skozi Ljubljano, Ljubljansko barje, prek Vrhnike, Planine do Cerknice, kjer smo imeli prvi krajši postanek. Med potjo smo si z zanimanjem ogledali planinsko in cerkniško polje oz. jezero. Peljali smo se tudi tik ob predvojni t. i. »rapalski« meji med staro Jugoslavijo in Italijo.

Ribnica: Iz Cerknice smo krenili do Ribnice, kjer nas je prijazno sprejel ribniški župan g. Jože Tanko, član SDS, in nam osebno predstavil zgodovino in sedanji utrip mesta Ribnice. Kamničani smo bili kar presenečeni, ko smo slišali s kakšnim spoštovanjem govori župan o svojem mestu. Ribnica je bila pomembna že v srednjem veku in se ponaša tudi z eno najstarejših šol na Slovenskem (ustanovljena 1409). Zato ni čudno, da je iz Ribnice in njene okolice izhajalo precej pomembnih mož, od kulturnikov, politikov do duhovnikov, ki so dali močan pečat slovenskemu prostoru. V obdobju po drugi svetovni vojni je Ribnica preživela težke čase, zato znajo Ribničani po letu 1990 ceniti demokratizacijo Slovenije in to pokažejo tudi na volitvah. Na zadnjih državnozborskih volitvah so namreč stranke »slovenske pomladi« dobile več kot 70% glavov, nadpovprečno število glasov pa je dobil na zadnjih predsedniških volitvah tudi dr. Jože Bernik. Župan je tudi omenil, da je v zadnjem času prišlo v ribniški občini do nekaj pomembnih vrnitev po vojni nacionaliziranega premoženja nekdanjim lastnikom. Najpomembnejša je bila vrnitev posesti in gradu Ortnek rodbini Kozler, iz katere je izhajal tudi avtor prvega zemljevida Zedinjene Slovenije Peter Kozler. Druga rodbina, ki je dobila premoženje nazaj, pa so Rudeži (katerim je pripadla tudi denacionalizirana Souvanova posest v Volčjem Potoku, ki pa so jo prodali). Kot je poudaril župan, sta obe družini pokazali zelo veliko razumevanje za potrebe občanov in raznih društev. Njihova priljubljenost je tolikšna, da so lastnika gradu Ortnek krajani izvolili celo za predsednika tamkajšnje krajevne skupnosti. Tako se je izkazalo, da je popolnoma odveč strah pred »tujimi izkoriščevalci fevdalnega izvora«, ki ga v javnosti širi večina slovenskih medijev.

Kočevska: Naslednja in glavna postaja našega izleta pa je bila Kočevska. Območje Kočevske je bil nekdaj slabo naseljeno zaradi pragozdov in divje narave. Zato je bila naselitev Slovencev tod zelo redka. To je bil razlog, da so se zemljiški gospodje tega območja, Ortenburžani, odločili iz svojih posesti na Tirolskem preseliti na Kočevsko nemške podložnike. Tako se je v letih 1330 do 1350 naselilo na tem območju 300 do 400 družin predvsem upornih kmetov. Ti naseljenci, ki jih poznamo pod imenom Kočevski Nemci ali Kočevarji, so v 600 letih bivanja na tem območju dali pokrajini neizbrisen pečat. Bili so dobri poljedelci, sadjarji, obrtniki, zgradili so veliko vodnih žag in mlinov. Vodilna gospodarska panoga je bilo lesarstvo. Značilno kočevarsko vas sestavljajo hiše, postavljene pravokotno na cesto, za hišo pa stoji gospodarsko poslopje. Tako je s to naselitvijo nastal sredi slovenskega etničnega prostora nemški jezikovni otok. Zaradi mešanja s slovenskim prebivalstvom in oddaljenosti od strnjenega nemškega jezikovnega področja pa se je na Kočevskem izoblikoval poseben nemški kočevski dialekt, ki se zelo razlikuje od knjižne (visoke) nemščine. Do mednacionalnih nasprotij v glavnem do leta 1918 ni prihajalo, Kočevarji so obiskovali nemške šole, tam kjer pa je bilo zadosti Slovencev so ti imeli tudi slovenske oddelke. Stanje pa se je spremenilo po letu 1918, ko je območje prišlo v novoustanovljeno Jugoslavijo, in so Kočevarji izgubili veliko narodnih pravic. Temu se je pridružila še gospodarska kriza in predvsem mladi Kočevarji so odhajali na delo v Nemčijo in Avstrijo, kjer so se v tridesetih letih navzeli nacističnih idej, ki so doma padle na ugodna tla. Kljub temu so bili vse do druge svetovne vojne odnosi med Kočevarji in Slovenci kar dobri, veliko je bilo tudi mešanih zakonov. Kočevarji so se leta 1941 zelo prizadevali za priključitev k matični Nemčiji in so bili nemalo razočarani, ko je bila Kočevska priključena Italiji. V tej situaciji so nekateri voditelji Kočevarjev Hitlerju predlagali preselitev v Rajh. Večina prebivalcev je izselitev odklanjala, vendar so jih z močno propagando polno lažnih obljub in grožnjami prisilili, da so podpisali izjavo, da se izseljujejo v Rajh. Nacisti so jih pozimi 1941/42 naselili na območju Posotelja, od koder so prej izselili Slovence. Tako je na Kočevskem ostalo veliko vasi popolnoma praznih, kar je poleg nepreglednih gozdov dajalo ugodne okoliščine za razvoj partizanskega gibanja. Ker se po vojni kočevski Nemci niso smeli vrniti na domove, so se izselili v Avstrijo, Nemčijo, veliko pa v Severno Ameriko. Tisti Kočevski Nemci, ki se kljub nacističnemu in kasneje komunističnemu pritisku niso hoteli izseliti, danes živijo samo še v nekaterih vaseh na robu nekdanjega kočevskega nemškega naselitvenega območja in so v zadnjem času ustanovili svoje društvo »Peter Kozler«, ki si prizadeva za ohranjanje njihove narodne identitete in kočevarskega jezika. Njihovo število se giblje okrog 1500 oseb.

(nadaljevanje prihodnjič)

DAMJAN HANČIČ

PGD Kamnik v lanskem letu

Pregled nekaterih del in akcij

Lansko leto je Prostovoljno gasilsko društvo Kamnik posredovalo v 68 primerih. Od tega je bilo 27 akcij reševanja, ena enodnevna akcija reševanja ob poplavah, 20 večjih in srednjih požarov ter 20 manjših ali začetnih požarov, požarnih straž in dežurstev. V naštetih akcijah je sodelovalo 670 gasilcev, ki so za to porabili 1559 ur prostovoljnega dela.

Januar se je začel z večjim požarom na stanovanjski hiši v Komendi.

V februarju 1997 je prišlo do onesnaženja vode na območju Palovč, Novega trga in Perovega. Ker so občani večkrat klicali, da voda zaudarja, so gasilci postavili dežurstvo, ki bi v primeru še hujšega onesnaženja sprožilo reševalno in čistilno akcijo. Prav tako je v februarju prišlo do hujše prometne nesreče v Šmarci, v kateri sta dve osebi izgubili življenje. Pri reševanju je sodelovalo devet gasilcev eno uro.

Marec je bil v znamenju srednjih in manjših požarov (saje v dimniku, travnik, listje, gramoznica...) ter večjega požara v Svilanitu, kjer so zagoreli bombažni kosmiči v tkalnici.

Do onesnaženja Nevljice je prišlo v aprilu, ko se je zamašil razbremenilnik čistilne naprave. Zato je kanalščina odtekala naravnost v reko. Čiščenje je trajalo dve uri. V aprilu se je vžgal gozd na Gabrovici, hiša v Stahovici ter stanovanje v Črni. Gorel je tudi čebelnjak na Poljanah.

V mesecu maju se je zgodila huda prometna nesreča na cesti proti Kranjskemu Raku. Voznik je ostal vkleščen v vozilu, ki se je prevrnilo 30 m globoko. Trinajst gasilcev je dve uri sodelovalo v reševalni akciji. V istem mesecu je na Zikovi ulici v pokvarjenem dvigalu ostal otrok. Trije gasilci so ga v eni uri rešili. Konec maja je zagorelo v hiši v Stranjah, v hiši na Gmajnici in pa avto v Kamniški Bistrici.

Junija se je pripetila prometna nezgoda v Špitaliču. Voznik je na kraju nesreče umrl, sovoznika pa so uspeli izrezati iz zvite in stisnjene pločevine ter ga prepeljati v UKC.

V juliju je bila hujša prometna nesreča v Lazah. Poškodovane so bile štiri osebe, ki jih je bilo treba izrezati iz razbite pločevine. Deset gasilcev je delalo skoraj dve uri. Še isti dan je prišlo do še ene nezgode na Duplici. Poškodovanih je bilo pet oseb. V akciji je sodelovalo devet gasilcev. Istega meseca je zagorelo v kleti na Ljubljanski cesti, v kleti v Soteski in seno na gospodarskem poslopju v Žejah.

Avgusta se je vnela stanovanjska hiša v Mekinjah in traktor v Srednji vasi.

V začetku septembra so gasilci čistili po samomoru občana. Nekaj dni kasneje pa so sodelovali v reševalni akciji dveh plavalcev v Kamniški Bistrici. Eden od udeležencev se je rešil sam, drugega pa so gorski reševalci našli mrtvega.

Oktobra je v Šmarci gorel opuščen čebelnjak, na Selah pa osebni avto.

Novembra je v Zgornjem Tuhinju avto z voznikom zletel s ceste in padel v potok. Trinajst gasilcev ga je reševalo tri ure. Naslednji dan se je v Soteski spet zgodila huda prometna nesreča. Ponovno je bilo potrebno posredovanje gasilcev. V istem mesecu je bila še ena huda prometna nesreča na cesti Moste-Brnik. Voznica osebnega vozila je umrla. V Buču se je v začetku novembra vžgalo plastično korito, v katerem je bil pepel. Požar se je razširil in uničil celotno kotlovnico.

V decembru so gasilci pomagali pri prenosu samomorilca, ki si je vzel življenje na peš poti proti Staremu Gradu. Posredovali so še pri vdiranju vode v kletne prostore in pri vžigih saj v dimnikih.

Poleg sodelovanja v teh akcijah smo gasilci PGD Kamnik opravili nekaj demonstracijskih vaj in prikazov reševanja, dovažali smo vodo na področja, kjer imajo slabo urejen vodovod, pregledovali in popravljali smo gasilsko opremo.

V preteklem letu smo uspešno delovali v vseh akcijah. Nekajkrat pa smo opazili, da je prevoznost cest v starem delu Kamnika še vedno zelo slaba, kar otežuje dostop v primeru nesreče. Prav tako je slabo vzdrževano hidrantno omrežje.

Upamo, da se bodo v prihodnje stvari izboljšale in da bomo gasilci ob pomoči vseh občanov lažje in hitreje preprečevali oz. posredovali pri nesrečah in požarih.

Na pomoč!

DARJA PIRŠ

Pogovor z Ulfom Wernerjem

Najti svoje darove!

Tudi v Kamnik kdaj pa kdaj zaide kakšen tujec. Te dni v našem mestu srečujemo Ulfa Wernerja, Šveda, psihologa in predvsem prijaznega ter komunikativnega gospoda, ki z lahkoto navezuje stike s Kamničani. Že dolgo let živi zunaj domovine, največ na Mallorci. Kot psiholog je delal v bolnišnici, zaporu, predaval v šoli in kasneje na univerzi. To kariero je zapustil in se posvetil študiju teorije kaosa, vmes pa predava tudi po evropskih univerzah. Tako je gostoval tudi na raziskovalnem inštitutu v Standfordu in na univerzi v Bruslju.

Kako ste prišli v Kamnik?

Pred mnogimi leti sem predaval v Dubrovniku in tam sem srečal prof. Ivana Svetlika z ljubljanske univerze. Po tem sem odšel nazaj na Mallorco. Tam namreč preživljam večino časa v zadnjih dvajsetih letih. Predavam po vsej Evropi pa tudi v ZDA sem že predaval. Moja predavanja vsebujejo nove koncepte znanosti, ker sem ugotovil, da klasična psihologija, ki jo učijo po univerzah, ne nudi nobenih rešitev.

Kasneje mi je g. Svetlik pisal prijazno pismo in me povabil v Ljubljano. Povabilu sem se odzval. Ko sem prišel sem, sva imela tri dni intenzivnih pogovorov o znanosti, predvsem o tem, da se mora znanost odpreti, da se moramo spremeniti in opustiti stare paradigme in se oprijeti novih. Prehajamo namreč od industrijske dobe k informacijski. Tako me je pot od Ljubljane po naključju zanesla v Kamnik.

> *Predaval sem tudi v kamniški knjižnici. Jeseni nameravam s tem nadaljevati, pripravljen pa sem delati tudi s kakšno skupino v posameznih delavnicah. Takšne stvari so vedno dobrodošle. To je duhovno prebujanje.*

Sedaj se ukvarjate z drugačnim pogledom na človeka oz. zdravje?

Ja, oprijel sem se teorije kaosa, ki je vzeta iz fizike in nam daje popolnoma nove možnosti v psihologiji. Npr. imamo čustveno odzivanje in naša čustva so izredno bogata, mnogoštevilna. Psihologi so čustva ubili, ker so nas učili, da naj bi bili uravnoteženi, da naj ne bi kazali svojih čustvenih vzponov in padcev. To pa s čustvi ne gre. Ta so turbulentna, celo kaotična in ne da se jih nadzorovati.

To se prav dobro ujema s teorijo kaosa. Čez 15, 20 let, ko bo ta pogled v psihologiji priznan (ker je bolj človeški), bo možno tudi to, da boš majčkeno nor. Ne bodo nas kar naprej kontrolirali, diagnoze bodo izginile, ker nimajo vrednosti.

Vidite, le teorija je tista, ki da diagnozo. In če že vztrajamo pri diagnozah: lahko jih dajemo, ne moremo pa ljudi forsirati, kako naj ozdravijo ali kako naj bodo bolni.

Kaj je za vas zdravje, mentalno zdravje?

Notranji mir, veselje in ljubezen.

Predaval sem tristotim slušateljem medicinske univerze na Švedskem. Na tej univerzi je potekalo mnogo raziskav, pa sem jim rekel, naj mi povejo, kakšen človek je popolnoma zdrav človek. Medicinsko izobraženi ljudje naj bi bili na tem področju najboljši, ne? Vendar mi niso znali odgovoriti; najboljši možni odgovor je bil, da je zdrav človek tisti, pri katerem ni nobenih znakov bolezni.

Ali srečate veliko zdravih ljudi?

Lahko povem zgodbico? Bil sem v švedski cerkvi na Mallorci, ki ni podobna vašim cerkvam, bolj je podobna kavarni in je odprta cele dneve. Ljudje tam sedijo, pijejo kavo in se pogovarjajo med seboj. K meni je prišla ženska, ki je prej nisem nikoli videl. Prisedla je in izgledala zelo (žal mi je, da moram to reči) švedsko - deževno, hladno, mračno. Čez nekaj časa mi je rekla, da je depresivna. Pa sem jo vprašal, o čem govori, če morda misli na ekonomsko depresijo ali kaj podobnega. Zelo se je razjezila, vstala in začela vpiti name: »Vi bi vendar morali vedeti, o kakšni depresiji govorim, saj ste psiholog, menda ne mislite resno, da ne veste, o čem govorim!«

Odgovoril sem ji: »Aha, vi mislite ekspresijo, to, da glasno govorite, da poveste, kaj čutite. To mi je pa všeč.« No vidite, to je začetek zdravja. To, da govorimo o tistem, kar čutimo in kar je za nas pomembno.

Kako s tega stališča doživljate ljudi v Sloveniji?

Moje izkušnje so takšne, da ljudje zelo radi govorijo z menoj. V trgovinah, restavracijah, na ulici... povsod. Večina jih zelo dobro govori angleško. Upam, da bodo obdržali svojo čudovito dušo, ki jo imajo.

Kako bo teorija kaosa vplivala na pogled na človeka?

Ljudje bodo zelo srečni, ker se bodo lahko znebili mentalnih stigem.

To pa najbrž ni lahko?

Ja, pa to moramo narediti. Ne moremo ljudi diagnozirati. Res je, ljudje hočejo ostati bolni, ker se želijo z nečim ukvarjati. To vidim in doživljam vsak dan.

Kako pa zaposlenost z boleznimi nadomestiti, s čim, saj ljudje želijo biti zaposleni?

Zaposlimo se s tem, da drugim povemo, kako smo ozdraveli, kako smo se znebili bolezni, zasvojenosti, depresij. To je duhovno prebujanje.

Ali se to po svetu že dogaja?

Da. Ljudje že govorijo drugim o svojem ozdravljenju in to je tudi potrebno.

Kako delujejo skupine za samopomoč?

Imenujemo jih skupine dvanajstih korakov. To je velik sistem skupin, ki delujejo po vsem svetu. Gre za 120-130 pomensko različnih skupin, ki vse delajo po istem sistemu. Prvi korak je priznanje, da smo pred določeno stvarjo nemočni (alkohol, droge, spolnost, hrana, čustva). Kasneje ti ljudje govorijo o svojih dejanjih, strahovih, priznajo posledice svojega vedenja. Ko o tem govorijo z nekom, ki mu zaupajo, z nekom, ki nas posluša, pride do duhovnega prebujenja in kasneje ozdravljenja.

Prva skupina, ki je začela s programom 12 korakov, so bili Anonimni alkoholiki. Preko 5 milijonov ljudi je šlo skozi ta program po vsem svetu, trenutno jih je 2-3 milijone.

Katere so po vašem mnenju življenjske vrednote?

Najti svoje darove, jih razviti in dajati ljubezen.

BREDA PODBREŽNIK VUKMIR

Zlati jubilej Ivanke in Karla Hriberšek

Hriberškova z Duplice imata za seboj dolgo skupno življenjsko pot. Maja sta proslavila svojo zlato poroko in obujala spomine na lepe dni mladosti. Z veseljem se spominjata vsega, s čimer sta se srečevala, pa naj bodo to lepa doživetja ali pa tudi težki dnevi.

Predstavniki Društva upokojencev Kamnik smo ju obiskali in z njima v prijetnem pomenku rekli marsikaj zanimivega. Izročili smo jima diplomo ob zlatem jubileju, skromna darilca in jima seveda zaželeli še veliko uric skupnega življenja.

Zanimalo nas je, kako je plula njuna zakonska ladja.

Kdaj sta se spoznala, poročila in kakšnih je bilo teh 50 let?

Spoznala sva se v Libojah in kmalu zatem poročila. To se je zgodilo 8. maja 1948. Ljubezen se je hitro vnela, zato sva skupno odločitev potrdila še s poroko. Ko danes gledava na začetne dni najine poti, morava reči, da so bili lepi, čeprav je vsega primanjkovalo. Tista leta smo obnavljali porušeno v vojni, a hkrati smo živeli bogato življenje. Kdor takega navdušenja ne doživi sam, težko razume.

Oba sta v pokoju. Kaj vse sta delala, kje sta bila zaposlena?

Najprej je Karel na hitro orisal svoj življenjski ciklus in dejal: »Rojen sem bil 17. 9. 1921 v Libojah. Mlada leta sem preživel doma, začetek II. svetovne vojne 1941 sem dočakal pri vojakih stare Jugoslavije. Takoj po razpadu sem se vračal domov, padel v roke nemškim vojakom in bil zatem v vojnem ujetništvu do 1942. leta. Takrat sem bil mobiliziran v nemško vojsko, prišel v rusko ujetništvo in se vrnil domov avgusta 1945. Moj oče je bil zaprt v celjskem Piskru. Po vrnitvi sem našel delo v rudniku Liboje, kjer sem ostal do 1948. leta, nato sem bil zaposlen v Stolu do 1960 in od tedaj dalje pri Graditelju vse do upokojitve 1972.«

Ivanka in Karel ob našem obisku.

Ivanka pa nam je povedala: »Rojena sem bila 29. 9. 1926 v Jurkloštru, se leta 1943 izučila za šiviljo, med vojno sem sodelovala z osvobodilnim gibanjem, od leta 1948 pa vse do upokojitve sem bila zaposlena v Stolu. Za svoje aktivno delo za NOB sem prejela medaljo zasluge za narod. Po upokojitvi sem se posvetila gospodinjstvu, zelo rada pa kaj postorim na vrtu.«

In vajina družina?

Ivanka: »V zakonu sva dobila tri otroke, hčer in dva sina, pa tudi trije vnuki so že tu. Zelo radi se srečujemo. Z vsemi se zelo dobro razumemo, tako kot sva se midva s Karlom dobro razumela vseh 50 let. Ne rečem, da se nismo srečali tudi s težavami, a z dobro voljo smo vse to premagali. Tak način življenja sva prenašala tudi na svoje otroke.«

Kako ste zaznamovali vajin jubilej?

Ivanka: »Ob 50-letnici skupnega življenja smo se ožji sorodniki zbrali pri Mlakarju na Duplici. Bilo je prijetno in veselo.«

Kakšen se vam zdi današnji čas?

Karel: »Včasih smo se bolj družili, bili smo z vsemi v prijateljskih stikih, med seboj smo si vedno pomagali, imeli smo več časa eden za drugega. Zdaj pa vsak gleda le zase. Menim, da prihaja do velike zmede med ljudmi, kar seveda ni obetavno. Preveč iščemo le materialne ugodnosti, zapostavljamo nekdanje vrednote, premalo smo ljudje.

Kaj si želite?

Ivanka: »Želiva si le zdravja, kajti Karel ni preveč pri močeh in še dosti let skupnega življenja. Želiva, da bi vsa naša družina bila tako složna in razumevajoča, kakršna je danes.«

Stisnili smo si roke in se zadovoljni poslovili. V mislih smo bili z njima želeč, da bi se jima izpolnile skromne želje.

STANE SIMŠIČ

Iz upokojenskih logov

Zadovoljni z opravljenim delom

Letni obračun je Društvo upokojencev Kamnik sklenilo na svoji letni skupščini 18. marca 1998. Seje se je udeležil tudi predsednik Zveze društev upokojencev Slovenije g. Vinko Gobec. Izbrani delovni predsednik g. Franc Smolnikar pa je sejo skupščine, z devetimi točkami dnevnega reda, vzorno vodil.

Glavno besedo na skupščini je imel predsednik g. Stane Simšič. Podrobno nam je podal pregled dogajanj skozi vse leto in ugotovili smo, da je bilo delo 3.285-članskega društva uspešno. Članstvo se je v minulem letu povečalo na 156 upokojencev, kar 119 pa jih je za vedno odšlo od nas in bodo nanje in na njihovo delo ostali le nepozabni spomini.

Organizirani avtobusni izleti so za starejše člane zanimivi, udeležilo se jih je kar 1228 članov. Planine so za nas posebna draž in kar 1.026 članov je merilo svoje moči po bolj blagih in tudi strmih terenih, seveda do lepih vrhov. Pedala na kolesih je poganjalo kar 615 kolesarjev in si tudi na ta način vzdrževalo svojo telesno kondicijo. Žal pa vsem članom ni več dano, da bi se lahko udeleževali raznih akcij, zato jih člani socialnega odbora razveselijo z obiski, se z njimi pogovorijo in jih skromno obdarijo, pa tudi na jubilante ne pozabijo. Takih obiskov je bilo lani kar 303. Društvo spremlja tudi položaj upokojencev, pri čemer ugotavlja nenehno zmanjševanje pokojnin, saj je te vlada v zadnjih dveh letih zmanjšala kar za 70% enomesečne pokojnine. ZDUS je sicer sprožil ustavni spor, ki pa žal v tem času še ni rešen.

Športne društvene aktivnosti so spodbudne, saj se precejšnje število upokojencev redno udeležuje treningov in tekmovanj v kegljanju, šahu, balinanju, streljanju, tenisu... osvojili so vrsto pokalov in priznanj, le ribištvo nekako ni v »dobri formi«. Na splošno se lahko s športnimi dosežki pohvalimo, saj imamo v naših vrstah celo ***državnega prvaka v kegljanju,*** *to je g. Rudi Vidic. Dobro sta se uveljavili naša folklorna skupina in mešani pevski zbor. Tudi za ples še ni prepozno, zato je bil organiziran začetni in nadaljevalni plesni tečaj.*

Gospodarjenje v društvu je potekalo po programu, tako da je bilo za najnujnejše nekako dovolj sredstev. V bližnji prihodnosti pa nas čakajo še »večji finančni zalogaji«, zlasti pri vzdrževanju doma.

Zavedamo se tudi, da bo treba vnesti več aktivnosti med upokojence v posameznih krajevnih skupnostih. Bolj aktivni bomo tudi pri volitvah in to na občinski in državni ravni.

Dopolnili bomo pravila, s čimer bo omogočeno vsem aktivnim športnikom pridobiti si točke za značko »športnik-upokojenec«. Do zdaj so imeli to možnost le pohodniki, kolesarji in planinci.

Gospod Gobec je ugotovil, da DU Kamnik spada med uspešnejša društva. S predsednikom Simšičem sta podrobno predstavila Belo knjigo, to je knjigo o pokojninski reformi. O njej je bilo v Kamniškem občanu že precej napisanega, razlagalca pa sta še posebej zavzeto predstavila predlagana določila. Razumljivo je, da člani s predlaganim niso zadovoljni, kadar se pravice krčijo. Sprejete so bile pripombe na predlog o novi pokojninski reformi in sicer:

- Podpiramo reformo pokojninskega sistema, vendar naj se ta uresničuje postopoma in ob upoštevanju naših stališč

- Ne pristajamo na vsem enake pokojnine, ker je treba upoštevati vplačane prispevke

- Vztrajamo, da se vsklajevanje pokojnin vrši s plačami

- Pokojninska osnova naj ostane v višini 85% povprečne plače v zadnjih 10 letih ob polni pokojninski dobi,

- Regres oz. rekreacijski dodatek se lahko ukine, če se ta nadomesti s 13. plačo oz. 13. pokojnino

- Vdovske pokojnine naj bi se uredile v nekaj letih, tako da vdovec oz. vdova lahko prejme del pokojnine umrlega zakonca

- Razmerje med najvišjo in najnižjo pokojnino se lahko zniža do največ 1:4

- Pri vodenju kapitalskih skladov in v organih SPIZ naj bi imeli upokojenci večino glasov.

Upamo, da se bodo dobre želje letos uresničile.

MARINKA HRIBOVŠEK

Podelitev nagrad najboljšim učencem

Za najboljše učence kamniških šol je bil 10. junij pomemben dan. Skupaj s starši so se zbrali na že tradicionalnem srečanju v Repanškovi galeriji v Rudniku, kjer jim je župan Tone Smolnikar ob udeležbi Igorja Podbrežnika, predsednika občinskega sveta, in drugih predstavnikov občine ter ravnateljev kamniških šol podelil knjižne nagrade. V pozdravnem nagovoru je župan poudaril tudi nekatere uspehe na področju izboljšanja pogojev za izobraževanje v naši občini v preteklem šolskem letu, ti naj bi pripomogli k uspešnejšemu začetku devetletnega osnovnega šolanja, kot so odprtje nove osnovne šole v Šmartnem, gradnja telovadnice v Komendi in današnji začetek gradnje prizidka pri osnovni šoli v Mostah.

Ko je najboljšim učencem čestital k njihovim uspehom, se je zahvalil tudi vsem učiteljem za njihov prispevek pri izobraževanju najmlajših v preteklem šolskem letu. Nato je najuspešnejšim učencem podelil knjižne nagrade in sicer monografijo A. Sarnavskega Mesto pod Malim gradom ter knjigi Ohranjeni zakladi človeštva in Otroci vsega sveta. Predstavnikom posameznih šol pa je izročil tudi letošnji Kamniški zbornik.

Župan Tone Smolnikar izroča nagrado odličnjakinji Sabini Kastelic, učenki 8. razreda OŠ Frana Albrehta, ki so jo izbrali tudi za najboljšo bralko na šoli.

V programu, ki ga je povezovala Barbara Svetelj, sodelavka v oddelku za družbene dejavnosti, so sodelovali učenci glasbene šole, harmonikar Marko Tomc, na citre pa so zaigrali Blaž Kladnik, Mojca Koritnik in Martin Zlobko.

Letošnje nagrade so prejeli: Miha Kukec - Mezek, Dejan Golob, Jernej Markelj, Sabina Kastelic in Primož Zupan (OŠ Frana Albrehta), Vesna Lukić, Špela Kovačič, Evelina Stefanovič - Eržen, Dušan Živanič in Maruša Drolec (OŠ Marije Vere), Mirjam Peklar, Martin Pregl, Vida Burja-Virjent (OŠ Toma Brejca), Neža Žnidaršič, Luka Žnidar in Tjaša Ipavec (OŠ Šmartno v Tuhinju), Andreja Burja, Nina Vengust in Barbara Brumec (OŠ Stranje), Simona Kosec in Mirnes Čamdžić (OŠ 27. julij), Aleš Košir, Urška Cankar in Blaž Vrabec (Gimnazija - ŠCRM), Franci Bider in Tomaž Lipovšek (srednja ekonomska šola - ŠCRM), Gregor Fajdiga (OŠ ZUIM), Luka Prosnik in Marko Sever (srednja šola ZUIM), Mojca Koritnik, Blaž Kladnik, Domen Pinterič in Martin Zlobko (Glasbena šola Kamnik).

Med 12 na razpis prijavljenimi raziskovalnimi nalogami, ki so jih izdelali učenci kamniških osnovnih šol, so bile nagrajene tri naloge: Vplivi hrupa na delo v naši šoli (učenci OŠ Toma Brejca - mentorica prof. Mojca Rode Škrjanc), Ulice našega mesta (učenci OŠ Frana Albrehta - mentorica prof. Ivanka Učakar) ter Stara hišna imena (učenci OŠ Šmartno v Tuhinju - mentorica Tatjana Drovenik Čolič).

F. S.

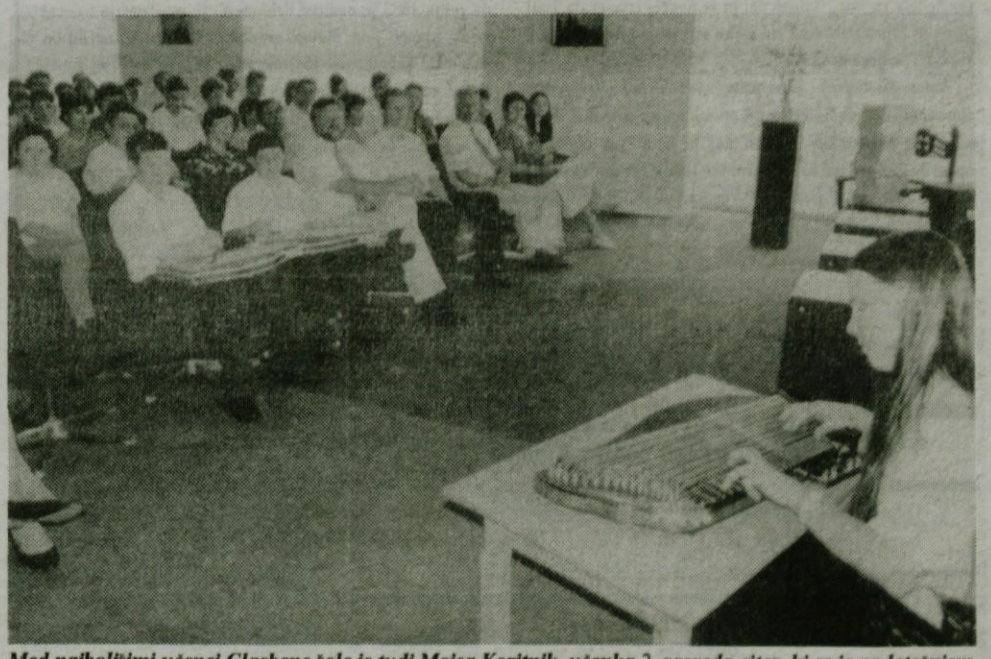

Med najboljšimi učenci Glasbene šole je tudi Mojca Koritnik, učenka 2. razreda citer, ki se je na letošnjem državnem prvenstvu citrarjev zelo visoko uvrstila. Tudi na prireditvi v Rudniku je pokazala, kaj zna.

ŽLAHTNI PURGARJI KAMNIŠKI

Najpremožnejši meščani Kamnika v drugi polovici 19. stoletja

Št. 3

Župani in občinska uprava

Osnovna navodila za nastanek modernih občin so bila podana leta 1849 s provizoričnim zakonom o občinah, dejansko pa se je začela občinska uprava z župani razvijati po koncu absolutizma z novim zakonom o občinah leta 1862. Po tej zakonodaji je občinsko upravo predstavljal občinski zastop, ki je bil sestavljen iz občinskega odbora in občinskega sveta z županom.

Občinski odbor je štel na Kranjskem od 8 do 30 članov, odvisno od števila volilcev v občini, kamniški je na primer štel 16 članov. Seveda pa vsi prebivalci mesta niso imeli volilne pravice. Po občinskih volilnih redih, ki so bili izdani po letu 1862 (za Kranjsko leta 1866) je bila določena volilna pravica, ki je bila omejena z višino direktnih plačanih davkov (davčna skupina) in s položajem oziroma izobrazbo (inteligenčna skupina). Le ti so na volitvah, ki so bile javne in ustne izvolili člane občinskega odbora. Izvoljeni odborniki pa so iz svoje sredine imenovali župana in manjše število svetnikov. Voljeni so bili za dobo treh let.

Občinska uprava je skrbela na primer za upravljanje občinskega premoženja, za varnost oseb in lastnine, za občinske ceste, živilski nadzor, zdravstveno policijo, opravljala pa je tudi z zakoni določene državne izvršilne naloge. Svoje stroške je občina krila z dohodki iz lastnega premoženja in z dokladami na neposredne davke in trošarino.

Iz zasedanja občinskega odbora 7. junija 1880 lahko izvemo natančno, s kakšnimi problemi in zadevami so se ubadali ti voljeni občinski možje. Na seji so se seznanili z odredbo izdano 4. maja 1880 o nastopu službe deželnega predsednika Andreja Winklerja. V drugi točki so enoglasno sprejeli sklep o imenovanju častnih meščanov - deželnega predsednika Andreja Winklerja in ministrskega predsednika grofa Edvarda Taafeja. V tretji točki so se strinjali s spremembami v poslovniku, nadalje pa so sprejeli in potrdili moža, ki naj bi pregledala račune. Nalogo naj bi še naprej izvrševala Julij Stare in Janez Debevc. Peta točka seje pa je bila odredba o vpeljavi pasjega davka.

Anton Globočnik je v priročniku *"Nauk slovenskim županom"* iz leta 1830 točno opisal naloge župana, svetnikov in odbornikov. Župan naj bi vodil vsa občinska opravila, gospodaril in izvrševal vse sklepe, ki jih je sprejel odbor. Prav tako je moral sklicevati seje, jih voditi in kaznovati tiste člane, ki se sej niso udeleževali. Župan je tudi predstavljal občino v stiku z drugimi oblastmi, podpisoval občinska pisma, nadzoroval občinske uslužbence in vsako leto predlagal letni izračun.

"Župan je občini glava. Kakor nje pravi oča, tako naj, skrbljiv ter na nobeno stran nagnen, daje obrambo in podporo vsem jednako: bogatim in ubogim, visokim in nizkim ljudem, bodi si mu v rodu ali ne, prijatelj ali sovražnik."

Trgovec in posestnik Janez Kecel (1839 - 1888), kamniški župan v letih 1870 do 1879

Med župani naj omenimo le dva. Trgovec Janez Kecel je županoval v letih 1870 do 1879. Že po koncu prvega triletnega mandata so se v časopisju pojavljale kritike na račun njegovega vodenja, češ, "daje nemškutarski župan Kecel naredil vse in nič za Kamnik v treh letih." Pa vendar je bil na občinskih volitvah leta 1873 ponovno izvoljen za župana. Pisec v Slovenskem narodu je pred tem opozarjal 6. julija 1873: *"Ganite se vendar, da ne doživimo na zadnje še te blamaže, da nam vrnejo zopet Anzelma, kateri je, kakor se je nekdo izrazil, po njegovem mnenju najbolji za županstvo, ker je volilcem svojim pri zadnjih volitvah kupil vedro vina, kar bi drugi gotovo ne storil!"* Predvsem so mu oponašali slabo gospodarjenje in nadzor nad mestnim premoženjem, nezanimanje za popravilo cest, slabo žandarsko službo in še marsikaj drugega. Nepravilnosti je bilo preveč, tako da je po nasvetu odbora sredi leta 1879 odstopil.

Med najbolj uspešnimi in naprednimi, tako v gospodarskem kot širšem pogledu, je bilo županovanje zdravnika doktorja Maksa Samca v letih 1880 do 1886. V tem času je bilo leta 1882 zgrajeno novo šolsko poslopje na Glavnem trgu po načrtih arhitekta Zupančiča. Do tega leta so namreč poučevali kamniške otroke frančiškani, v novozgrajenem poslopju pa so deško šolo vodili posvetni učitelji. Slavnostna otvoritev šolskega poslopja je bila 5. oktobra 1882. Naslednja velika pridobitev je bil tim. Samčev predor med Mestom in Šutno. Do izgradnje preboda julija 1882 je namreč dele mesta in predmestja ločeval visok klanec pod Malim gradom. Nadalje je uredil in dokončal kanalizacijo mestnih ulic, ki jo je začel že Janez Kecel, v načrtu pa je imel izgradnjo elektrarne ob Kamniški Bistrici. Mesto je dobilo električno napeljavo šele leta 1912 in še to iz c. kr. smodnišnice.

Kamniški župani v drugi polovici 19. stoletja

1850 - 1861 Anton Hafner
1861 - 1864 Janez Podrekar
1864 - 1867 Jurij Golenver
1867 - 1869 dr. Valentin Prevc
1869 - 1870 Franc Eksler
1870 - 1879 Janez Kecel
1879 - 1880 Franc Eksler
1880 - 1886 dr. Maks Samec
1886 - 1889 Franc Fišer
1890 - 1897 Josip Močnik
1898 - 1901 Luka Bergant
1902 - 1905 Josip Močnik

Zora Torkar

KAMNIŠKI MUZEJ

D.C.Studio

Ogled zbirk Kulturnega centra Kamnik

Odprto za obiskovalce:
torek - sobota: *9.00 - 12.00 in 16.00 - 18.00*, nedelje in prazniki: *10.00 - 13.00*, ponedeljek zaprto.

Po zbirkah je možno strokovno vodstvo skupin po predhodnem dogovoru tudi izven urnika.
Obisk najavite po telefonu *(061) 817-647*.

ZA KULTURO JEZIKA

Zgoščenka

»Kaj je pravilneje **CD-plošča, CD, cede, cedejka** ali **zgoščenka?**« Tako se sprašuje marsikdo, ki mora o ploščah, ki so se pojavile in uveljavile v devetdesetih letih, javno govoriti ali pisati. So pa še drugi izrazi, kot npr.: **kompaktna plošča, kompaktnica, laserska plošča, laserka.** Tovrstne plošče so manjše od nekdanjih gramofonskih, nanje pa je mogoče spraviti veliko več podatkov. Vsako od imen pove katero od značilnosti teh plošč.

Slovar slovenskega knjižnega jezika ne navaja nobenega od teh izrazov. Pregled kartotečnih izpisov, ki jih ima inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU, pokaže, da so se v prvih letih pojavitve te plošče v revijah in časopisju uporabljala zlasti naslednja poimenovanja: **CD-plošča, CD, cede, kompaktna plošča** (Monitor Delo), po letu 1995 je v Slovencu, Delu prevladala **zgoščenka.** Opiše jo kot ploščo z *laserskim odjemanjem,* kar najbrž pomeni, da je za predvajanje posnetega potreben laserski žarek - od tod tudi **laserska plošča, laserka.** Izraz **zgoščenka** je pogost tudi v televizijskih in radijskih navedbah.

Pa si pobližje oglejmo ta poimenovanja!

CD-plošča je nerodno ime, saj je **CD** kratica za angleško *compact disk. Disk* je plošča. Tako se plošča pojavi dvakrat: po slovensko in angleško. Po Slovenskem pravopisu (1990) je treba pisati v podrednih zloženkah, sestavljenih iz kratice in besede, med sestavinama vezaj - kar je tudi nerodno. Bolj po slovensko bi bilo **plošča CD**

Poimenovanje **CD** sicer ne vsebuje plošče »na kvadrat«, vendar je tudi tu kar nekaj težav.

To je kratica iz angleških besed, ki jo izgovorimo cé dé in sklanjamo **CD-ja** (napačno je Cdja). Beseda je samostalnik moškega spola, torej se je plošča s svojim ženskim spolom popolnoma izgubila. Skratka.: izraz je popolnoma tuj.

Za slovensko rabo je primernejši **cede,** ki ga je lažje sklanjati, ker je zaradi izpisave kratice bolj prilagojen slovenščini: **cede, cedeja, cedeju.** Iz njega se da izpeljati tudi pridevnik cedejev, cedejevski ipd.

Cedejka je že bolj oddaljena od angleškega poimenovanja, bolj »slovenska« je zaradi tvorbe, pisave in ženskega spola. Zveni pa pogovorno.

Kratica **CD** se torej razvezuje z angleškima besedama *compact disk,* kar se lahko prevaja z **zgoščena plošča** (ali pa »posloveni« kot **kompaktna plošča** ali **kompaktnica**) in ni daleč od slovenskih računalniških izrazov, ki jih navaja že leksikon Cankarjeve založbe Računalništvo (Ljubljana 1988). Ta prevaja *compaction z zgostitev, zgoščevanje,* kar ima dva pomena: 1. *metode zmanjševanja neuporabljenega pomnilniškega prostora = zgostitev spomina* (memory compaction) 2. odstranitev redundantnih podatkov iz zapisa = *zgostitev podatkov* (data compaction). Zanimivo je, da leksikon Računalništvo še ne navaja (osemdeseta leta) kratice CD.

Zgoščena plošča se ni uveljavila, pač pa **zgoščenka,** ki jo je predlagal prevajalec Branko Gradišnik. Kdor se želi izražati slovensko, naj torej uporablja **zgoščenka.**

Zgoščenk je več vrst (DVD, CDR ipd.): zelo pogosto se piše o **CD-ROM-ih.** Kar je spet kratica iz angleških besed *compact disc - read only memory* in pomeni, da gre za zgoščenko, s katere se lahko samo bere, kar ima v »spominu«. Uporabnik nanjo ne more zapisovati. Bere se z računalnikom, nanjo se lahko snemajo besedila, stereozvok, grafika, video. Na takih ploščah so posnete t. i. multimedijske (reproducira se gibanje, zvok, besedilo) enciklopedije, slovarji ipd. Kako to ime posloveniti? Za zdaj imamo samo pisno poslovenitev, in sicer naj bi pisali: **cederom** ter sklanjali **cederoma.** Na taki plošči, ki jo izdeluje podjetje Amebis iz Kamnika, bodo jeseni izšla tudi naslednja pomembna slovenistična dela: Slovar slovenskega knjižnega jezika, Odzadnji slovar in Besedišče slovenskega jezika. Pa več o tem ob izdaji.

Ko pišete ali govorite o novih ploščah, mislite tudi na slovenščino.

MARJETA HUMAR

TURISTIČNO INFORMACIJSKI CENTER OBČINE KAMNIK
GLAVNI TRG 23, 1240 KAMNIK
TEL.: 061/831-470, FAKS: 061/818-119
E-mail: infocenter.kamnik-1@siol.net

KOLEDAR PRIREDITEV

zveza kulturnih organizacij
k a m n i k

Sobota, 27. 6., ob 20.30
Trg pred cerkvijo sv. Petra, Komenda
MUSICA AETERNA
Koncert
Simfonični orkester Domžale-Kamnik
Dirigent: Aleksander Spasič, solistka: Maja Kojc, oboa
Program: M. Bravničar, J. Haydn
Vstop s prostovoljnimi prispevki!

Sreda, 1. 7., ob 20. uri
Razstavišče Veronika, Kamnik
Solistični pevski recital
Matevž KINK, bariton
Klavirska spremljava: prof. Andrej Jarc
Vstop s prostovoljnimi prispevki!

Četrtek, 2. 7., ob 20. uri
Razstavišče Veronika, Kamnik
Odprtje razstave
Rekonstrukcija: Krogovići poznogotskih oken na prezbiteriju podružnične cerkve sv. Primoža in Felicijana
Izvedba: Zavod za varstvo naravne in kulturne dediščine Kranj
Razstava bo odprta do 12. julija, vsak dan od 10. do 12. ure in od 17. do 19. ure, ob nedeljah samo dopoldan.

POČITNIŠKE DELAVNICE V MATIČNI KNJIŽNICI KAMNIK

KLUB PRIJATELJEV DOBRE KNJIGE - poletna bralnica in literarna delavnica
Vodi Breda Podbrežnik Vukmir, prof. Vsebina: spoznavanje različnih literarnih del, doživljajsko branje, samostojno vrednotenje in prepozna-vanje literarnih sporočil, kreativno pisanje. Cilj: razvijanje bralne in pisne kulture, poznavanje dobrih knjig. Udeleženci: učenci predmetne stopnje, srednješolci. Trajanje: po dogovoru. Brezplačno.
POČITNIŠKA VILA ČIRA ČARA
Vodi Rosana Kleindienst Premk, prof. Vsebina: slikanje na svilo, steklo, poslikava majic, izdelovanje nakita. Udeleženci: predšolski in šolski otroci. Termini: od 7. 7. 1998 do 10. 7. 1998 in od 20. 7 1998 do 24. 7. 1998. Cena: 4.000,00 SIT.
ČAS VESELJA - gremo k pikapolonicam na obisk
Vodi Mateja Keber. Vsebina: sprehodi v naravo, opazovanje in doživljanje narave, pogovori. Cilj: doživeti naravo, deliti veselje s prijatelji. Udeleženci: otroci od 6. do 11. leta. Termini: od 29. 6. do 3. 7. 1998 in od 3. 8. do 7. 8. 1998. Brezplačno.

KULTURNI CENTER KAMNIK

Grad Zaprice
Razstava ŽLAHTNI PURGARJI KAMNIŠKI - najpremožnejši meščani Kamnika v drugi polovici 19. stoletja. Odprto: od ponedeljka do sobote od 9. do 12. ure in od 16. do 18. ure, nedelja od 10. do 13. ure. Informacije: 817-647.

DRUGE PRIREDITVE

Sredam 24. 6., ob 21. uri
KRESOVANJE NA STAREM GRADU v počastitev praznika državnosti. Organizator: SDS Socialdemokratska stranka Slovenije, Občinski odbor Kamnik in Slovenski krščanski demokrati, Občinski odbor Kamnik. Informacije: Milan Windschnurer, tel.: 831-716.
Četrtek in petek, 25. in 26. 6., ob 8.30
Pokalno prvenstvo do 17 let v vaterpolu - bazen v Kamniku. Prireditelj: Vaterpolo klub Kamnik
Informacije: Dare Homar, tel.: 832-603.
Petek, 26. 6., ob 19. uri
Zaključna prireditev delavnice ČAKRE v razstavišču Veronika z odprtjem razstave. Razstava bo odprta še v soboto, 27. 6., in nedeljo, 28. 6. 1998, od 10. do 19. ure. Informacije: 842-209, 0609 631-868.
Sobota, 27. 6., ob 8.30
Dan vaterpolistov na bazenu v Kamniku. Prireditelj: Vaterpolo klub Kamnik.
Informacije: Dare Homar, tel.: 832-603.
Sobota, 27. 6., ob 9. uri
Turnir Nove LB: dečki in deklice 10, 12, 14 let na igriščih Teniškega kluba Slazenger. Organizator: TK Slazenger. Informacije: Tone Jeras, tel.: 817-679.
Nedelja, 28. 6., ob 15. uri
Kasaška prireditev v Komendi. Organizator Konjeniški klub Komenda. Informacije: Alojz Lah, tel.: 842-070.
Sobota, 4. 7., ob 19. uri
Gasilska veselica v Nevljah pri trgovini Kočna. Organizator PGD Nevlje. Informacije: Tone Prelesnik, tel. 831-622.
Nedelja, 5. 7., ob 17. uri
Gasilska veselica pri gasilskem domu v Motniku. Organizator PGD Motnik. Informacije: Ivo Orehovec, tel. 733-122.
Nedelja, 5. 7., ob 9.30
3. Miklavžev tek v Šmartnem v Tuhinju. Start pri kulturnem domu v Šmartnem. Organizator: ŠD Šmartno. Informacije: Tomo Petek, tel. 847-211.
Nedelja, 5. 7., ob 9.30
3. Miklavžev tek v Šmartnem v Tuhinju. Start pri kulturnem domu v Šmartnem. Organizator: ŠD Šmartno. Informacije: Tomo Petek, tel. 847-211.
Nedelja, 5. 7., ob 15. uri
Proslava pri spomeniku v Gradišču (krajevni praznik KS Šmartno v Tuhinju). Informacije: Tone Rajsar, tel.: 847-222.
Sobota in nedelja, 11. in 12. 7., ob 9. uri
Turnir veteranov Slovenije na igriščih Teniškega kluba Slazenger. Organizator: TK Slazenger. Informacije: Tone Jeras, tel.: 817-679.
Sobota, 18. 7., ob 17. uri
Gasilska veselica ob 60-letnici PGD Tunjice v Tunjicah pri gasilskem domu. Organizator: PGD Tunjice. Informacije: Marjan Torkar, tel. 817-075.
Nedelja, 19. 7., ob 11. uri
Tradicionalna planinska prireditev Dan Kamniških planin na Kokrškem sedlu. Sodelujejo: Koledniki, prvo slovensko pevsko društvo Lira, harmonikar Božo Matičič in drugi. Organizator: PD Kamnik. Informacije po te. 831-345.
Nedelja, 19. 7., ob 16. uri
Gasilska veselica v Špitaliču pri gasilskem domu. Organizator: PGD Špitalič. Informacije: Danilo Lipovšek, tel. 847-131.
Ponedeljek, 20. 7.
Odprtje Razstave lilij v Arboretumu Volčji Potok. Razstava bo odprta do 15. 8. 1998. Informacije: 812-345.

Ker se bliža poletni čas, ki je sploh primeren za potovanja po svetu - seveda, če imamo kup denarja, tokrat posvetimo pozornost leposlovnim knjigam o tujih deželah. Izbor je oseben, bolj napaberkovan kot celovit.

Afrika

Pot po črni celini je dobro začeti z domačo avtorico **Sonjo Porle** in njeno knjigo **Črni angel, varuh moj,** ki je literarno obarvan potopis (CZ, 1997, zbirka S poti). Knjiga je med bralci vzbudila veliko zanimanja, prav tako pa tudi med kritiko. Avtorica, ki sicer biva v Angliji, je v knjigo zajela lastne afriške izkušnje.

Manj literarna kot popularna je knjiga **Spomin na Afriko** (Pomurska založba, 1986), ki vsebuje tudi krajše novele z naslovom Sence na travi pisateljice **Karen Blixen** (1885 - 1962). Te afriške spomine na življenje na avtoričini kavni plantaži v Keniji je populariziral film Out of Africa. Blixnova je prišla v Afriko 1914. leta, ko se je poročila z malopridnim švedskim plemičem, vendar je na plantaži po ločitvi ostala sama. Na njej se je srečala z afriškim vsakdanjikom in tudi z domačini, s katerimi je spletla tudi prijateljske vezi, vendar je po mojem mnenju naklonjenost bolj pokroviteljska kot pristna. Kasneje so slabe letine, suše in kobilice uničile njeno posestvo, hkrati pa se je smrtno ponesrečil tudi njen prijatelj in ljubimec Denis, zato se je vrnila na Dansko. Knjiga je lahkotno branje.

Če bi kdo raje bral kaj pustolovskega in potoval po tropskem pragozdu, naj se odpravi tja s pisateljem in pomorščakom **Josephom Conradom** in njegovim delom **Srce teme** (Prešernova družba, 1984), v Zimbabve pa s knjigo **Leopard lovi v temi** (Pomurska založba 1989) ali na afriški jug z romanom **Grom in blisk** avtorja **Wilbourja Smitha.** Ta uporablja dobro preizkušene vzorce za napete zgodbe: divja pokrajina, nevarnosti, močni junaki, vohuni, tudi malo ljubezenskih dogodivščin... Za novovalovsko usmerjene bo zanimiva novost iz Mladinske knjige (1998) **O vodi in duhu: resnična izpoved afriškega šamana,** ki jo je napisal Malidoma Patrice Some. Evropsko izobražen Afričan poleg avtobiografije nudi vpogled tudi v skrivnostne magične obrede. Po severni Afriki lahko potujemo s knjižno poslastico pisatelja **Paula Bowlesa,** to je romana **Zavetje neba** (CZ, 1997, zbirka XX. stoletje). Bowles in njegova žena Jane sta imela v vseh ozirih pestro življenje: ne samo, da sta veliko potovala, se potem preselila v Maroko, se gibala v intelektualnih in umetniških krogih, bila lastnika tihomorskega otočka, imela sta tudi zelo nenavadna in navzkrižna ljubezenska razmerja. Zakonca Bowles sta zato postala kultni osebnosti bitnikov. Jane je leta 1973 umrla, precej »zdelana« zaradi neizmerne količine tablet, drog in alkohola. Roman **Zavetje neba** se dogaja v Alžiriji. Napisan je bil že leta 1949, po njem pa je bil v zgodnjih devetdesetih posnet film Čaj v Sahari. Glavna oseba je Kit, mlada Američanka, ki z možem potuje po Severni Afriki, vendar mož umre. Simbolno njegova smrt pomeni Kitino novo rojstvo. Preda se mlademu arabskemu trgovcu, ki jo vključi v svoj harem, vendar mu od tam pobegne. Na koncu se izmakne tudi vrnitvi v domovino, ki jo je organiziral konzulat. Roman je zanimiv zaradi arabskega in puščavskega miljeja, ki je pristen, in tudi zaradi tega, ker se v njem soočajo različni sistemi vrednot: zahodnjaški in arabski.

Matična knjižnica Kamnik

Gremo na potovanje

Od afriških avtorjev naj omenim nigerijskega pisatelja in Nobelovega nagrajenca **Wola Soyinko,** ki v svojem romanu **Ake** (CZ, 1988) obuja spomine na otroštvo v rodnem kraju, kjer ima močan vpliv tudi katolicizem. Med prijetne spomine vpleta krajinske in afriške posebnosti, stara verovanja in navade, ki se prepletajo s tujimi vplivi. Dobro branje je tudi krajši roman **Ferdinanda Oyone Življenje hišnega služabnika** (MK, 1979). Pisan je v obliki dnevniških zapisov črnskega služabnika, ki pri svojih belih gospodarjih marsikaj opazi, tudi to, da ima gospa ljubimca. Oyone v tej knjigi ne govori o rasizmu, temveč ga pokaže. Obsežno družinsko sago je napisala **Maryse Conde,** profesorica literature v Franciji, ki izhaja iz Malija. Njen roman **Segu** (Pomurska založba, 1986) posega v 18. stoletje pa do prihoda vpliva novih ver. Zanimivo je tudi naše knjižno srečanje z vprašanjem mnogoženstva. Ne spreglejmo dveh odličnih avtoric: **Doris Lessing** (Trava poje, MK, 1987) in **Nadine Gordimer** (Burgerjeva hči, Obzorja, 1987), ki prikazujeta južnoafriško družbo in rasno nestrpnost. Kdor se zanima za afriške pisatelje, lahko podatke najde na internetu na naslovu http//:www.heinemann.com/trade/trawsa.html.

Avstralija

Tudi književnost s te celine je pri nas manj znana, poznamo na primer naslednje prevedene avtorje: Patrick White, Nancy Cato, Nevil Shute. Med resne avtorje sodi zagotovo **Patrick White** (1912-1990) - njegov roman **Voss** je leta 1994 izšel pri Cankarjevi založbi v zbirki XX. stoletje. Naslov je ime glavnega junaka, Vossa, ki je nastal po resničnem nemškem raziskovalcu iz prejšnjega stoletja. Na začetku romana je predstavljena predvsem Bonnerjeva družina kot predstavnica belih priseljencev in njihove puritanske morale, v kateri živi tudi Laura. Med njo in Vossom se splete razmerje, v katerem je vsaka intimnost »kakor skok v vodo«. Vossu odkrivanje puščavske pokrajine prinese spopad s samim seboj, saj je preveč zaverovan vase in v svoj ego, da bi se zmogel odkrito soočiti s krutimi naravnimi danostmi. Zato v tem boju izgubi. Roman je ne samo dober, ampak tudi berljiv. White je eden od najpomembnejših avstralskih pisateljev in je tudi dobitnik Nobelove nagrade.

Drugačne vrste branje je popularna newagevska knjiga **Imenovali so jo dvoje src** (Eno, 1996), kjer se prav tako srečamo z domorodci, a na popolnoma drug način. Avtorica je **Marlo Morgan,** ameriška zdravnica, v knjigi pa govori o svojem pohodu po avstralski puščavi z aboriginiji, ki se imenujejo Resnični ljudje. Čeprav prihaja iz sveta mutantov, kot oni imenujejo pripadnike bele rase, ki so se popolnoma odtujili od narave in s tem od samih sebe, so jo izbrali, da bo svetu prenesla njihovo sporočilo. Knjiga je privlačna, saj je ekološka problematika narave in tudi zahodnjaškega duha res tolikšna, da so posledice lahko katastrofalne. Vendar pa je vzbudila mnogo ogorčenih nasprotovanj, zlasti v Avstraliji, češ da je izmišljena. Na internetu lahko najdemo obsežen dokument (htto://www.west.com.au/reviews/morgan), ki natančno našteva dokaze, da je knjiga neavtentična.

Kdo bi vedel, kaj je prav in kaj ne... Eden od kritikov pa pravi, da je pred leti, ko je knjigo prebral, verjel, da je izmišljena, danes pa del njega hoče verjeti v resničnost, ker knjiga ponuja upanje za naš planet.

Naslednjič bomo z literaturo, tako resno kot malo manj resno, odpotovali še na druge celine.

BREDA PODBREŽNIK VUKMIR

Dan odprtih vrat v OŠ Toma Brejca

Prvi četrtek v juniju so učenci in učitelji osnovne šole Toma Brejca v Kamniku na stežaj odprli šolska vrata, da bi staršem in drugim obiskovalcem pokazali, česa so se naučili v iztekajočem se šolskem letu in kakšne uspehe so dosegli ob pouku tudi na področju interesnih dejavnosti.

Poleg likovnih izdelkov učencev razredne stopnje so si obiskovalci lahko ogledali tudi več razstav učencev višjih razredov s področja papirničarstva, biologije in gospodinjstva, slikanja na svilo, tehnike in modelarstva. V okviru dejavnosti turističnega krožka pa so predstavili peko kruha Iz naše peči po kruhu diši, adventne običaje na Kamniškem in vodič po Kamniku.

Zanimanje obiskovalcev so pritegnile tudi lutkovne delavnice s predstavami, likovna delavnica z oblikovanjem gline.

Učenci 3a razreda pa so pokazali tudi svoje igralske sposobnosti, ko so predstavili več krajših igric.

Pred zaključno prireditvijo v šolski telovadnici so učenci, ki so obiskovali dramsko skupino, uprizorili predstavo Matilda.

Na zaključni prireditvi so podelili priznanja in nagrade najbolj uspešnim učencem na različnih področjih, tudi na športnem, kjer so zlasti v odbojki učenci OŠ Toma Brejca dosegali zelo lepe uspehe. Slovesnost ob koncu letošnjega šolskega leta so zaključili mladi pevci šolskega pevskega zbora.

F. S.

Darinka Bitenc med svojimi učenci v lutkovni delavnici.

Dušan Lipovec

Lepe, starožitne vedute

Nad rdečimi mestnimi strehami in žalskim hribom, nad pobočji Krvavca in nad kamniškimi gorami se je naredilo lepo popoldne. Vroče in jasno. Oblito z izrazitimi zgodnjepoletnimi barvami. Kako to vidi slikar, drugače kot ostali?

Ko sem opazovala pri slikarskem delu **Dušana Lipovca,** akademskega slikarja, publicista, Kamničana, mi je prišlo na misel, da je slikarjeva poteza s čopičem tako prepoznavna in svojstvena kot naši rokopisi. »Seveda, slikarji imamo svoj slikarski rokopis,« je menil Dušan. Dušan Lipovec je ustvaril že obsežen slikarski opus, ukvarjal se je tako z olji kot z akvarelom in gvašem. Najbolj izraziti motivi na njegovih delih so krajine, iz česar je nastala tudi monografija Dušan Lipovec: slikarski pesnik narave (1994), poleg te pa je tudi avtor monografije Impresije slovenske pokrajine (1996) in knjige kritiških zapisov Likovna pričevanja. Za seboj ima tudi veliko razstav, od tega dve v Mestni galeriji v Ljubljani in tudi v tujini.

Ali se slikar rodi ali naredi?

Oboje. Obrti se naučiš med študijem, na akademiji. To je slikovna izobraženost. Če imaš kaj več v sebi pa prineseš na svet. Tudi glasbenik ne more biti virtuoz, če nima posluha, čeprav se lahko glasbe do neke mere nauči.

Katera velika slikarska imena so ti blizu?

Teh je veliko. Kot pretežno krajinarju so mi najbližji krajinarji. Od naših slikarjev so to: Andrej Pavlovec, Evgen Sajovic, Nikolaj Omerza. Vsi so bili moji profesorji. Med mlajšimi sicer ni izrazitih krajinarjev, lahko pa omenim Franca Novinca.

Kako to, da ti je najbližja ravno krajina?

Saj delam tudi druge stvari. Ko sem začel delati Kamnik, se mi je ta motivika približala. Pa še nekaj je. Ko sem končal akademijo, so mali formati - akvareli in gvaši - nastajali predvsem v naravi. Takrat sem imel predsodek, da v naravi slikajo le nedeljski slikarji. Ko pa sem bil v četrtem letniku, smo šli slikat v Fieso. Takrat sem videl, da je to čisto v redu stvar.

Ali imaš zaradi tega kakšen poseben odnos do narave? Mističen, panteističen, kakršen koli?

Ja, predvsem ekološki, ne! Ja, seveda! Saj vidiš, kako delamo z naravo, s celim planetom!

Najprej pa zagotovo opaziš tisto, kar je lepo.

Delam takšne izseke in vedute iz pokrajine, kjer je ohranjeno še kaj starožitnosti, kjer okolje še ni ekološko ali arhitektonsko degradirano. Takšne izseke hočem ohraniti, dokler jih je še kaj.

Ali zato tudi prej kot nevajeno oko opaziš tudi lepo žensko?

To pa hitro opazi vsak moški - ni nujno, da je slikar. Le to bi rekel, da slikarji tudi v ženski, ki ni izrazito lepa, opazimo kakšno lepoto. Tudi stara ženska je na tak način lepa.

Tvoja pogosta motiva sta Stari grad in Kamnik. Na tvojih platnih se Stari grad mogočno dviga nad mestom.

Dušan Lipovec med slikanjem akvarela.

Ja, to je čarobna gora, kot je napisal Milček Komelj. Od kjerkoli pogledaš, se vidi nad mestom ta čarobna gora. Tudi zgodovinsko gledano ima pomemben položaj. Paul Cezanne je imel prav tako svojo čarobno goro - to je gora Sant Victoire, ki jo je namalal neštetokrat in na mnogo načinov.

Isti motiv vidiš zmeraj drugače?

To je odvisno od letnih časov, različnih dnevnih svetlob, razpoloženj...

Je Stari grad simbol?

Ja, seveda! Simbol Kamnika. Mislim delo, da je bolj izrazit kot Mali grad.

Doma si tako rekoč ob vznožju tvoje čarobne gore. Si Kamničan?

Po sili razmer in sicer zato, ker je bilo februarja 1952. leta toliko snega, okrog meter in pol, da mame niso mogli odpeljati v Ljubljano v porodnišnico. Tako sem se po sili razmer rodil v naši domači hiši. Tam, kjer je naša hiša, pa je včasih stala letoviška vila Neptun. Menda je v njej prespal sam Franc Jožef, ko je prišel v Kamnik v Kurhaus.

Ime tvojega očeta je povezano s Svilanitom.

Oče je imel obrtniško delavnico in deset zaposlenih. Ta delavnica je bila zametek Svilanita, od takrat je ostalo tudi ime.

Hodil si na srednjo veterinarsko šolo. Kakšna je pot od veterine do slikarstva?

To je bilo pa tako, ker je imel sosed zajčke, ki so se mi zdeli tako luštni, da sem šel kar na veterino. Ampak risanje sem imel pa že od nekdaj rad, zato sem šel vmes delati sprejemne izpite na oblikovno šolo. Čeprav sem bil sprejet, sem dokončal veterinarsko in šel potem na akademijo.

Si od nekdaj svobodni umetnik? So se časi za umetnike od Cankarja naprej že kaj spremenili?

Le eno leto sem učil v šoli, vendar se dva poklica hkrati ne moreta opravljati - pedagoški zahteva celega človeka, slikarski pa tudi. Kar se tiče dobrih ali slabih časov za umetnike, pa moram reči, da so literati še bolj bedno plačani, kot so bili v Cankarjevih časih: Schwentner je Cankarju vnaprej plačeval honorarje, Stritar pa si je z eno pesniško zbirko lahko kupil počitnško hišico. Slikarji pa smo bogati in reveži, tako kot je bilo takrat. Ko je Grohar dobesedno umrl od lakote, si je Ferdo Vesel kupil na Dolenjskem graščino in posestvo.

Danes pa je en Grohar vreden toliko kot počitniška hišica...

Seveda, impresionisti in stari mojstri imajo največjo ceno.

Kamniški slikarji ste se zbirali v neki skupini.

Ja, to je bila skupina Nova. Skupaj smo razstavljali in sicer leta 1971, 1972, 1973 v dvorani Veronika, ki je bila takrat v takem stanju, da smo stene polepili kar s papirjem, da je bilo videti še kar v redu. V skupini smo bili: Boris Bratuš, Dušan Sterle, Grega Avbelj, Miha Kač, Stane Balantič in jaz. Nekateri smo veliko skupaj hodili ven malati.

Ali načrtuješ še kakšno knjigo?

Res je, da veliko pišem in to ne samo likovne ocene, pač pa tudi o drugih stvareh, ki me motijo: o varovanju in propadanju kulturnih spomenikov, o okolju. Vendar je to bolj glas vpijočega v puščavi, karavana pa gre dalje. Imam pa še eno skrito željo. Včasih namreč napišem kakšno pesem in rad bi jo izdal v knjižni obliki.

Kako pa je z likovnimi nagradami?

Pred kratkim sem prejel nagrado Ex tempore na Muljavi, na Jurčičevi domačiji. Komisija me je izbrala kot najboljšega od tridesetih sodelujočih.

Čestitamo!

"V jedru je slikar pesnik, ki najde pravo osnovo svojemu doživljanju v lepotah, tišinah in igrivostih ter vonjih in še zlasti svetlobah narave..." tako pravi v predgovoru v zadnji Lipovčevi monografiji dr. Milček Komelj o kamniškem *"lipovinasto mehkem umetniku"*.

BREDA PODBREŽNIK VUKMIR

AGROPROMET CERKLJE

Ul. 4. okt. 10, Cerklje
tel.: (064) 421-283, (064) 421-294
Odprto od 7. do 17. ure, ob sobotah od 8. do 12. ure

UGODNA PONUDBA:

- **žitarice** (koruza, oves, ječmen, pšenica, sojine tropine, sončnične tropine, krmilne moke)
- **vse vrste krmil** za purane, piščance, nesnice-kokoši, prašiče, govedo
- **beli piščanci,** 1 kg, za nadaljnje pitanje
- **umetna gnojila**
- sprejemamo naročila za **kokoši pred nesnostjo**
- **SEMENA:** pesa brigadir, črna detelja, lucerna, travnik II.
- **MOKA** tip 500: 25 kg - 59 SIT/kg, **SLADKOR** 50 kg - 125 SIT/kg

Cene za krmila so tovarniške.

Iz torbe Krištofovega Pepeta II.

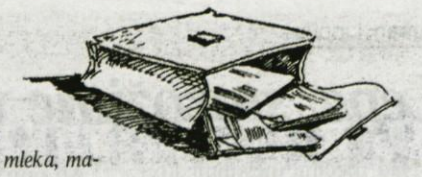

Od prejšnjega tedna bodo pastirlji na Veliki planini spet klicali svoje krave. »Breza, Gautroža, Pisana, hejda, vejda! Soli, soli.« Ja, soli bi bili potrebni vsi, ki imajo opravka s to našo planino. Da se ne bi kar naprej kregali, čigava je planina in začenjali pašno sezono vsak na svojem koncu planine, kot so jo letos. Če bo šlo tako naprej, bo Marija na Županjih Njivah po desetih letih spet začela zmajevati z glavo...

Ker pastirjev na planini primanjkuje, so se v pastirske oprave letos odeli tudi žičničarji, da pa bosta vedeli, kdo je njihov šef, vam zaupam, da ima samo on na klobuku planiko, seveda, bognedaj, ne prave, saj je vendar pri Zelenih. Menda bodo po zgledu Zaklada narave, ki je obiskovalcem planine ponudil pokušino primorskih vin, pastirji kmalu ponudili planincem pokušino kislega mleka, masuneka in sira...

Vedeli smo, da računalničarji na naši gimnaziji niso od muh, da pa bodo postali popularni zaradi čudnih posegev med gesla na svetovni mreži, pa res nismo pričakovali. Takim sedaj menda pravijo hekerji. Menda jim bo župan naknadno podelil priznanje za najboljšo raziskovalno nalogo...

»Sedaj nam gre pa res za nohte, če mobilizirajo že 83-letnike,« se je zadnjič »hudoval« znani Kamničan, ljubiteljski zgodovinar in dolgoletni sooblikovalec kamniških narodnih noš, ko je moral pismonoši podpisati vročilnico za letošnje sodelovanje v odboru za narodne noše. Vendar »poziva« ni vrgel v koš, saj mu žilica ne da, da ne bi pomagal popraviti lansko leto precej zapravljenega ugleda te dolgoletne kamniške prireditve..

Vročih zadev, s katerimi bodo naše stranke nastopile v kampanji pred jesenskimi županskimi in odborniškimi volitvami, kot vse kaže, letos ne bo primanjkovalo. Tu so strankam na voljo hiše, ki naj bi stale na mestu nekdanje usnjarne pod Malim gradom, bitka za vračanje velikoplaninskih pašnikov pastirjem, za vračanje bistriških gozdov kamniškim meščanom, tu je vprašanje, kaj in kdo bo gradil na Menini planini, kdo bo prvi odprl gostilno tam gori in še je takih zadev. Morda se bo kdo spomnil tudi težko se rojevajočih term v Snovku in na stavo, da se bomo že pred dvemi leti kopali v pokritem bazenu, na odrešnika pa čaka tudi kamniški kulturni dom, seveda, če bo izvoljen pravi...

Krištofov Pepe II.

Kako dobro poznamo svojo občino?

Dolina, po kateri smo vas spraševali v prejšnji številki Kamniškega občana, je nam vsem dobro poznana Kamniška Bistrica, fotografirana s perspektive Velike Planine. Žreb je za nagrajenko določil **Maričko Balantič iz Godiča 5,** ki bo knjižno nagrado Kočne Kamnik prejela v njihovi knjigarni na Ljubljanski cesti 1/b.

Tokrat vam predstavljamo zelo staro razglednico s fotografijo F. Aparnika. Na njej je znamenita stavba, ki je danes ni več, stala pa je pod Starim gradom. V enem od današnjih člankov jo omenjamo. Ugotovite, kaj predstavljata arhivska razglednica in nam odgovore pošljite najkasneje **do srede, 1. julija, na naslov Kamniški občan, Glavni trg 24, Kamnik. Nagrajenec bo prejel knjižno nagrado Naravne znamenitosti Kamniško-Savinjskih Alp na kamniškem območju, ki jo podarja Kočna Kamnik.**

DROBTINICE

Po mesecu ljubezni...

Ljubezen, ljubezen, to suče svet. **francoski pregovor**

Če se ne spominjaš niti ene norosti, v katero te je pahnila ljubezen, potem nisi nikoli ljubil.
Wiliam Shakespeare

Ljubezen ne poskuša sebi ustreči, niti ji ni zase mar, temveč za drugega svoj mir daruje, iz pekla ustvari raj. **William Blake**

Ljubezen je pomladna rastlina, ki s svojim upanjem odišavi vse, celo razvaline, ki se jih oprijema.

Gustav Flaubert

Kogar ljubiš, imaš za najlepšega.

švicarski pregovor

Nebesa zasluži, kdor si je izmislil poljub.

N. N.

Ljubezen je slepa, zato se zaljubljenci radi otipavajo.

Žarko Petan

Daj mi ključ od tvojega srca - hočem ven!

Žarko Petan

TA ROŽA JE ZATE...

Rožo bi dala neznanemu gospodu, ki mi je na bencinski črpalki na Perovem pomagal, ko se mi je pokvaril avto. Čeprav bi zato kmalu sam zamudil v službo!

Radmila

Ker se včasih oglašam kritično je prav, da se tudi pohvalno, če je razlog za to.

Ne morem si kaj, da ne bi javno pohvalil odlične predstave HERETIK ali Ko noč zamenja dan, v okviru prireditev Srednjeveški dnevi v Kamniku, v soboto, 6. junija. KD Priden možic me je s svojo, v vseh elementih profesionalno predstavo, izredno presenetil, tako nas domače kot tudi moje sobotne goste iz tujine pa tudi navdušilo. Žal si z njimi zaradi vročine tistega dne nismo ogledali tudi drugih prireditev, ki jim zato na tem mestu ne morem izreči morebitne pohvale.

Ivo Gašperič

Gospe Majdi Hukič, mag. farmacije, iz lekarne na Šutni se najlepše zahvaljujemo za njeno prijaznost, svetovanje in pomoč pri vsakokratnem obisku v lekarni.

družina Kolarič

...ZATE PA OSAT!

Jo bodo povozili, zabetonirali...

Idila ali parkirišče avtomobilov - so se vprašali sobotni obiskovalci Velike planine, ko so se prav h koči na planini pripeljali kar štirje avtomobili, ne meneč se za vladno uredbo, ki prepoveduje vožnjo motornih vozil v naravnem okolju. Če so na dan prihoda na planino traktorji nujni za prevoz tovora, pa je razkazovanje avtomobilskih znamk audi, mercedes (planinci jih ne vozijo) tudi s tujo registracijo, ne glede na gostoljubnost bajtarja najemnika velikoplaninske bajte dejanje njemu v veliko sramoto. Pobudnik in kr... se vozi z avtomobilom AX s kamniškim grbom - LJ-67-95D. Opravičila in izgovora ni.

MM

Pisma - mnenja - odmevi - Pisma - mnenja - odmevi

Zaprta planinska postojanka!

V nedeljo, 7. junija, sem se odpravil zgodaj zjutraj v Kamniško Bistrico, od tam pa na Kamniško sedlo. Idealno vreme pohodnikom in planincem služi že kar nekaj časa.

Razpoloženje pa usahne, ko zagledam zaprto kočo. Pojavi se vprašanje, komu koristi zaprt objekt? Planincem gotovo ne, ker se nimajo kje oddahniti in preobleči. Še manj družinam, ki s seboj prinesejo ali pripeljejo otroke. To je sramotno ravnanje planinske administracije, da odpira domove v roku, ki jih sama določi. Lepo vreme letos narekuje odprtje mnogo prej. Z večjim številom obratovalnih dni bi bilo tudi finančno stanje na koncu leta ugodnejše. Tako pa se morajo planinci zadovoljiti s tistim, kar prinesejo s sabo. Kdaj se bo zamenjala ta nomenklatura? Imamo mlade brez zaposlitve, s primerno izobrazbo, ki bi kvalitetno in z večjo prožnostjo opravljali delo oskrbnikov domov in koč. Imam občutek, da jih »ta gospoda« ne spusti zraven, da jim ne zmoti miru. V kamniškem društvu se take in podobne težave vlečejo kar nekaj časa, ker nekateri mislijo, da so nenadomestljivi. Skromen nasvet. Prirejajte si zabave in pohode v lastni režiji! Planinsko organizacijo pa spustite iz rok, če hočete, da bo preživela.

DUŠAN ŠTRAJHAR
Kamnik

Odgovor na članek Smo pred zakonom res vsi enakopravni? ki je bil objavljen v rubriki Občanov komentar 11. 6. 1998.

V 11. številki Kamniškega občana je gospod B. Pollak v svojem članku izrekel nekaj sodb glede vrnitve nekdanjega župnišča, po vojni pa vrtca Cerkvi. Ne bom se ustavljal ob pravnih vidikih, pač pa ob trditvi gospoda B. Pollaka, da je bila vrnjena zgradba precej več vredna, kot pa je bila ob podržavljenju. Čudi me »neobveščenost« gospoda Pollaka, saj je bil menda v času vračanja te zgradbe član občinske skupščine, ki je bila o vseh denacionalizacijskih odločbah sproti obveščena. Zato bi lahko vedel, da je morala Cerkev za to večjo vrednost plačati 650.000 DEM. Ta vsota je bila plačana predvsem za prizidek, ki je star približno 25 let, na katerem pa je strešna opeka popolnoma dotrajana in jo bo treba v celoti zamenjati. Tolikšen znesek, ki ga je Cerkev plačala, je bila kar lepa popotnica za nov vrtec v Novem trgu. O starem delu pa rajši ne bi razlagal, čudi me samo, kako je mogoče tako neodgovorno in nemarno ravnati z neko lastnino, kot so to delali prejšnji lastniki. Zato bi gospodu Pollaku priporočil, da se v bodoče informira, preden napiše nekaj posplošenih sodb.

O plačevanju oziroma neplačevanju davkov pa gospodu Pollaku v informacijo: duhovniki vsako leto oddamo davčno napoved in vsako leto plačamo dohodnino tako kot vsi državljani. Cerkev pa trenutno ne plačuje davka, ker pravni status Cerkve ni urejen. Sicer pa zaradi splošne razgledanosti glede te problematike priporočam gospodu Pollaku, da si prebere članke v Jutranjiku z dne 12. junij 1998, stran 3, izpod peresa novinarja Dejana Steinbucha.

FRANCE ŠUŠTAR, župnik

Vlada je izgubila kompas

V pripravi je nov sistem obdavčitev z davkom na dodano vrednost. Prispevne stopnje se bodo spremenile.

Vlada je pripravila predlog obdavčitev, zoper katerega najodločneje protestiramo, ker je usmerjen proti rasti slovenskega naroda, proti naši bodočnosti.

Vlada za izdelke, ki so pomembni za vzdrževanje otrok, predlaga povečanje davčne stopnje s 5 odstotkov na 19 odstotkov. Predlaga odpravo oprostitve davka za zdravstvene in ortopedske pripomočke za otroke s posebnimi potrebami ter za mleko za dojenčke in hrano za dojenčke iz mleka, mlečnih izdelkov ter posameznih mlečnih sestavin.

Vlada predlaga tudi odpravo pravice družin s tremi ali več mladoletnimi otroki ali z otroki s posebnimi potrebami, da jim enkrat v treh letih ob nakupu osebnega avtomobila s 5 ali več sedeži davek obračuna po 5-odstotni davčni stopnji.

Še posebna zamera gre vladi, ker hkrati predlaga znižanje davka za vino, hrano za živali in luksuzne avtomobile.

Vladni predlog je v kričečem nasprotju z že pred leti sprejeto resolucijo o družinski politiki. Prizadel bi družine z otroki in invalide.

Kamniški občinski odbor Slovenskih krščanskih demokratov** je na svoji seji o tem razpravljal in **sprejel odločen protest proti podanim predlogom vlade.

Vlada je dolžna skrbeti za rast in razvoj slovenskih družin s številnimi, različnimi in učinkovitimi spodbudami. Udarec po družinskem proračunu ne pomeni spodbujanja, pač pa zapiranje vrat za večje število otrok in s tem prinaša dolgoročne negativne posledice.

Zavedamo se, kako zelo je bodočnost naše Slovenije odvisna od števila in rasti prebivalstva. Zavedamo se, da populacija Slovenije upada, da država propada in da moramo ta trend naglo in temeljito zaobrniti. Zavedamo se, da bo samo več mladih omogočilo reševanje temeljnih problemov naše družbe, tudi dolgoročno zagotavljanje zasluženih pokojnin.

Potrebujemo spodbude in razmere, ki bodo vlivale več optimizma. Zato pa so brez odlašanja potrebne korenite spremembe v prid življenja. Sedanja vlada je s svojim predlogom pokazala, da je izgubila kompas. Potrebujemo novo, boljšo vlado.

Po pooblastilu protest OO SKD Kamnik
pripravil dr. Janez Sušnik

Prenagljeni kritični odmevi II.

V sestavku pod gornjim naslovom je g. župan T. Smolnikar v prejšnji številki Kamniškega občana na hitro opravil z vsemi, ki smo si dovolili podvomiti v način in vsebino prenove na prostoru, ki se Kamniku ponuja ob odpravi oziroma preselitvi proizvodne dejavnosti nekdanjega podjetja UTOK in podjetja ALPREM. Pripisal nam je politični namen in verjetno je pri mnogih bralcih dosegel želen cilj. Ljudje namreč zelo dobro vedo, da je ni tako dobre stvari na svetu, ki je politika ne bi mogla pokvariti.

Zakaj sem se odločil povabiti nekatere Kamničanke in Kamničane, da bi z njimi izmenjal mnenje o načrtovani gradnji? Preprosto zato, ker sem iz člankov v Kamniškem občanu in iz osebnih pogovorov ugotovil, da nas je več takšnih, ki mislimo, da hotel med Cuzakovo štalo na eni strani in klavnico na drugi strani nima prihodnosti, da je skica, ki jo je objavil Kamniški občan, zavajajoča, da je treba načrtovati celoto od železnega mostu do Šolske ulice, da je izredno pomembna ureditev prometa, drugače bo to breme ostalo občini in da županova razlaga odloka pravno ne more imeti nikakršne veljave. Ne nazadnje tudi zato, ker me bodo v primeru slabe rešitve otroci, ko odrastejo, povprašali, kaj sem počel, ko se je to gradilo. K pogovoru, ki se je kasneje nadaljeval na podrobnih snidenjih, sem povabil: Rudija Capudra, dipl. oec., dr. Emilijana Cevca; Andreja Kocjana, dipl. ing. arh., dr. Bogomira Kovača, Heleno Kovač, dipl. ing. arh, Dušana Lipovca, akademskega slikarja, Sašo Lavrinc, dipl. ing. arh., Franca Osolnika, tajnika sveta KS, Igorja Podbrežnika, dipl. ing. str., Janeza Repanška, predsednika sveta KS, Majka Sadnikarja, dr. vet. med., Bojana Schlegla, dipl. ing. arh., Tomaža Schlegla, dipl. ing. arh., Toneta Steleta, dr. Naceta Šumija, Branka Uršiča, dipl. ing. arh., Borisa Zakrajška , dipl. iur., Stanislava Zarnika, Mirota Zuleta, dipl. ing. gradb., in Jelko Zule, dipl. ing. arh.

Prezbiterij romarske cerkve na Svetem Primožu v prvotni podobi

V sklopu spomeniškovarstvene akcije Zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine v Kranju že vrsto let potekajo obnovitvena dela na srednjeveški romarski cerkvi sv. Primoža in Felicijana na Svetem Primožu nad Kamnikom. V lanskem letu so se začela konservatorsko-restavratorska dela na zunanjščini prezbiterija iz leta

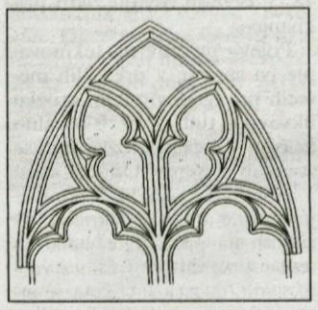

Rekonstrukcija krogovičja poznogotskega okna na vzhodni steni prezbiterija p.c.sv. Primoža in Felicijana na Svetem Primožu nad Kamnikom (risal: Boris Deanovič, dipl. arh., hrani ZVNKD v Kranju)

1507 - rekonstrukcija krogovičij poznogotskih oken, ki bodo na svoja mesta vzidana v tem poletju, obnovljena pa bo tudi zunanjščina prezbiterija s poznogotsko arhitekturno poslikavo.

Izredna celostna arhitekturna, kiparska in slikarska srednjeveška stvaritev - romarska cerkev sv. Primoža in Felicijana na Svetem Primožu nad Kamnikom iz 2. polovice 15. in začetka 16. stoletja je bila po približno dveh stoletjih in pol od svojega nastanka barokizirana. Duh umetniškega ustvarjanja 1. polovice 18. stoletja se je cerkve na pobočju nad Stahovico dotaknil po zaslugi takratnega kamniškega župnika Maksimiljana Lepolda Raspa, člana ljubljanske Akademije operozov in velikega ljubitelja visokega baroka. V gotski dvoladijski dvoranski prostor z zvezdasto obočno shemo je bil postavljen pevski kor, hkrati sta bila verjetno zazidana šilastoločna sklepa gotskih oken na zahodni strani južne ladijske stene. V poznogotskem mrežasto obokanem prezbiteriju pa so bila prezidana vsa štiri velika poznogotska okna - šilastoločni sklepi in spodnji deli oken so bili zazidani, krogovičja, značilni kamniti klesani okras šilasto sklenjenih gotskih oken, so bila odstranjena, ostenja okenskih odprtin na notranji strani pa razširjena in prilagojena širšim baročnim okenskim okvirom. Spremembe v 1. polovici 18. stoletja resda niso posegle v samo jedro srednjeveške arhitekture, pa vendar se je z omenjenimi posegi umetnostnozgodovinska pričevalnost stavbe zmanjšala. Delna zazidava oken v prezbiteriju je posegla v proporcionalnost sten in oken ter osvetljavo poznogotskega prostora.

Še preden so bile opravljene prve strokovne raziskave na prezbiteriju romarske cerkve, so velike razpoke natančno nakazovale baročne zazidave poznogotskih oken. Odločitev konservatorjev kranjskega Zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine, poseči v sedanje stanje spomenika in vzpostaviti poznogotsko podobo prezbiterija, je temeljila na prvih sondažnih raziskavah, pri katerih je bila odkrita arhitekturna poslikava ostenij poznogotskih oken, in prvih najdbah ohranjenih kosov originalnega krogovičja iz peščenjaka med gradbenim kamnom zazidave. V baroku so namreč po odstranitvi krogovičij razbite kose le-teh uporabili kot gradbeni kamen za omenjene zazidave. Na podlagi ostankov originalnih krogovičij, s pomočjo dokumentacije le-teh, srednjeveškim konstruiranjem krogovičij s pomočjo šestila in ravnila ter z uporabo računalniške tehnike so bile na kranjskem Zavodu rekonstruirane štiri različne oblike krogovičij. Poleg motiva štirilista, ki je v slovenski srednjeveški arhitekturi eden izmed najbolj pogostih oblik, saj se pojavi v najzgodnejših primerih srednjeveškega krogovičja in ostane vse do pozne gotike, so bila na začetku 16. stoletja v šilastoločne sklepe oken na prezbiteriju p.c.sv. Primoža in Felicijana vzidana krogovičja s kapljičastimi in paličastimi geometrijskimi motivi, oblikovno najbogatejše krogovičje pa je bilo nameščeno v sklepu šilastega sklepa okna na vzhodni steni, tik za oltarjem. Takšne oblike krogovičja in njihove različice so bile v času pozne gotike navzoče tudi drugod v slovenskem prostoru (cerkve v Gradišču in Spodnjih Praprečah pri Lukovici, Crngrobu, Šentrupertu na Dolenjskem...).

Prvotno poznogotsko krogovičje podružnične cerkve na Svetem Primožu nad Kamnikom je bilo verjetno delo lokalnih kamniških kamnosekov, rekonstruirana krogovičja iz peščenjaka, po sestavi in barvi podobnega originalnemu kamnu, pa sta v sodelovanju konservatorjev Zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine v Kranju izklesala restavratorja kamnoseka Anton Pezdirc in Jože Drešar. Ta bodo letošnje poletje vzidana v restavrirana poznogotska okna, zasteklitev poznogotskih oken s krogovičji pa bosta z ročno izdelanimi okroglimi stekli po vzoru gotskih zasteklitev izvedla restavratorja Nuša Dolenc Kambič in Miha Kambič. Dela na zunanjščini prezbiterija pa bo z obnovo fasade nadaljevalo gradbeno podjetje Žurbi team iz Šmarce. Delo konservatorjev in restavratorjev spremlja komisija slovenskih strokovnjakov s področja umetnostne zgodovine in restavratorstva. Spomeniškovarstveno akcijo sta finančno omogočila Ministrstvo za kulturo Republike Slovenije in Občina Kamnik.

Več o delu konservatorjev in restavratorjev, sodelujočih pri posegih na prezbiteriju romarske cerkve na Svetem Primožu nad Kamnikom, bo prikazano na razstavi o poteku rekonstrukcije poznogotskega krogovičja. Ta bo v razstavišču Veronika in kavarni Veronika v Kamniku na ogled od odprtja 2. julija ob 20. uri do 12. julija 1998.

TATJANA ADAMIČ

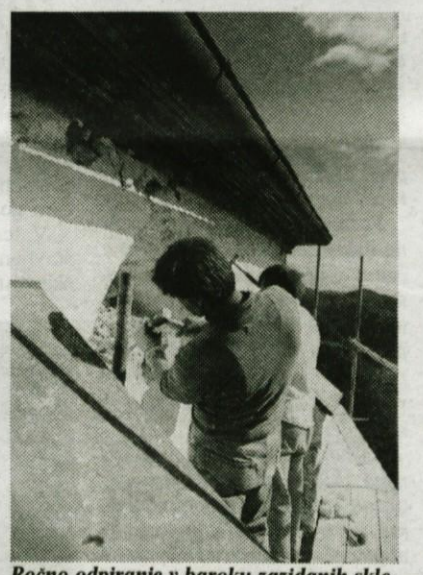

Ročno odpiranje v baroku zazidanih sklepov gotskih oken (dela je izvajalo podjetje Žurbi team).

foto: Tatjana Adamič

Moj pogled

Da ne bi le premikali stolov na Titaniku!

Številni zapleti ob izgradnji novega stanovanjsko trgovskega središča na območju starega Utoka dosedaj dokazujejo tri temeljne sporne stebre. Prvi zadeva formalno pravno vsebino, kakšen je zazidalni načrt in odlok o zazidalnem načrtu, kako poteka začetek gradnje brez ustreznih dokumentov in dovoljenj in se izteka v polemiki o interpretaciji 12. čl. odloka. Formalno pravni zapleti so predvsem predmet procesnega prava in političnih procedur, pri čemer so bile temeljne napake storjene že v preteklosti, ko so svetniki sprejemali omejene in vsebinsko sporne sklepe o urbanističnih rešitvah in pozidavah tega območja.

Pomembnejši je drugi steber, ki predstavlja urbanistično arhitekturno rešitev problema. Fakulteta za arhitekturo v Ljubljani je namreč izdelala koncept revitalizacije starega mestnega jedra (1994-1996) in kasneje tudi zazidalni načrt K-6 Utok. Izhodiščni urbanistični koncept (odgovorni nosilec projekta je bil prof. Peter Gabrijelčič) je sicer potrejeval temeljne revitalizacijske usmeritve starega mestnega jedra (javne in stanovanjske površine, funkcionalno in socialno oživljanje starega mesta), toda pri tem napravil nekaj bistvenih napak.

1. ZN K-6 je ostal funkcionalno, programsko in oblikovalno nepovezan s sosednjimi območji urejanja (Šutna, območje Alprema).

2. ZN K-6 je želel povzeti izhodiščne gabarite in je zato predvidel dva gradbena kompleksa v obliki črke L in U, ki sta urbanistično in arhitekturno neprimerljiva z ostalim mestnim jedrom.

3. ZNK K-6 je povsem zanemaril ključno socialno in komunikacijsko komponento, od povsem tehnične prometne ureditve do širše komunikacijske ter socialne povezave s starim mestnim jedrom.

ZN K-6 je bil torej vsebinsko in oblikovno daleč od optimalnih rešitev, pri čemer univerzitetna zaščitna blagovna znamka ne more biti paravan za strokovno problematične predloge in urbanistično zamejene rešitve (do podobnega sklepa smo prišli tudi pri analizi zdraviliškega kompleksa Veseno). Vendar je pri tem še najmanj pomembno, kdo je kriv za nastale razmere, ali naročnik (Občina) ali izvajalec zazidalnega načrta (FA), pomembnejše je spoznanje, da je skupna rešitev slaba, urbanistično nekoordinirana s celotno revitalizacijo starega mesta in arhitektno ne ustreza tipično mestni trški arhitekturi. Rešitev problema je lahko samo ena - izvedba novega zazidalnega načrta, ki bo obsegal področje Utoka, Alprema in ki bo kot celoto povezoval te urbanistično arhitekturne rešitve s centrom (Šutno). Vsak izgovor o časovni stiski občine ali radikalizacija poslovnih interesov (in tveganj) investitorja so pri tem nepomembni. To, kar bo zgrajenega na tem mestu, bo podoba Kamnika v XXI. stoletju in letna zamuda pri iskanju najboljših rešitev je manj usodna od zgrešenih stoletnih urbanističnih in arhitekturnih rešitev. Takšna je usoda in hkrati priložnost vseh arhitekturnih posegov v prostor in odgovornost ljudi, ki o tem odločajo, je z vidika naše skupne prihodnosti veliko večja, kot so to sami pripravljeni in sposobni priznati.

Tretji steber dilem zavzema kompleksen projekt strateškega razvoja in kompleksne revitalizacije mestnega jedra. V zadnjem Kamniškem zborniku sem opozoril na nekaj dilem s tega področja, zato je urbanistično in arhitekturno reševanje problemov zgolj vrh ledene gore, ki jo preprosto imenujemo »način« življenja ljudi. Urbanizem in arhitektura sta naša zunanja obleka, ki sicer marsikaj govori o ljudeh, ki tiče v njih (od tod tudi sedanji zapleti na Kamniškem), toda prava vsebina se nahaja v globljih demografskih, socialnih, ekonomskih in kulturnih oblikah življenja prebivalcev tega prostora. Teh analiz in razmišljanj nimamo, zato ni prave razvojne strategije mesta in tudi ne dobrih urbanističnih in arhitekturnih rešitev. Zato predlagam, da septembra mesto organizira strokovni posvet, ki bo vključeval vse razvojne dimenzije mesta in ki bo pravi vsebinski temelj za razpis javnega urbanističnega in arhitekturnega natečaja za rešitev K-6 Utok in njegovega širšega urbanega zaledja (podobno so sotrili v preteklosti naprimer na Ptuju). Kamnik je trenutno edino slovensko staro mesto, ki ima v svojem jedru tako veliko in pomembno urbanistično praznino, zadnji prostor, ki lahko oživi ali dokončno pokoplje mestni razvoj v naslednjih desetletjih (morda že v okviru ene generacije). To pa je tako usodna dilema, da pomembna strokovna slovenska javnost in vsi odgovorni Kamničani ali tisti, ki čutijo z mestom, želijo sodelovati pri oblikovanju najboljših možnih rešitev. Ne glede na naše različne poglede ja namreč prihodnost mesta naša skupna ladja in prizadevati si moramo, da ne bomo zgolj premikati stolov na Titaniku.

prof. dr. BOGOMIR KOVAČ

LANEN CVET
tekstilna trgovina
HIT! KRILA NA PREKLOP SAMO 2.700 SIT
METRSKO BLAGO NOVI VZORCI VISKOZE
KOPALKE ZA VSO DRUŽINO SUPER KROJI + NIZKE CENE
MOŠKE KRATKE HLAČE + KOPALKE 1.490 SIT
ŽENSKE KRATKE HLAČE ZA 490 SIT
MOŠKE MAJICE BREZ ROKAVOV 590 SIT
OTROŠKI BOMBAŽNI KOMPLETI OD 1.990 SIT
ŽENSKE BOMBAŽNE MAJICE OD 1.470 SIT
DA VAM V NASLEDNJIH DNEH NE BO VROČE, PRIDITE V LANEN CVET, Moste 74, tel.: 841-660, kjer vas pričakujemo vsak dan od 9. do 19. ure, ob sobotah od 8. do 13. ure.

Pisma - mnenja - odmevi - Pisma - mnenja - odmevi

Iz spiska je razvidno, da ne gre za nikakršno politično združbo, temveč za ljudi, ki jih ta problematika zanima. Že na prvem pogovoru smo družno ugotovili, da je tema za Kamnik preveč pomembna, da bi smela biti predmet političnih igric. Dogovorili smo se tudi, da bomo razpravo skušali voditi tako, da investitorja ne prestrašimo ali celo odženemo. Razpravljali pa smo seveda lahko le na podlagi javno objavljenih dokumentov, načrtov in mnenj. Da je na primer med občino in ZIL podpisano pismo o nameri za soinvestitorstvo, nismo vedeli, zato o njem ni bilo mogoče razpravljati.

Župan ob tej priložnosti ni pozabil povedati, da je prejšnja občinska oblast zamudila priložnost za nakup nunskih štal, s čimer bi lahko dobili prostor za prehod do tega dela mesta.

Namesto briljantnega posla s Pekovo hišo bi g. župan prav lahko popravil napako nekdanjega IS SO Kamnik, pa je ni.

G. župan troši energijo za obrambo pred domnevnimi političnimi napadi. Namesto tega mu svetujem, naj se raje potrudi in poskrbi, da bodo izvedena vsa predvidena dela na Tuhinjski cesti, saj ne morem razumeti, da potniki, zlasti otroci še vedno čakajo avtobus na tako neprimernih krajih.

In za konec, ker se je že odločil, da se predvolilna dirka začenja, ga kar po tej poti spominjam, naj pravočasno vloži kandidaturo, saj ni nujno, da bodo tokrat tekmeci tako dobrohotni, kot smo bili pred štirimi leti.

MAKSIMILJAN LAVRINC

Varujmo gozdove pred požari

Ko smo v zgodnjih petdesetih letih naredili prve korake v smeri masovnega turizma, je bil to začetek spreminjanja bivalnega in naravnega okolja. K temu so največji delež doprinesli ljudje in delno sama narava. Začelo se je postopno preseljevanje ljudi s hladne celine na tople morske obale. To masovno preseljevanje pa ima negativne posledice v ozračju, vodnih virih in rastlinstvu. Poteptani so travniki, pozidane zelenice, ki so bile spremenjene v spalna naselja. Začeli so goreti kraški borovi in hrastovi gozdovi ter suhotravnate planote. V prvem desetletju turističnega navala je bilo gozdnih požarov veliko manj kot zdaj. Turisti so bili bolj disciplinirani in so imeli spoštljiv odnos do zakonskih predpisov. Niso brezciljno pohajkovali po gozdovih s prižgano cigareto in netili ogenj na prostem. Po letu 1970, ko je na slovensko in istrsko primorje prihajalo več in več turistov iz evropskih dežel, so bile posledice te masovnosti vidne po vsej deželi. Čedalje več je bilo gozdnih požarov (tudi dalmatinskim otokom in Istri niso prizanašali, saj je ogenj v nekaterih krajih povzročil pravo uničenje), ki jih območni gasilci niso več obvladovali. Naklepne storilce je bilo težko odkriti, če pa je bil kdo obtožen, o izidu postopka ni bilo informacij. Po letu 1990 se je število požarov na Krasu in v Istri nekoliko umirilo, zadnjih pet let pa jih je čedalje več - in to velikih razsežnosti. Leta 1994 je Goriško zajel teko velik, da ga je gasilo več kot 1000 ljudi, tudi kamniški gasilci so šli na pomoč. (Za primerjavo: požar nad Kamniško Bistrico leta 1992 (Kopa) je trajal tri tedne in ga je izmenično gasilo 120 gasilcev iz vse občine.)

Še nikoli ni bilo v Istri in na Krasu toliko požarov kot letos marca in delno aprila. Požari so tako pogosti in obsežni zaradi nepokošene suhe trave. V Gozdarskem vestniku 1996 je zapisano, da letno ostane nepokošenega sena za ca. 250.000 ton. Veliko govedi in drobnice bi nakrmili z nepokošenim senom. Te živali bi iz te mase napravile veliko ton gnoja, ki bi ga koristno porabili za biološko pridelovanje hrane. Vsa ta nepokošena prostranstva oblast prepušča ognjenim zubljem, s tem pa tudi gozdove. »Tovarne kisika« nam uničujejo požari, izpušni plini, lubadarji, viharji in žled. Kaj nam bo še ostalo v tretjem tisočletju, če našega ravnanja do narave ne bomo spremenili?

Gasilske organizacije največkrat gasijo gozdne požare z »živo« delovno silo. Uporaba tehničnih sredstev je omejena glede na zahtevnost terena. Ročno gašenje z jekleno metlo in drugimi pripomočki je počasno in na strminah nevarno. Tako obsežni požari, kot so bili letos na Krasu, lani nad Jesenicami, na Pohorju in drugod, mejijo že na ekološko uničenje. O vprašanju varstva gozdov bi morali glasno razmišljati vsi, ki se ukvarjajo z gasilsko preventivo: to je država, občina, gozdarji, kmetijske zadruge in ekologi. Na najbolj ogroženem območju in v kritičnem letnem obdobju bi morali organizirati stalne požarne straže in obhode, kot je bilo že uvedeno na območju Kamniške Bistrice leta 1963. Izvidna mesta bi morala imeti sodobna tehnična sredstva za zveze, da bi v najkrajšem času sprožile alarm, kje in kaj gori, da bi sprejemni center lahko začel s takojšnjo akcijo.

Da ne bo kdo oporekal Prešernovim aforizmom »Le čevlje sodi naj kopitar,« prispevek podpisal:

ALOJZIJ KONDA
Gasilski častnik I. stopnje

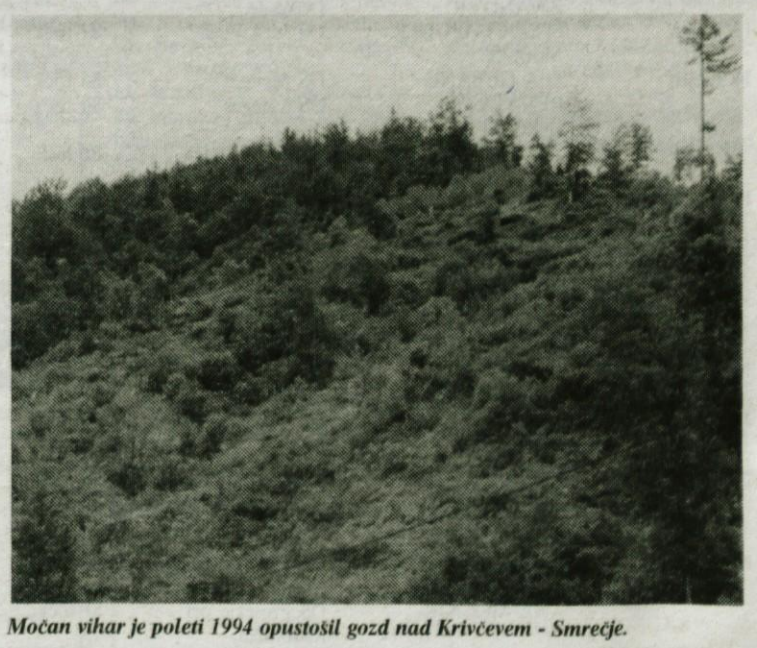

Močan vihar je poleti 1994 opustošil gozd nad Krivčevem - Smrečje.

Aljoša Skubic - zlato priznanje za drugo mesto na državnem tekmovanju iz angleškega jezika

Aljoša, čestitamo. Zaupaj nam, ali si pričakoval tolikšen uspeh?

Hvala. Moram priznati, da nisem pričakoval drugega mesta, zato je bilo presenečenje, pomešano z neizmernim veseljem še toliko večje. Tako kot najbrž večina tekmovalcev sem tudi sam upal na dobro uvrstitev, vendar so se moje ambicije vrtele okoli dvajsetega mesta. Angleščina je jezik, ki je ne samo nujno potreben, ampak tudi zelo popularen, zato ga veliko mladih res dobro obvlada, in je težko biti čisto pri vrhu med najboljšimi. Povedal bi rad še, da sta se tudi sošolca Mark Agović in Davor Jozić odlično uvrstila, saj sta oba zaslužila srebrni priznanji, kar je odlično, saj je le 12 učencev v Sloveniji »srebrnih«.

Kako si sploh prišel na državno tekmovanje? Je bilo kakšno predtekmovanje kot v športu?

Tekmovati sem moral trikrat. Najprej smo imeli organizirano šolsko tekmovanje, kjer nas je sodelovalo okoli štirideset, v Sloveniji pa okoli 3000. Najboljših pet s šolskega tekmovanja se je uvrstilo na regijsko tekmovanje, ki je bilo v mesecu marcu. Ta tekmovanja so na isti dan ob isti uri potekala na sedmih šolah v Sloveniji. Sodelovalo je nekaj več kot 600 tekmovalcev. Najboljših 120 pa se je srečalo na državnem tekmovanju na Filozofski fakulteti v Ljubljani.

Kateri test oziroma katero tekmovanje se ti je zdelo najtežje?

Najbrž zveni malo čudno, ampak najtežji se mi je zdel test na šolskem tekmovanju. Morda pa je bilo to tudi prava spodbuda za vnaprej, saj sem se zavedal, da bo treba res še veliko delati. Mislil sem si, da če je že šolsko tekmovanje zastavljeno tako kompliciran, kaj bo šele kasneje.

Kako si se pripravljal na tekmovanja, še posebej na državno?

Ves čas pouka angleščine in redno delo je že nekakšna priprava, s profesorico Ljubo Vute in še dvema dijakoma, sošolcema Markom in Davorjem pa smo še posebej reševali dodatne vaje s področja razumevanja angleških besedil in uporabe slovnice. Zelo težko se je temeljito pripraviti na vseh področjih jezika, saj imaš lahko smolo in nekaterih besed ne razumeš, pa se ne znajdeš najbolje, in že si v težavah.

Kaj pa sreča?

Vedno je dobrodošla in nikoli je ni preveč.

Si že kdaj prej tekmoval iz angleškega jezika?

Da. V osnovni šoli, in sicer v 8. razredu, kjer sem prav tako dobil zlato priznanje, vendar je bila uvrstitev mnogo slabša, ker je bil pogoj za pridobitev zlatega priznanja »samo« 90% doseženih točk, letos sem dosegel na državnem tekmovanju 97%.

Kaj pa nagrada?

Moram priznati, da je bila nagrada izredno presenečenje. Turistična agencija Kompas Holidays me je nagradila s tritedenskim tečajem angleškega jezika v Angliji, na šoli v Wimbledonu. Zelo zelo se veselim možnosti, da se še kaj naučim v avtentičnem okolju.

Nagrada mi je bila podeljena prejšnji mesec na posebno slovesni prireditvi v Cankarjevem domu, kjer so poleg izbranih glasbenih, govornih in plesnih talentov - srednješolcev, v slovenskem jeziku govorili nekateri predstavniki tujih vlad in zelo toplo nam je čestital tudi minister dr. Slavko Gaber.

Kako pa preživljaš prosti čas, ko si želiš oddahniti od naporov, ki jih zahteva šola?

V Kamniku in okolici imam veliko možnosti za kolesarjenje, s prijatelji poleti radi hodimo na kopališče. Zanima me sestavljanje modelov letal, gledam in igram košarko, sem navdušen privržen Formule 1. Konjičkov imam res cel kup.

Aljoša, prijetno potovanje in mnogo novega znanja ti želimo, hkrati ti še enkrat čestitamo za izjemen uspeh.

spraševali
sošolci iz 3. c razreda
Srednja šola
R. Maistra Kamnik

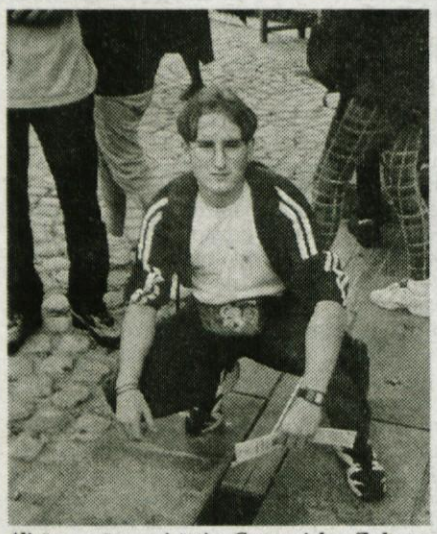

Aljoša na časovni črti v Greenwichu. Z desno nogo kaže na 13. uro, z levo pa na 11. uro, ko je v sredi ura 12.

Računalniško igračkanje

V soboto, 18. aprila, so se v Komendi prvič zbrali računalniški igračkarji, ki so se pomerili v igri Quake 2. Gre za napeto dinamično igro, v kateri odločajo hitri refleks, natančnost, orientacija in včasih tudi sreča. Igra je ena največjih komercialnih uspešnic, tako da je bilo poleg tekmovalcev tudi precej gledalcev, ki so se lahko naslajali ob izvrstnih predstavah. Tekmovanja, ki sta ga sponzorirali trgovini Megahit in Video Top ter PC Gamer Slovenija, se je udeležilo 45 tekmovalcev iz vse Slovenije (od Solkana prek Šentjerneja do Maribora). Začetno prijavnino 1000 SIT so vsi prijavljeni kaj kmalu dobili povrnjeno, saj so vsi dobili izvod revije PC Gamer in poseben popust v obeh omenjenih trgovinah. Prvi krog tekmovanja je trajal skoraj šest ur, nato pa so se v polfinalu pomerili najboljši v načinu »Capture the flag«, računalniški izpeljanki paintballa. Štiri polfinalne ekipe so bile sestavljene takole: Hemeroid, Guga, Lepi, Torcy proti Caru, Hanumanu, Rokotu in Cefurkotu. V drugi tekmi so se pomerili: Joint Strike Fi., Qrof, Joggy in Hellbringer proti Shadeu, TrOnu, Icemanu in Uraneu. Po nadaljnjih dveh urah smo tako dobili zmagovalca, ki je domov odnesel barvni tiskalnik in majico Quake 2, te je poklonil založnik igre Quake 2, Activision. Vrstni red je bil sledeč: Qrof, Joggy, Cefurko, Roko, Hellbringer, MrWuake, Hanuman in Car. Prvih šestnajst je domov odneslo nagrade, ki so jih prispevali Video Top, Megahit, Inteco, Avtohiša Real in Point - Novi trg. Vsem sponzorjem in udeležencem se zahvaljujem za njihov prispevek in hkrati vabim tako njih kot tudi vse zainteresirane, da sodelujejo z nami na naslednjem tekmovanju, ki bo poleti (več v reviji PC Gamer).

Organizator tekmovanja
BOŠTJAN POGLAJEN

Uspehi zgodovinarjev na OŠ Toma Brejca

Letos smo se učenci osnovnih šol prvič preizkusili v znanju zgodovine. Tisti, ki smo se na tekmovanje pripravljali, smo se s pomočjo mentorice znova poglobili v Stare Grke, njihovo kulturo in mitologijo.

K dokazovanju znanja so se lahko prijavili učenci 6., 7. in 8. razredov. Po temeljitih pripravah nas je čakalo šolsko tekmovanje. Potekalo je na vseh osnovnih šolah istega dne in sicer 8. aprila 1998. Nekateri s strahom, drugi z mislijo: Kar znam, znam, smo se usedli v klopi in po 90 minutah škripanja s pisali zapustili učilnico. Med seboj smo znova predelali vprašanja in čakali na rezultate.

Ti pa so bili takile:

Na tekmovanju je sodelovalo 19 učencev OŠ Toma Brejca, 12 pa nas je osvojilo bronasta priznanje:

Blaž Jamšek, Anja Golob, Vida Burja-Virjent, Mirjam Peklar, Kaja Jamšek, Martin Pregl, Nataša Košnjek, Mevludin Mehović, Zala Šenk, Tilen Čadež, Ajda Rems, Matic Avguštin.

Prvih šest nas je zastopalo OŠ Toma Brejca na regijskem tekmovanju v Ljubljani 24. 4. 1998.

Po mnenju nekaterih so bila vprašanja celo lažja od prejšnjih, vendar smo srebrna priznanja osvojili le trije: Blaž Jamšek, Martin Pregl, Vida Burja - Virjent.

Blaž Jamšek se je uvrstil na državno tekmovanje, ki je prav tako potekalo v Ljubljani, dne 28. 5. 1998 in osvojil zlato priznanje.

Poleg priprav na tekmovanje pa smo se v preteklih mesecih pri zgodovinskem krožku ukvarjali tudi z raziskovalno nalogo. Vsi člani krožka smo se strinjali s temo Odnosi med mladimi na naši šoli. S pomočjo obširne ankete ter grafov, izrisanih na podlagi te, lahko o tem problemu govorimo z večjo zanesljivostjo. Anketa je sicer pokazala dokaj zadovoljive rezultate, vendar se moramo v prihodnje truditi, da bomo pomanjkljivosti odpravljali in se zavzemali za zdrave in dobre odnose med nami, mladimi. Za spodbudo, pomoč in nasvete tako pri tekmovanju kot tudi pri raziskovalni nalogi se učenci zahvaljujemo naši mentorici Mariji Anžlovar.

VIDA BURJA-VIRJENT
ANJA GOLOB
OŠ Toma Brejca

Pot pod noge, fotoaparat v roke!

Pod pod noge, fotoaparat v roke je naslov prospekta, ki smo ga sestavili člani turističnega podmladka iz osnovne šole Stranje v sodelovanju z našim prijateljem in velikim poznavalcem gora Bojanom Pollakom.

V tem prospektu so predstavljene znamenitosti Kamniške Bistrice: Predaselj z naravnimi mostovoma, Rokovnjaške luknje, Galerije, Lepi kamen... vse te naravne lepote predstavljamo turistom, ki pridejo v naše kraje na izlete.

Da bi se prepričali o uspešnosti opisa tega izleta na prospektu, smo se v soboto, 30. 5., kljub slabemu vremenu odpravili na pot.

Ob 8. uri smo se zbrali pri domu v Kamniški Bistrici, od koder smo po načrtu začeli izlet. Na tej poti smo nekaj novega videli in tudi izvedeli, saj smo imeli dobrega vodnika - Bojana Pollaka. Za krajši čas smo postali celo rokovnjači, saj smo pod največjim balvanom zakurili ogenj in se pogreli. K domu v Kamniški Bistrici smo se vrnili zdravi in zadovoljni, malce pa tudi utrujeni.

URŠA GOLOB,
učenka OŠ Stranje

Tekmovanje učencev 8. razreda v znanju angleškega jezika

V letošnjem letu je bilo v tekmovanje vključenih 6489 učencev. Kot je določeno v pravilniku o tekmovanju, učenci lahko osvojijo bronasto, srebrno in zlato priznanje v treh kategorijah: redni pouk tujega jezika, fakultativni pouk in izven konkurence.

Bronasto priznanje je letos prejelo 1306 učencev. 315 tekmovalcev iz državnega tekmovanja je prejelo srebrno, najboljši pa so osvojili zlato priznanje - teh je bilo 128.

Srebrno priznanje so dobili učenci, ki so dosegli na državnem tekmovanju od 81 do 90 točk, zlato priznanje pa učenci z 91 - 100 točkami. Letos prvič prejemniki zlatega priznanja lahko uveljavljajo 5 dodatnih točk pri postopku vpisa v srednje šole.

Državno tekmovanje je bilo v skladu s pravilnikom organizirano po študijskih skupinah. 21. aprila je potekalo državno tekmovanje za študijsko skupino Domžale-Mengeš-Kamnik na OŠ Trzin. Tekmovalo je 28 učencev v kategoriji redni pouk. Dva učenca sta osvojila zlato priznanje, 17 učencev pa srebrno.

Vsem učencem, ki so se izkazali na državnem tekmovanju, iskrene čestitke. Čestitke veljajo tudi mentorjem, ki so s svojim zavzetim in intenzivnim delom vodili učence na poti k uspehu. Podelitev vseh priznanj bo na zaključni prireditvi - valeti za učence 8. razredov na posameznih šolah.

Zavod Republike SLovenije je 29. maja 1998 pripravil v Lutkovnem gledališču v Ljubljani slovesni sprejem in podelitev zlatih priznanj učencem, ki so se uvrstili na prva tri mesta na državnem tekmovanju, njihovim mentorjem in ravnateljem. Te prireditve se je iz občine Domžale udeležil dobitnik zlatega priznanja, učenec TOMAŽ BEVK, OŠ Trzin, njegova mentorica STANKA JAKLIČ in gospod ravnatelj FRANC BREČKO.

V slavnostnem nagovoru je direktor Zavoda Republike Slovenije za šolstvo Ivan Lorenčič poudaril, da je cilj tekmovanja spodbujanje učencev k poglobljenemu učenju tujih jezikov ter odkrivanje bolj nadarjenih za to področje. Tekmovanje tako predstavlja dodatno motivacijo, hkrati pa tudi priložnost za primerjavo znanja med posameznimi učenci osnovnih šol pred vstopom v srednjo šolo.

STANKA JAKLIČ, OŠ TRZIN
predsednica državne tekmovalne komisije

Rezultati državnega tekmovanja so sledeči:

ZLATO PRIZNANJE STA OSVOJILA:

3. mesto	TOMAŽ BEVK	OŠ Trzin	97 točk	mentorica: Stanka Jaklič
6. mesto	**ŠPELA KOVAČIČ Kamnik**	**OŠ Marije Vere**	**94 točk**	**Vesna Maligoj**

SREBRNO PRIZNANJE SO OSVOJILI:

10. mesto	MANCA NEČIMER	OŠ Domžale	90 točk	Janez Markoli
11. mesto	HANA KOŠIR	OŠ Mengeš	89 točk	Marija Livakovič
12. mesto	KARIN JELNIKAR	OŠ Trzin	88 točk	Stanka Jaklič
	MAJA ŽIVANOVIČ	OŠ Venclja Perka Domžale	88 točk	Slavica Berghaus
13. mesto	ŠPELA CAPUDER Moravče	OŠ Jurij Vega	87 točk	Vlasta Vajda
14. mesto	LEA GUBANC	OŠ Mengeš	86 točk	Marija Livakovič
	RENATA HORVAT	OŠ Mengeš	86 točk	Marija Livakovič
	ŽIGA PETAČ	**OŠ Toma Brejca Kamnik**	**86 točk**	**Breda Povše**
15. mesto	**EVELINA STEFANOVIČ-ER - EN**	**OŠ Marije Vere Kamnik**	**85 točk**	**Draga Romšak**
	LEA STREHAR	OŠ Venclja Perka Domžale	85 točk	Slavica Berghaus
	JANEZ ŠTUPAR	OŠ Šmartno v Tuhinju	85 točk	Zdenka Wicher
16. mesto	MATJAŽ GREGORIČ	OŠ Domžale	84 točk	Vika Merčun
17. mesto	**BOJAN PUSCHNER**	**OŠ Frana Albrehta Kamnik**	**83 točk**	**Mirta Vrhovnik**
18. mesto	**GREGA FAJDIGA mladine Kamnik**	**Zavod za usp. inv.**	**82 točk**	**Ana Fidler**
	NINA HORVAT - RUSJAKOV	OŠ Domžale	82 točk	Vika Merčun
19. mesto	MARUŠKA MALOVRH	OŠ Preserje pri Radomljah	81 točk	Zdenka Meglič
	ANA MOČNIK	OŠ Preserje pri Radomljah	81 točk	Zdenka Meglič

AV SERVIS RTV in TRGOVINA KONCILIA
Vrhpolje 41, Kamnik (v gasilskem domu)
tel.: 831-383
Odprto od 9. do 12. in od 15. do 18. ure, ob sobotah od 10. do 12. ure.

Šolski center Rudolf Maister enota Izobraževanje odraslih Kamnik, Novi trg 41/a
Telefon: 817-210, 817-516
817-538, 817-494
vabi
k vpisu v smer prodajalec ali prekvalifikacijo iz drugih programov IV. stopnje.
Vpis je možen do 20. avgusta 1998, vsak delovni dan med 8. in 12. uro.

Učenci iz Liechtensteina v gosteh pri vrstnikih na OŠ Marije Vere

Moje srčne želje v Upanju 2000

»Pustili bomo kaliti naše upanje, obdelali bomo košček zemlje, posadili bomo naš nasmeh, naš humor in naše solze, naše veselje in majhno drevo...«

so v četrtek, 28. maja, opoldne na dupliški železniški postaji učenci **5. b razreda OŠ Marije Vere** s poljskimi marjeticami v rokah zapeli v pozdrav svojim vrstnikom iz daljnje kneževine Liechtenstein. Gostje so s seboj pripeljali lipovo drevo, ki so ga kasneje posadili v parku ob šoli.

Na sprejemu učencev iz Liechtensteina na dupliški železniški postaji je bila tudi vsa zadovoljna organizatorica akcije Upanje 2000 Marjetka Čas.

Srečanje učencev, pripravila ga je razredničarka 5. b. razreda, požrtvovalna **Mira Teršek,** je potekalo v okviru mednarodne akcije Upanje 2000, katere pobudnica je **Marjetka Čas** iz Ljubljane, ki se je prav tako udeležila sprejema.

Po prisrčnem sprejemu, ko jih je pozdravila tudi ravnateljica šole Violeta Vodlan, so se učenci zbrali v razredu, kjer so se medsebojno spoznali in se seznanili z zgodovinskimi, kulturnimi in naravnimi znamenitostmi našega Kamnika in Slovenije.

Vodja skupine **Thomas Goop** nam je povedal, da so vsi skupaj prvič v Sloveniji, učenci pa sploh prvič izven domovine, da so z vlakom potovali iz Liechtensteina devet ur. »V naši deželi sta se dve šoli vključili v akcijo Upanje 2000, razumeti morate, da smo majhna dežela. Začeli pa smo leta 1994, ko je k nam prišla vaša Marjetka (Čas), ki nam je tudi sproti sporočala, kako akcija poteka,« je pristavil Thomas.

Pobudnica akcije **Marjetka Čas** iz Ljubljane pa nam je o njej dejala: »Zamisel o Upanju 2000 se mi je porodila nekega majskega dne leta 1991, potem ko sem imela srečo videti širši svet in ko sem se začela zavedati, da sem lahko zelo srečna, da sem doma v Sloveniji. Vznemirjalo me je stanje otrok v svetu in sem dolgo časa razmišljala, ali lahko kaj naredim za te otroke. Utrnila se mi je ta ideja, ki je zelo široka, zato je v podrobnosti ne razlagam, ker sem izgubila preveč energije pri tem. Gre za mednarodni vzgojno-humani projekt in sicer, kako bi otroci v resnici lahko gradili lepši svet. To se sliši, to se poje, otroci rišejo, pišejo, da si želijo lepši svet. Z Upanjem 2000 pa ga tudi udejanjajo z malimi koraki. Danes je najlepši trenutek v mojem življenju, ko mi je po štirih letih napornega sodelovanja uspelo, da so liechtensteinski otroci prišli v Slovenijo...«

»Vse te plakate so narisali otroci sami,« nam je povedala organizatorica akcije **Mira Teršek,** ko so nas zanimali napisi na papirnatih trobenticah, ki so prekrivale stene razreda, »vsaka trobentica je od enega učenca, na njih pa so napisana dobra dela za sošolce, vsak dan je vsak moral narediti dve dobri deli in nič slabega, šele tako si je prislužil en list trobentice in v enem tednu si je pridobil trobentico. Na marjeticah pa imajo napisana dobra dela za družino, za svoje starše, naslednja roža pa bodo dobra dela za naravo...«

Mira Teršek, razredničarka 5. b razreda je v šolski učilnici presenetila goste z majicami s kamniškim simbolom - Malim gradom in njihovim imenom. (Foto F. S.)

Popoldne so se mladi gostje udeležili zaključne prireditve na osnovni šoli Valentina Vodnika v Ljubljani, katere učenci enajstih razredov prav tako sodelujejo v tej akciji. Naslednji dan pa so v spremstvu naših osnovnošolcev, pri katerih so prenočevali, odpotovali na ogled nekaterih slovenskih krajev in se ustavili tudi na Krasu in naši obali. Gostitelji so ob slovesu svojim vrstnikom izročili sadiko hrasta, ki ga bodo posadili ob svoji šoli v Liechtensteinu.

FRANC SVETELJ

ZAHVALA

Učenci 5. b razreda Osnovne šole Marije Vere iz Kamnika in razredničarka Mira Teršek se zahvaljujemo g. Antonu Kaminu, g. Dušanu Žumru, g. Antonu Zlatnarju, g. Tonetu Fičarju, g. Francu Zoru, g. Romanu Mlakarju, ga. Dragi Jagodic, trgovini Zorman, gostilni Pavovec in tovarni Svilanit.

V času, ko so nas, našo šolo, naš Kamnik in našo Slovenijo obiskali mladi gostje iz kneževine Liechtenstein, nam je bila njihova naklonjenost in praktična pozornost v veliko pomoč. Omogočili so nam, da smo mladim prijateljem pripravili prijetna presenečenja, da smo jih sproščeno pogostili in se predstavili kot dobri gostitelji.

Skrb naših najmlajših za zdravo prehrano in zdrave zobe

Zaključujemo šolsko leto in s tem tudi že tradicionalno akcijo za zdrave, čiste zobe in zdravo prehrano. Vodi jo zobozdravstvena služba - Oddelek za zobozdravstveno preventivo - skupaj s šolami in vrtci.

Akcija poteka že 15 leto in to smo s posebnim veseljem skupaj z najboljšimi učenci in učitelji zmagovalnih razredov tudi proslavili v Hali Tivoli,

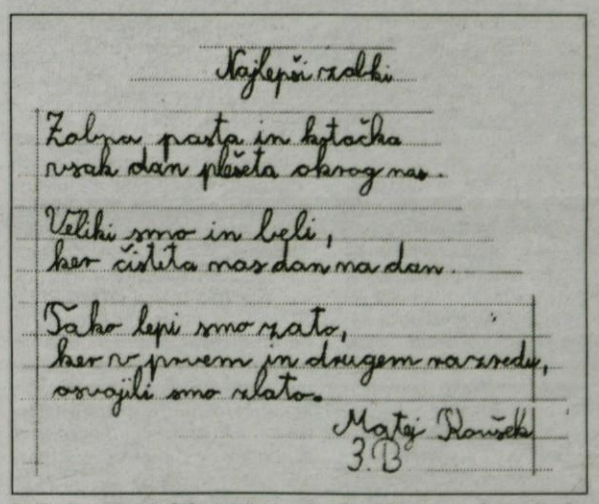

P. S.: Pesmica je bila napisana pred zaključkom akcije. Dodajamo, da je 3. b razred OŠ Frana Albrehta resnično že tretjič zapored osvojil prvo mesto na šoli.

dne 4. 6. 1998. Prireditev je bila posebno doživetje za 4000 najboljših pri čiščenju zob iz vse Slovenije. Razveseljevali so jih »Čuki«, »Žabe«, Sašo Hribar, plesalci in še mnogi drugi. Sponzorji so poskrbeli za nagrade in malico.

Letos je v akciji sodelovalo že 571 osnovnih šol, nekaj vrtcev in zavodov. Učencev na prireditvi iz 10 zmagovalnih razredov kamniške občine je bilo 70. V Ljubljano smo se odpeljali s posebnim avtobusom, katerega prevoz je plačal ZD dr. Julija Polca Kamnik.

Vedno je tako, da vsi najboljši ne morejo sodelovati na zaključni prireditvi. Vsem tem učencem bom podelila priznanje in pohvalo za trud in spodbudo za naprej, ker s tem, ko si redno, pravilno in natančno čistijo zobe, veliko pripomorejo ohraniti ustnega in splošnega zdravja.

Zobozdravstvena služba, kamor spada tudi preventivni program z akcijo za zdrave in čiste zobe, si močno prizadeva, da bi med nami občani zasedla vidnejše mesto, kot ga ima. Včasih prav starši zamerijo, če otroke opozarjamo na slabšo higieno.

V svetovnem merilu je preventivni program Slovenije prejel nagrado. Smo edini na svetu, ki jo izvajamo in tujina se temu čudi v pozitivnem smislu. Na poceni in preprost način, z rednim čiščenjem zob, nam je v veliki meri uspelo zajeziti zobno gnilobo pri otrocih in mladih. Časi, ko smo naše srednješolce srečevali z gnilimi in manjkajočimi zobmi so mimo. K temu pa je prav gotovo veliko pripomogla prav akcija Za zdrave zobe in zdravo prehrano, saj rek: »Čist zob je zdrav zob« drži.

Najboljši razred v občini Kamnik je 3. razred Mekinje. Sledijo mu: 4. č Duplica, 1. r. Mekinje, 3. b F. Albrehta, 1. r. Nevlje, 1. b T. Brejca, 4. b T. Brejca, 3. r. Zg. Tuhinj, 2. c Moste, 2. r. Mekinje, 1. c Moste, 3. č Duplica, 4. a F. Albrehta, 2. b T. Brejca in 4. a Stranje.

To so razredi, ki imajo indeksno oceno čiščenja zob boljšo kot 2,50 od najvišje možne 3,00 in si seveda zaslužijo prav posebno pohvalo. Pohvala pa velja tudi učiteljem in seveda vsem staršem, ki svoje otroke pri tem tako vneto spodbujajo z lastnim zgledom ali besedo.

Čiščenje zob ne sme biti nekaj kar moramo storiti, postati mora potreba, priti mora v človekovo zavest. To nam bo uspelo z vzgojo naših najmlajših.

Zobozdravstvena služba ZD Kamnik
Oddelek za zobozdravstveno preventivo
KATARINA KRALJ, v. m. s.

Mala anketa, velike misli

Otroci o...

Ker se bliža poletje, smo vprašali malčke iz vrtca Antona Medveda, kaj menijo o tem in onem, tudi o zaljubljenosti. Na pametna vprašanja smo dobili pametne odgovore. Ne gre drugače, kot da jih temeljito preberemo. Male glave so zgruntale velike misli...

Zakaj smo zaljubljeni, ko je pomlad?

Zaradi rožic, Neža, 5 let
Nimam pojma. Matic, 5 let
Zaradi valentinovega. Klemen, 6 let
Ker se lahko poročiš na travniku. Sara, 7 let
Zaradi cvetja. Maja, 7 let
To je pa težko vprašanje, da ni za verjet. Ana, 5 let
Zato, ker se lahko uležemo na travo in se ljubčkamo med rožami. Domen, 7 let

Kaj je to, če si zaljubljen?

To pomeni, da imaš sebe in tistega, v katerega si zaljubljen, rad. Neža, 5 let
Da se imata ženska in moški rada. Kaja, 5 let
Da ti je všeč kakšna punca. Matic, 5 let

MARUŠA

To je ljubezen. Ljubezen je to, da se imava z Vilijem rada. Alenka, 4 leta
Če si zaljubljen, moraš nekaj prinesti. Alenki sem dal prstan in ogrlico. Vili, 4 leta
Da imaš nekoga rad. Klemen, 6 let
Da narediš otroka in da se imaš lepo. Sara, 7 let
Da se poročiš. Vana, 5 let
Da imaš rad punco, ki si jo izbral za zmeraj. Domen, 7 let
Da imaš ljubico. Tadej, 7 let

ALMINA

Da imaš rad svojo punco. Jure, 5 let
Da se poročiš in tako naprej. Barbara, 6 let
Pozabil sem. Lenart, 5 let
Odgovore so prispevali otroci iz skupin: Miške, Petelinčki, Ribice, Metuljčki iz centrale, zbrala jih je Branka.

Kaj je to, če si zaljubljen?

Če se ljubčkamo. Miha, 7 let
Srček ti bolj bije. Maja, 7 let
Dajemo si rožice. Maruša, 7 let
Lepo nam je pri srčku. Maja, 7 let

Zakaj je poleti tako toplo?

Ker je Zemlja planet zraven sonca. Miha, Maja, 7 let
Da gremo lahko plavat in se hecat. Rebeka, 6 let
Zato, da nas poleti lahko na plaži sonce opeče. Miha, 7 let
Zato, da poleti lahko rastejo rožice, ki pozimi ne morejo. Maja, 7 let

IZ VVE MARJETICA - ZAPRICE
Odgovore je zbrala vzgojiteljica Silva

Kaj bomo počeli med počitnicami?

Končno konec šole!! Počitnice se začenjajo. V Kamniku pa se ne dogaja nič posebnega. Pripravljenih pa je nekaj zanimivih zadev. V juliju in avgustu so v **Matični knjižnici Kamnik** pripravili kar nekaj kreativnih delavnic in sicer za predšolske in šolske otroke. Otroci se bodo naučili hitrega branja, spoznavali bodo literarna dela, naučili se bodo izdelovati nakit, slikali bodo na svilo, opazovali in doživljali bodo naravo. Te delavnice so brezplačne, razen za slikanje na svilo. Vključeni stroški so samo za material. Starši, peljite svoje otroke na te delavnice!! Dva meseca brez dela otroke poleni, pa še v različne skušnjave lahko zapadejo (droge, alkohol).

Planinsko društvo Kamnik organizira vsako soboto izlet v planine za mlade in malo manj mlade. Če še nisi član PD Kamnik, se včlani. Članarina je dostopna vsem. Otroci, ki se radi ukvarjajo s športom, pa lahko izbirajo med tečaji: **plavanja, igranja tenisa ali pa tudi jahanja.** V Kamniškem občanu je posebna rubrika KOLEDAR PRIREDITEV, za katero priporočam, da si jo starši in otroci dobro preberete! Izven naše občine pa obstajajo tudi druge športne aktivnosti. Tako se v **Domžalah lahko naučite kotalkanja,** da boste potem na dvorišču bolj varno kotalkali. Za tiste otroke, ki pa imajo radi ledene dvorane, organizira Klub staršev **tečaj drsanja na Bledu.** Če nimate drsalk, si jih lahko izposodite. Cena tečaja in točen datum bosta znana šele takrat, ko bodo zbrane prijave. **Za prijavo in vse informacije pokličite g. Heleno Sterle po tel: 815-477.**

Ta članek je napisan z namenom spomniti starše, da ni dovolj, da otroka imaš, ampak da mu je potrebno omogočiti aktivnosti. Večina tečajev je brezplačnih, zato ima vsak otrok enake možnosti. V času vsesplošnega hitenja in pomanjkanja časa za rekreacijo bo ta novost vsekakor dobrodošla.

Za klub staršev
DARJA JARC

Dobrodelna prireditev v Mekinjah

V nedeljo, 28. junija, prireja Karitas Kamnik dobrodelno prireditev, katere namen je pomagati materam in otrokom v stiski. V mekinjskem samostanu bodo ob 20. uri nastopili Marko Fink, Tomaž Plahutnik, Joži Kališnik, vokalna skupina župnije Nevlje in mešani pevski zbor Titan. Program prireditve bo povezovala vselej simpatična Manja Žebaljec. Iz Karitasa vabijo, da se prireditve udeležimo v čim večjem številu, saj bomo tako s skupnimi močmi pomagali materam in otrokom v stiski.

SAŠA MEJAČ

Trgovina **VANJA**
Kamnik, Maistrova 9, tel.: 832-263

POLETNA OBLAČILA ZA VSO DRUŽINO PO UGODNIH CENAH

* kopalke za vso družino od 1.000 SIT
* perilo
* majice
* kratke hlače
* športne dolge hlače za ženske in moške
* jeans od 3.900 SIT

Odprto od 9. do 19. ure, ob sobotah od 9. do 12. ure.

matična knjižnica kamnik

Poletni delovni čas Matične knjižnice Kamnik (od 1. julija do 1. septembra):

ponedeljek	*od 13. do 19. ure*
torek	*od 13. do 19. ure*
sreda	*od 9. do 15. ure*
četrtek	*od 9. do 15. ure*
petek	*od 9. do 15. ure*
sobota	*ZAPRTO*

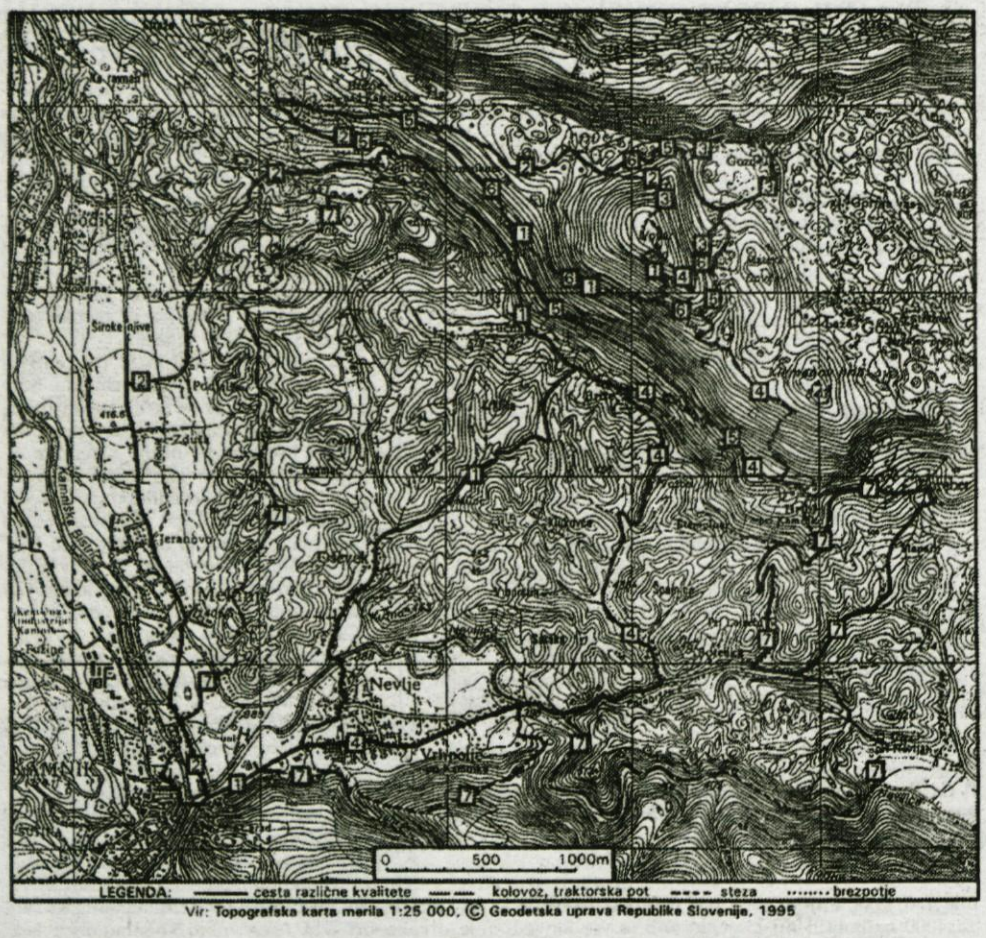

Vir: Topografska karta merila 1:25 000, © Geodetska uprava Republike Slovenije, 1995

Nazivi so približno enaki naslovom opisov poti:
1 Dostop s Tučne 2 Severni pristop 3 Dostop z Gozda 4 Dostop iz Briš
5 Okoli Vovarja - spodaj 6 Okoli Vovarja - zgoraj
7 Kombinacija po Tolsti gori, Med Gorami, čez Poreber (Hrib) in nazaj čez "Mekinjske gmajne"

PREGLEDNI ZEMLJEVID IZLETOV NA VOVAR

Vovar IV

Kombinacije

Možno je izbrati nešteto kombinacij, posebno še pri dostopih do izhodišča. Pa tudi drugače gremo pri vzponu lahko po brezpotju, vendar je pri tem hoja težja, obutev mora biti boljša in še pazljivejši moramo biti. Če bi npr. šli z Gozda, potem bi lahko kar z najvišje točke ceste Gozd-Brezje, ali pa že prej, zavili naravnost v breg in po brezpotju prišli na severni greben in po njem na vrh, ali pa tudi kar naravnost na vrh.

V načelu so zanimive tiste kombinacije, pri katerih hodimo čim manj po isti poti - torej krožne poti. Če smo peš, je to npr. skozi Mekinjske gmajne, Brezje in po severni strani gor, nato pa po južni strani, skozi Tučno ali po jugovzhodni strani čez Briše in čez Kužno nazaj. Če smo z avtomobilom, ga lahko pustimo pri prvem križišču nad Brezjami. Tu bomo šli najprej malo navzdol po cesti in kolovozu, nato po lovski poti na vrh in po severni strani do ceste in po njej do avtomobila.

Zelo zanimiva in precej dolga je kombinacija, ki združuje več že v prejšnjih predlogih izletov opisane poti (Tolsta gora, ob Nevljici, Samotni mlin). Iz Kamnika gremo mimo gostilne Pod Skalo in se dvignemo na Tolsti gori toliko, da se nato lahko spustimo do Vrhpolja (gl. opis Tolsta gora »Z juga« - zadnji del vendar v nasprotni smeri in »S severa« - začetni del, vendar v obratni smeri). Na Vrhpolju gremo nato navzgor ob Nevljici in Med gorami (glej opis »Ob Nevljici - Med gorami«) na plano do sedla. Tu ne gremo levo in mimo stare hiše s številko Soteska 76, kot piše v opisu, ampak kar naravnost in mimo znamenja na levi in lovske preže na desni in levo navzdol do glavne ceste Kamnik-Ločica. Po tej cesti okoli 500 m desno (proti Tuhinju) do odcepa asfaltirane ceste za Poreber. Po nekaj deset metrih se cesta pri hiši s številko Poreber 3 razcepi. Gremo po desnem kraku, ki se ves čas precej strmo dviga, navzgor najprej nekaj 100 metrov proti desni, nato pa še nekaj 100 m proti levi prav do najvišjega, gručastega dela vasi oziroma zaselka Poreber. Med hišami še malo navzgor, nato pa levo skoraj vodoravno do konca asfalta na makadamsko cesto. Po njej do križišča in po zgornjem kraku (spodnji pride gor iz Soteske, z glavne ceste Kamnik-Ločica) naprej in malo navzgor do velike nove hiše na levi strani v zgornji del naselja Hrib. Tu rahlo desno naprej med hišami in desno na zgornji kolovoz. Po desni strani manjše nove hiše naprej po precej ozkem kolovozu okoli 80 m, dokler se ne razcepi. Po zgornjem kraku in nato na križišču desno navzgor po kolovozu, vrezanem v pobočje. Do tu bi z nasprotne strani prišli tudi, ko bi šli z Briš. **(nadaljevanje prihodnjič)**

BOJČ

Vasica Gozd na severovzhodni strani Vovarja

OBRTNA, GRADBENA IN TRGOVSKA ZADRUGA
ZORA, DOMŽALE z.o.o.
MENGEŠ, Prešernova 33
Tel.: 737-224

Občanom Kamnika želimo lepe praznike ter se priporočamo s programom krovsko kleparskih izdelkov, opečno kritino TONDACH, pločevinami in trakovi iz Cu, Al in pocinkani, izolacijskimi materiali in plastičnimi granulati.

Gostilna s prenočišči pri »Planinskem orlu«
Stahovica 20
telefon 061 825 410
odprto od 12. do 22. ure
torek zaprto
POSLOVNA KOSILA, POROKE IN ZABAVE ZA ZAKLJUČENE DRUŽBE
Se priporočamo.

Planinski kotiček

ALPINISTIČNA ŠOLA SE JE KONČALA

V nedeljo, 17. maja, je bil pri Žagani peči v Kamniški Bistrici zaključni preizkus znanja tečajnikov zadnje kamniške alpinistične šole. Šola se je začela lani oktobra in jo je zelo uspešno vodil Robert Poličnik.

Na preizkusu znanja je moral vsak tečajnik pokazati, da zna izvajati osnovno gibanje naveze, dvigniti in spustiti soplezalca s posebnim vrvnim manevrom, se spustiti po vrvi na dva načina in se tudi povzpeti po njej s pomočjo pomožnih vrvic. Prikazan je bil tudi način spusta po vrvi s »ponesrečencem«, navezovanje za hojo po ledenikih in pa reševanje iz ledeniške razpoke.

Deset udeležencev letošnje alpinistične šole je uspešno opravilo ta preizkus znanja in ko bodo opravili še dovolj plezalnih vzponov z bolj izkušenimi sotovariši, naj bi znali tudi varneje samostojno plezati.

IZPOPOLNJEVANJE VODNIKOV PZS NA STAREM GRADU

Po dobri izkušnji iz lanskega leta je tudi letos, 25. aprila, meddruštveni odbor planinskih društev (MDO) iz Ljubljane organiziral izpopolnjevanje vodnikov Planinske zveze Slovenije (PZS) na Starem gradu. To so nepoklicni vodniki, ki jih vzgaja PZS za svoje potrebe - vodenje predvsem svojih članov v hribe, kar pa mora biti strokovno kvalitetno.

Navadno so taka izpopolnjevanja v planinskih postojankah, toda tudi Stari grad se je pokazal kot zelo primeren za tako dejavnost: je enostavno dostopen, ima ločen gostinski prostor, kjer so lahko predavanja, ne da bi jih motili drugi gostje, poleg tega ima v neposredni okolici primerna vadbena mesta tudi za praktično delo, zraven pa še razumevajoče osebje, ki se po vseh svojih najboljših močeh trudi, da akcija uspe.

Letošnjega izpopolnjevanja, ki so ga pod vodstvom predsednice OPLV Marinke Koželj izvedli inštruktorji Darja Jenko, Marjan Kregar in Bojan Pollak iz Kamnika, Drago Metljak iz Ljubljane in Klemen Volontar iz Mojstrane, se je udeležilo 22 vodnikov PZS iz različnih planinskih društev ne samo MDO Ljubljana (Integral, Jesenice, Kamnik, Kranj, PT in drugih). Izpopolnjevanje je trajalo od osmih zjutraj do poznih popoldanskih ur, saj je bilo poleg teoretičnih predavanj o prehrani v gorah, vremenu in psihološke priprave ture tudi teoretično predavanje o plezalnih pasovih, vezavi na vrv in uporabi samovarovalnega kompleta, kar je moral nato vsak udeleženec tudi praktično ponoviti.

Bojč

Nova planinska pot od »Jagodcev« do planine Osredek

Po bližnjici na Kamniški vrh

Prenekaterega planinca s »kamniškega konca« pa tudi od drugod je že zvabil Kamniški vrh, tudi planince s Komendskega. Ko so se nanj vzpenjali z raznih izhodišč, so premišljevali tudi o novih možnih pristopnih poteh. Med takimi je bil tudi predsednik Planinskega društva Komenda Milan Šinkovec.

Predvsem se je ubadal z mislijo, kako bi s komendske planinske poti, ki vodi iz samega središča Komende do Ambroža pod Krvavcem (odprta je bila 12. novembra 1995), našel in »nadelal« bližnjico proti Kamniškem vrhu, da komendskim planincem ne bi bilo treba nanj tako daleč naokrog. Komendski planinci in Milan so našli dobro rešitev: »nadelali« in označili so novo planinsko pot od domačij Rogelj in Jagodic (domačini temu kraju pravijo »na Jagodcih« oziroma »na Jagaščih«) pri Sv. Lenartu pod Krvavcem do planine Osredek pod Kamniškim vrhom, od koder na Kamniški vrh že vodi sicer neoznačena, vendar dobro uhojena pot.

S pripravo poti so začeli leta 1995. Lastniki zemljišč, po katerih poteka, so radi dali svoje privoljenje za prehod parcel. Rokave je krepko zavihalo okrog petindvajset članov in članic komendskega planinskega društva. Opravili so več kot sedemsto delovnih ur. Najprej so s predsednikom Milanom poiskali najboljšo »traso« poti. Prva delovna akcija je bila 13. oktobra 1996, vseh skupaj pa šestnajst. Največ dela so imeli »V blatih«, kjer je svet zelo krušljiv in strm. Tu so pot celo zavarovali z jeklenicami, planince pa na potrebno previdnost opozorili z napisom »zahtevna planinska pot«.

Uradno odprtje poti, ki bo zaznamovana tudi v novih izdajah planinskih kart, je bilo 2. maja, užitek »prvopohodnikov« pa je okusilo kar enainštirideset članic in članov komendskega in sedemnajst članic in članov kamniškega planinskega društva; med njimi kar pet iz znane družine Simšič, velikih ljubiteljev gora. »Tura«, če ji lahko tako rečemo, je trajala z vmesnimi postanki pet ur in pol - od »Jagodcev« do Kamniškega vrha in spust po vzhodnem grebenu do kamnoloma Kalcit pri Stahovici. Zmogli so jo vsi udeleženci. Na koncu so bili vsi nagrajeni z okusnim golažem, klobasami, domačim vinom in drugimi dobrotami, ki jih je pripeljala požrtvovalna članica komendskega društva Katja Tabernik, pri društvu odgovorna za propagando.

Nova planinska pot vodi po zelo slikovitem in raznolikem svetu, planinca pa nagrajuje tudi z izrednimi razgledi. Ponuja vrsto možnosti za razne druge ture, na primer do Ambroža pod Krvavcem, na to goro, pa z nje zopet do »Jagodcev«. Med potjo je opaziti sledi danes že zaraščenih košenin, na katerih so leta 1964 še kosili, precej žalostno podobo pa dajejo opuščeni pastirski stanovi na planini Osredek. Kdor je zahtevnejši, pa si lahko iz same Komende pa do vrha Krvavca in še dlje izbere možnosti za ves dan zanimive hoje. Zahtevnost bo presodil zvečer ob vrnitvi v Komendo.

JOŽE PAVLIČ

Pred vstopom v najzahtevnejši del poti.

Državno prvenstvo v športnem plezanju

V soboto, 23. 5. '98, se je začelo državno prvenstvo v športnem plezanju za mlajše in srednje kategorije.

Tekmovanje, ki ga je organizirala Komisija za športno plezanje, je potekalo v dvorani Zlato polje v Kranju.

Tekmovanja se je udeležilo 159 tekmovalcev in tekmovalk iz Slovenije. V letošnjem letu so se ga prvič udeležili tudi mladi plezalci iz AO Kamnik, ki jih trenira Alenka Zlatnar. Poskusili so se v težkih smereh, ki jih je postavil Tomo Česen.

Konkurenca je bila zelo velika, saj je bilo poleg mladinskega svetovnega prvaka Klemna Bečana videti tudi lanskoletnega državnega prvaka v članski konkurenci, komaj 16-letnega Tomaža Valjavca iz Tržiča.

Rezultati:

Ml. dečki:

1. Kristjan Pranjić (ŠPO Radovljica), 2. Nejc Česen (ŠPO Tržič), 3. Peter Porenta (PK Škofja Loka), 28. Luka Podbrežnik (AO Kamnik)

St. deklice:

1. Natalija Gros (PK Škofja Loka), 2. Teja Oman (ŠPO Tržič) 3. Polona Šantelj, 14. Tina Kališnik (AO Kamnik)

St. dečki:

1. Blaž Rant (PK Škofja Loka), 2. Anže Štremfelj (PK Škofja Loka), 3. Andrej Trost (AO Lj-Matica), 17. Primož Golob (AO Kamnik)

Kadeti:

1. Tomaž Valjavec (ŠPO Tržič), 2. Primož Žitnik (PK Škofja Loka), 3. Klemen Bečan (ŠPO Tržič)

AZ

Športne novice

Kamničani v središču pozornosti

Na prvi tekmi slovenskega pokala v spustu z gorskimi kolesi na »Divji jagi« v Črni na Koroškem so Kamničani spet krojili sam vrh razvrstitve. Rok Podbevšek, po športnem udejstvovanju tudi plavalec, je v beležnico prvič vpisal 25 točk za slovenski pokal, ki jih dobi najhitrejši v posamezni kategoriji. Slastno zmago v mladinski konkurenci pa mu je pred nosom speljal avstrijski konkurent, ki pa na slovensko razvrstitev ne vpliva. Med kolesarji kat. masters je zmagovalno drznost reprezentiral Sandi Srdar. Aljoša Martinjaš, veliki adut kolesarjev Calcit Rock Shox teama, pa je dirkanje po kolesarskih brezpotjih žal kronal z odhodom v KC, ustanovo v Ljubljani, kjer celijo poškodbe. Rama že na treningu ni vzdržala padca. Kros v Završnici, tudi za slovenski pokal, je Tadej Trobevšek zaključil kot 5. in se tako prebil na četrto mesto v skupnem seštevku PS po štirih tekmah. Svojo krstno preizkušnjo je na 10. mestu končala Helena Šlebir. Primož Grkman in MM sva cilj prečkala v razmaku 0,5 m, kot 10. in 11. v kategoriji elite. Člani Calcit RS teama adute hranijo za državno prvenstvo čez nekaj dni. Cestne kolesarske lovorike pa še vedno pobirata Vida Uršič - zmaga v Hotavljah in na novo Klemen Hančič - tretji, na Dobeno.

Damjan Zlatnar na pragu velike zmage

Kamniški atlet, privrženec tartanskega kroga na atletskem štadionu, ki je v Budimpešti slovenski moški atletski reprezentanci, kot član štafete 4 x 400 m pomagal ubraniti status Slovenije v prvi evropski ligi, je na atletskem pokalu Slovenije osvojil tretje mesto v svoji novi disciplini 110 m z ovirami. Za 9 stotink sekunde ga še prekašata Korent (MB) in Škoberne (Vel.). Damjan Zlatnar pa je bil še bližje velikemu uspehu v svoji paradni disciplini - tek na 400 m z ovirami, kjer je le za 4 stotinke sekunde zgrešil zmago proti nepremagljivemu olimpijcu Miru Kocuvanu iz Celja. Trenutki zmagoslavja niso daleč.

METOD MOČNIK

Na Podnu tron!

Na OŠ Frana Albrehta je letos v okviru ŠŠD prvič delovala sekcija prostega plezanja, ki jo je vodil Matej Mošnik, član alpinističnega odseka PD Kamnik. Pod njegovim vodstvom so se učenci in učenke seznanjali s skrivnostmi te športne panoge, nekateri pa tudi pripravljali na tekmovanje.

Plezalna skupina na treningu.

Državno prvenstvo osnovnih šol v športnem plezanju, ki je pritegnilo več kot 150 tekmovalcev iz vse Slovenije, je potekalo v maju na umetni steni v športni dvorani na Podnu (Škofja Loka). Zaradi lažje organizacije so nastopili tekmovalci z licencami in brez njih skupaj v istih smereh, vsi varovani od zgoraj. Našo šolo so zastopali trije učenci in lahko rečemo, da zelo uspešno. Sami doseženi rezultati, še bolj pa prizadevnost učencev ter kvalitetno delo vodnika dajejo spodbudo, da v prihodnjem letu nadaljujemo z začetim delom.

Doseženi rezultati:

Starejši dečki brez licence: 1. Primož Golob

Starejše deklice brez licence: 5. Tina Kališnik, 8. Manca Štrajhar

Mentor ŠŠD: ZDRAVKO SLEVEC

Miro Kregar zopet odličen v Braziliji

Po lanski uspešni organizaciji triatlona je brazilsko mesto Porto Seguro, ki leži 1000 km severno od Ria de Janeira, letos našlo mesto med tekmovanji, ki štejejo za svetovno IRONMAN serijo. Začne se marca na Novi Zelandiji in se po tekmah v Avstraliji, Lanzarotih, Braziliji, Japonski, Nemčiji, Švici in Kanadi konča oktobra ob polni luni na SP na Havajih.

Po lanskem 5. mestu je Miro Kregar na povabilo organizatorja spet odpotoval na tekmo, kjer so podobne tekmovalne razmere kot na Havajih (30° C, 95% vlaga), le da so proge pretežno ravninske. Po pravilih serije pa se je moral letos odločiti ali nastopiti med amateriji in tekmovati za pokale ter havajska mesta ali med profesionalci in tekmovati za denarne nagrade in kvalifikacijska mesta. Čeprav je Miro že 16 let zaposlen na Telekomu Slovenije, se je odločil za nastop med profesionalci.

Po desetih dnevih prilagajanja na subtropske razmere je dva dni pred tekmo zbolel, a kljub temu nastopil. Tekmo je vseskozi držal v rokah eden najboljših svetovnih ironmanov zadnjega desetletja - Američan Ken GLAH, ki je s časom 8 ur 38 min zmagal pred Brazilcem Leandrom MACEDOM (8 ur 50 min). Tretje mesto je pripadlo Argentincu Joanu Bautistu MUTTI (8 ur 52 min). KREGAR je po odličnem plavanju (3,8 km) imel na kolesarskem delu (180 km) obilico težav in tri kazenske minute zaradi vožnje v zavetrju so ga stale četrtega mesta, saj je za Japoncem Todom SHARATCUJEM (9 ur 28 min) zaostal le dve minuti in pol. Poglavitno delo je kot vedno opravil na tekaški progi (42,2 km). S časom 9 ur in 31 min. je zasedel 5. mesto med profesionalci in je tako prvi letošnji slovenski potnik na SP na Havaje.

Pri ženskah je zmagala lanska zmagovalka Havajev Heather FURTH pred Brazilko Fernando KELER ter Avstralko Jean WAYKLIN. Nastopilo je 230 tekmovalcev iz 14 držav. Razdeljenih je bilo 35 mest za Havaje.

I. T.

Novi veliki uspehi kamniških plavalcev

Plavalni miting Ilirija 98 je ob čudovitem vremenu 9. in 10. maja prinesel dobre uvrstitve mladi kamniški ekipi 8 plavalcev.

Vojko Jončeski je v A-kategoriji (absolutno) zasedel odlično 3. mesto na 100 m kravl s časom 54:84, kar je bila najboljša uvrstitev kamniških plavalcev na tem tekmovanju.

Miting je bil že 18. po vrsti. Udeležilo se ga je okrog 350 plavalcev iz 9 držav, med njimi znana imena z raznih velikih tekmovanj, seveda pa tudi vsa slovenska reprezentanca. Zato je uspeh Vojka Jončeskega še toliko večji.

Rezultati kamniške ekipe:

Kategorija A

3. mesto 100 m kravl Vojko Jončeski, 6. mesto 100 m hrbtno Tanja Marentič, 7. mesto 100 m delfin Luka Prodnik, 7. mesto 100 m delfin Petra Gorjup, 11. mesto 100 m kravl Petra Gorjup, 17. mesto 100 m prsno Anja Rnjak, 19. mesto 100 m kravl Anja Rnjak, 23. mesto 100 m kravl Sandi Sadnikar, 25. mesto 100 m hrbtno Petra Jončeska, 25. mesto 100 m kravl Tanja Marentič

Kategorija B:

12. mesto 100 m prsno Maja Zupančič, 18. mesto 100 m kravl Maja Zupančič.

23. in 24. maja se je naš plavalec Vojko Jončeski udeležil mednarodnega tekmovanja Interland v Splitu. Tekmoval je kot član slovenske državne reprezentance. Na 50 m kravl se je uvrstil na 5., na 100 m kravl pa na 7. mesto.

Štafeta slovenske reprezentance na 4 x 100 m kravl, v kateri so poleg Jončeskega plavali še ljubiteljem plavalnega športa dobro znani Blaž Medvešček, Emil Tahirović in Maj Blatnik, se je uvrstila na 3. mesto, 4. mesto v disciplini 4 x 100 mešano pa je zasedla slovenska štafeta v postavi Medvešček, Tahirović, Govše in Kamničan Jončeski.

Slovenska reprezentanca je po prvem dnevu tekmovanja vodila, na koncu pa je osvojila odlično 2. mesto.

Ta nepričakovani rezultat je velikega pomena tako za slovensko plavanje kot tudi za Plavalni klub Kamnik, saj je zdaj v našem klubu izpolnjen cilj 10-letnega obdobja, da imamo reprezentanta v članskih vrstah.

V maju so se mlajši dečki in deklice ter dečki in deklice pomerili na bazenu Ilirije v Ljubljani na plavalnem mitingu, imenovanem »Pokal mleko« v disciplinah na 50 m kravl, prsno, hrbtno in delfin. Sodelovali in dosegali osebne rekorde so skoraj vsi iz zgoraj omenjenih dveh kategorij, ki redno trenirajo. Naša najboljša plavalka je bila po pričakovanju Petra Jeras, ki je v treh disciplinah na 50 m osvojila tri 2. mesta in 4. mesto na 50 m hrbtno. Naš najboljši plavalec pa je bil Peter Hribar z osvojenim 3. mestom na 50 m hrbtno. Med prvih 10 so bili v različnih kategorijah uvrščeni še Urša Koželj, Sandra Zore, Tina Alpner, Rok Bajc, Anže Baloh in David Novak.

Za nami je tudi že 1. kolo predtekmovanj Plavalne zveze Slovenije v organizaciji PK Triglav Kranj. Plavalni klub Kamnik pa bo organizator 3. in 3. kola, ki bosta potekali 6. 6. in 20. 6. na kamniškem bazenu.

Kamniški plavalci se za državna prvenstva od 11. maja dalje intenzivno pripravljajo na kamniškem bazenu, kjer trenirajo v vodi, ogrevani na 26,5 stopinje Celzija. Tako so za čas poletne sezone odpadle naporne vožnje z avtobusom ali kombijem v kranjski bazen in tako plavalci kot starši smo si zelo oddahnili.

Sprašujemo se, če bomo kdaj dobili pokrit bazen.

S pridom bi ga uporabljali šolarji, rekreativni kopalci, plavalcem - našim otrokom pa bi prinesel veliko olajšanje za treninge v zimski sezoni.

HELENA REJC

Odbojka

Kamniški dečki viceprvaki Slovenije

Zadnje odločitve v letošnjih odbojkarskih tekmovanjih so prinesle veliko radosti tudi v kamniški odbojkarski klub.

Zgodba o uspehu pa se je začela že lanskega septembra, ko je odbojkarskemu klubu uspelo ohraniti jedro ekipe starejših dečkov in z njimi začeti sezono, v kateri se je veliko pričakovalo.

Ekipa starejših dečkov je dosegla izredno 2. mesto na državnem prvenstvu v odbojki.

Vendar so v tekmovanju mlajših kategorij najbolj naporne in odločilne kvalifikacije za uvrstitev v prvo ali drugo ligo. Kamničanom je tokrat uspelo presenetiti favorite iz Ljubljane, ekipo Olimpije, poleg tega pa jim je v kvalifikacijah uspelo premagati tudi solidne Črnučane in slabe igalce Narodnega doma ter Logatca. Tako so se Kamničani kot prvouvrščena ekipa uvrstili v eno od dveh prvih lig, kjer so poleg njih nastopale tudi ekipe Salonita, Bohinja, Astec Triglava, Simonovega zaliva Izola, Črnuč, Mokronoga in Žužemberka. Po pričakovanju so bili favoriti v tej ligi igralci Salonita, za drugo mesto pa naj bi se borili Kamničani in igralci Žužemberka. In tako je tudi bilo. Salonit štiri mesece ni izgubil niti seta in je brez poraza zaključil ligo, medtem ko so se Kamničani in Žužemberčani do zadnjega kola borili za nastop na finalnem turnirju. V medsebojnih tekmah so v prvi tekmi zmagali Žužemberčani, v drugi pa Kamničani, tako da bi lahko o uvrstitvi odločala set razlika, kar pa se ni zgodilo, saj so igralci Žužemberka presenetljivo izgubili proti Mokronogu in si tako zapravili drugo mesto.

Na finalnem turnirju na Ravnah so tako nastopile ekipe Salonita, Kamnika iz zahodne lige in Fužinarja ter Maribora iz vzhodne lige.

Kamniška ekipa je že z uvrstitvijo na finalni turnir dosegla ogromen uspeh - najboljšega v zadnjih letih v Kamniku - vse, kar pa bi bilo več kot četrto mesto, pa bi bilo pravo presenečenje.

V prvi tekmi so Kamničani po pričakovanju izgubili proti izredno močni domači ekipi, ki je nato v finalu tesno s 3:2 premagala ekipo Salonita. Kamničani pa so v boju za tretje mesto nepričakovano, a povsem zasluženo premagali Maribor. Tako naj bi državni prvak pri st. dečkih postal ravenski Fužinar, pred Salonitom iz Kanala, Kamnikom in Mariborom. Vendar s tem državnega prvenstva pri st. dečkih še ni bilo konec. Ekipo Fužinarja je zaradi nepravilne registracije igralca tekmovalna komisija OZS pravilno izključila iz tekmovanja in tako so državni prvaki Slovenije za leto 97/98 postali igralci Salonita. Kamničani so osvojili drugo mesto. Mariborčani pa tretje.

Seveda imajo pri Fužinarju še pravico do pritožbe, ki pa jo pri OZS skoraj gotovo ne bodo upoštevali, saj je prišlo do kršenja pravil, tako da bo vrstni red ostal nespremenjen.

Seveda si Kamničani ob tem velikem uspehu zaslužijo, da jih v tem prispevku omenimo. **Pod taktirko trenerja Danijela Habjana so igrali: Aljoša Jemec, Matic Avguštin, Dejan Matijašević, Matic Golc, Dušan Čebular, Gašper Pibernik, Grega Podlesnik, Iztok Romšak, Dušan Živanić, Luka Galič, Peter Hribar in Jaka Hrast.** Seveda pa so za njimi stali tudi njihovi starši, ki so bili njihov sedmi igralec in pa sponzorji, ki so pomagali pri tem velikem uspehu: **Calcit, Kramat, Asics, Minox, Elog, Kočna, Živanić d. o. o. in Svilanit.**

Ob tej priložnosti se OK Kamnik zahvaljuje vsem privržencem kamniškega kluba in jim želi veliko uspehov in obljublja, da jih njihovi igralci in igralke tudi v naslednji sezoni ne bodo razočarali.

Cico 1

KLINIKA ZA MALE ŽIVALI
VETERINARSTVO TRSTENJAK-ZAJC, d.o.o.
Tesovnikova 27a, Ljubljana-Ježica
NAROČILA PO TELEFONU:
16 83 700
vsak delovni dan od 8. do 20. ure,
ob sobotah od 8. do 13. ure.
Nujni primeri ob vikendih in praznikih - tel.: 0609-634-945.
RADOVAN ZAJC, dr. vet. med. mag. I. TRSTENJAK, dr. vet. med.

HERLE M&V
Podjetje za proizvodnjo, notranjo in zunanjo trgovino
RAČUNALNIŠKI OBRAZCI
INDUSTRIJSKA CONA TRZIN, DOBRAVE 3, 1236 TRZIN
Tel.: 061 162-12-90 Faks: 061 162-12-93
K sodelovanju vabimo kandidata za naslednji delovni mesti:
TISKAR poklicna ali srednja izobrazba grafične smeri
POMOŽNI DELAVEC poklicna ali srednja izobrazba grafične, strojne ali elektro smeri
Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev, opisom dosedanjega dela in življenjepis pošljite v 10 dneh po objavi na naš naslov.
NESKONČNI TISK - HERLE

AVTOR: JOŽEF CAJHEN	POSREDNI TISK	VRSTA ŽITA		KAROL NAGLIČ	OTOČJE JUGOZAHODNEGA DELA TIHEGA OCEANA	OKRAŠNI OBROČEK (LJUDSKO)	JEZERO PRI VOLGOGRADU V RUSIJI	ALEVRIT, MELJ		VLADA ALI OBLAST TIRANA	RADO ČASL	VLADAJOČE PLEME V STAREM PERUJU	DRUGI OD SEDMIH ZAKRAMENTOV KATOLIŠKE CERKVE	PREVARA	NORVEŠKA	RIŽEVO ŽGANJE
OTO PESTNER			VODITELJICA KULTURNIH ODDAJ NA TV (DARJA)						ZVIŠEN PROSTOR ZA GLEDALCE							
			NADUHA						MESTO NA V. OTOKU JAVE							
DOLGOLETNI VODJA IN DIRIGENT MESTNE GODBE KAMNIK															POLMER	
															PRENOSNI NALOG	
RADIOTELEGRAFSKI KLIC NA POMOČ				DELAVEC, KI SE BAVI Z ENTLANJEM							DOMAČA ŽIVAL					
MAKARSKA				DUŠIK							PRAH PLODU KAKAVOVCA					

STALNI VETER, KI PIHA OD EKVATORJA PROTI SEVERU IN JUGU	IZRAZIT, OPAZEN	VRSTA PAPIGE	NASELJE PRI KRANJU	OLIVER MLAKAR	NAJMANJŠI DELEC SNOVI				NENA (BREZ A)				1			OREL V GERMANSKI MITOLOGIJI				ŽELEZARNA PRI CELJU
SINOVA ŽENA									ZMAGO OJSTERŠEK				ŠESTI SOLMIZACIJSKI ZVOK			TRETJI SAMOGLASNIK				
GOROVJE V JUŽNI TURČIJI						BAJESLOVNI LETALEC	KOBALT	ZAVETJE, ZATOČIŠČE				NESTROKOVNJAKI					NEKDANJI ODDELEK ZA ZAŠČITO LJUDSTVA	MOJCA ŠUŠTAR			
								SATIRIK BUCHWALD				IGRALNA KARTA V OBLIKI ROMBA						PRIDEVNIŠKA OBLIKA PRENESTI			
TRAK ZA NOŠENJE HLAČ									MEDMET		PTICA UJEDA, MIŠAR					PREDSTOJNIK VEČJEGA SAMOSTANA					
									NAKDANJI DRŽAVNI ZAVAROVALNI ZAVOD		ŽELJA PO NEČEM, NUJA										
DOLG, OZEK KOS BLAGA, VEZ				PLAČILO PO UČINKU, SOZVOČJE						AVSTRIJ. TISK. AGENCIJA			NOČNI POČITEK, SPANJE	ANDREJ OCVIRK		SEME ŽITARICE					
				ELZA BUDAU						IZDELOVALEC NAKITA IZ ZLATA				ZEMLJA, KI JO IZRIJE KRT		PREDPONA V ZLOŽENKAH (LAT. - NOTRI)					
IVO KOSI			OŽJA NJIVA, GREDICA				REKA V ZAH. ROMUNIJI				MESTO NA J. URALU				ITALIJA	KRATICA ZA EAST - NORTH - EAST				ROMUNIJA	
							GR. MIT. HČI ZEUSA IN PRAKS IDIKE				MESTO V Z. INDIJI					LETEČI KUŠČAR				JUGOSLOV. AERO TRANSPORT	
PANČEVO			JUHA IZ MESA IN ZELENJAVE					VRSTA OBČ. PRIZNANJA MESTNI GODBI KAMNIK													
			NORD. MIT. BOG GROMA					OSJE GNEZDO													
PRIPADNIK ZAHODNE VEJE STARIH SLOVANOV				STRELNI ZVOK	ITALIJANSKI NAFTNI KONCERN	ZMIKAVT	GRŠKA ČRKA		OTOK V MARSHALLOVEM OTOČJU			ASTAT			MIHA DOVŽAN		OMERO ANTONUTTI			GOVORNA UPORABA PRITRDITVE JA (DALJŠA OBLIKA)	
							DARE VALIČ		PREDPONA ZA NEKD. NAZIV KEM. ELEM.			V NEPOSREDNI BLIŽINI			ZA POLTON ZVIŽAN TON C		KAČA UDAV				
JUBILEJNO LETO MESTNE GODBE KAMNIK																					
ZRAKOPLOVSTVO											DOBA DVEH LET, DVOLETJE					ODISEAS ELITIS			JOD		
																BOR			KALIJ		
TUNIS			RIBA, NAJVEČJI MORSKI SESALEC				DRŽAVNA BLAGAJNA				SPREJEM V SLUŽBO, PRISTOP				USTANOVA, KI POSLUJE Z DENARJEM						

Energetski kotiček

Izbira zasteklitve

Da bi izgubljali čim manj energije iz bivalnega prostora v okolje, bi morali vgrajevati okna s čim manjšo toplotno prehodnostjo (k). Priporočam okna z lesenim okvirjem ali PVC in dvojno zasteklitvijo s plinskim polnjenjem (argon) in IR slojem s k=1,5 W/m²K ali manj.

Vendar se ne smemo pozabiti, da se toplota prenaša tudi skozi zasteklitev, zato je potrebno upoštevati skupno toplotno prehodnost okna (topotna prehodnost skozi okvir in zasteklitev - Ko). Če kakovostno toplotno izolacijsko zasteklitev (argon v medsteklenem prostoru, IR - nizkoemisijska plast) s k=1,3 W/m²K, vgradimo v kovinski okvir s prekinjenim toplotnim mostom, znaša skupni Ko okna še vedno okoli 2 W/m²K, medtem ko je vrednost lesenega okna Ko nižja. Steklo z nizkoemisijskim nanosom prepušča kratkovalovno sončno sevanje oziroma zmanjšuje dolgovalovno toplotno sevanje, ki ga oddajajo predmeti v prostoru, segreti na sobno temperaturo. Taka rešitev je idealna za našo klimatsko območje, kjer želimo zmanjšati toplotne izgube pozimi in v čim večji meri omogočiti prost vstop sončnim žarkom v prostor. Za primerjavo; dvojna zasteklitev z IR slojem na notranji strani stekla v medstekelnem prostoru ima skoraj enak k kot trojna zasteklitev. Njena prednost pa je v večji propustnosti za sončno sevanje, v manjši teži in ceni.

Pojem: Toplotna prehodnost (k) pove, koliko toplote izgubimo skozi površino 1 m² pri temperaturni razliki 1 stopinja C. Čim manj je ta faktor, tem manjša je toplotna izguba.

Pri navadnem dvoslojnem steklu brez zaščitnega sloja imamo visoko sevanje steklenih površin in s tem 2/3 toplotnih izgub kot posledico izmenjave sevanja med stekli in samo 1/3 zaradi prevodnosti toplote in konvekcije zraka v vmesnem prostoru med stekli. Z nanosom toplotne zaščitne obloge na eni izmed površin v prostoru med stekli je izmenjava s sevanjem minimalna, tako da preostane samo izguba toplote zaradi prevodnosti toplote in konvekcije zraka v prostoru med stekli.

Lastnosti toplotno zaščitnih stekel so:

- večslojna sestava izolacijskega stekla,
- visoka stopnja prehoda svetlobe (>72%),
- nevtralni svetlobni odboj,
- visoka stopnja prepustnosti celotne energije (>60%),
- nizka toplotna prehodnost (k=1,3),
- nizka vrednost sevanja.

S toplotno zaščitno oblogo, ki ima vrednost sevanja zelo nizko, se zmanjša toplotna prehodnost dvoslojnega izolacijskega stekla od 3 na 1,9 W/m²K. V primeru, da zamenjamo zrak v prostoru med stekli z argonom (manjša toplotna prevodnost), je močno znižanje »k« vrednosti na 1,5 W/m²K pri razmaku 12 mm oziroma 1,3 W/m²K pri razmiku 14-16 mm med stekli.

Pri nakupu oken zahtevajte potrdilo o ustreznosti glede zračne propustnosti in vodotesnosti ter poročilo o izmerjeni toplotni prehodnosti okvirja in zasteklitve v slovenščini. Po slovenskih predpisih morajo imeti vsa okna potrdilo o ustreznosti (atest).

Energetsko svetovalna pisarna Kamnik,
Glavni trg 23
tel. 061/817-443 vsak torek in četrtek od 17. do 20. ure

Najugodnejše cene, popust 120.000

Velika izbira vozil, staro za novo, krediti T+3%, leasing, rab. vozila.

PREŠA d.o.o. Cerklje
Slovenska c. 51, tel.: (064) 428-000
RENAULT

Knjiga o Juriju Humarju, zdravilcu in župniku, z Vodic pri Mekinjah

Čudodelnik s Primskovega

Še vedno med starejšimi ljudmi krožijo glasovi o Juriju Humarju, ki se je 14. aprila 1819. leta rodil v Vodicah pri Mekinjah. Humar je postal župnik, ki je nazadnje služboval na Primskovem blizu Litije. Postal je znan, celo znamenit, zaradi svojih zdravilskih sposobnosti in k njemu so hodili ljudje od blizu in daleč po zdravje zase, za svojo družino in tudi za živino. Za pomoč so ga prosili, tudi gospoda, celo plemiči iz tujine in med najbolj znanimi ozdravljenci je bil tedanji španski pretendent za prestol Don Carlos.

Zapisi o znamenitem Kamničanu

Že pred tridesetimi leti je izšla drobna knjižica o Juriju Humarju z naslovom Čudodelnik s Primskovega, Jurij Humar, 1819-1890. Pred kratkim pa je Mohorjeva založba iz Celovca pripravila razširjen in popravljen ponatis te knjige, ki se zdaj že težko dobi in je bila zelo brana redkost. Ponatis knjige z istim naslovom je izšel ugledno opremljen tako tehnično kot tudi vsebinsko, saj so vsebini dodane tudi spremne besede. Osrednji del predstavljajo pisma, ki jih je Humar pisal svojim sorodnikom, zlasti nečakinji Filomeni. Drugi del z naslovom Jurij Humar v sliki in besedi prinaša slikovno gradivo: njegove fotografije, rokopisa v sanskrtski pisavi, slike domačije, družine ipd. V tretjem razdelku Iz življenja župnika Homarja najdemo zapisana pričevanja o njem, ki so bila objavljena v slovenskem časopisju pred I. svetovno vojno izpod peres različnih avtorjev. Na koncu so anekdote, ki jih je leta 1997 zapisala Cecilija Humar iz Mekinj, zapis pisatelja Janeza Trdine o našem rojaku in še pričevanje domačina s Primskovega o ozdravitvi njegove matere. Četrti, zadnji razdelek nam prinaša spremne misli različnih avtorjev: domačega župnika Pavla Sporna, medicinski in strokovni pogled na Humarjeve zmožnosti zdravljenja dr. Janeza Meriča. Humarjev lik s teološke plati obravnava dr. Anton Mlinar. Na koncu sledi še zapis Mirka Žerjava, župnika in hkrati tudi mojstra rokohitrskih spretnosti, ki pravi, da je ime Jurija Humarja ponesel po vsem svetu zaradi njegovih naravnih darov, ki jih prejmejo le redki.

Od kod mi ta moč, še sam ne vem!

Jurij Humar je bil zelo izobražen, tekoče je govoril več tujih jezikov, hkrati pa skromen, prijazen, s smislom za humor in tudi dober, saj je zdravil brezplačno. Če pa je za svoje zasluge vzel denar, ki so mu ga darovali, ga je porabil za druge in nikdar zase. Zase je rekel, da zdravi z magnetizmom (zato se tudi ni bril, da se ne bi porezal), pričevanja pa govorijo tudi o tem, da je zmogel hipnotizirati na daljavo, da je zmogel ženam povedati, kdaj se bodo njihovi možje vrnili domov iz vojn ipd. Zdravil je s polaganjem rok, blagoslavljal in s svojo energijo napolnil tudi papir, ki so ga ljudje uživali po njegovih navodilih in potem ozdraveli. Menda so mu iz oči in prstov, kadar je to počenjal, švigali svetleči žarki. Hkrati pa je bil tudi zelo pobožen in prepričan, da je ljudi ozdravljal z Božjo pomočjo in da s tem, da drugim lajša trpljenje, izpolnjuje Božjo voljo.

Zato je moč njegova pisma brati in razumeti večplastno. V pismih sorodnikom navajajo primere različnih ozdravljenj, večina jih je seveda silno nenavadnih. Na tem nivoju si bodo potešili radovednost tisti, ki jih zanima nadnaravno, nenavadno. V pisma pa vpleta tudi svoja razmišljanja o Bogu, o Božjem, kar pa je zanimivo za tiste, ki si želijo globlji uvid v Humarjev osebni dar. In ne navsezadnje - v pismih naletimo na modrost, življenjsko izkušenost in nasvete, ki nas kljub temu, da je od smrti Jurija Humarja preteklo že veliko dolgih let, še vedno presenečajo, miselno in duhovno izpolnjujejo, včasih pa zaradi klenega jezika in izraza tudi zabavajo.

V svojih pismih večkrat ponavlja, da so med nebom in zemljo moči, o katerih se nam niti ne dozdeva in ki jih ne moremo zaznati z naravnim čutom. Te moči ima vsakdo v sebi, vendar niso razvite. Sam se svoje moči zaveda in jih uporablja predvsem zaradi ljubezni do bližnjega.

Zato zdravi in lajša trpljenje vsem, ki pridejo po pomoč. Ravno zato spodbuja svojo nečakinjo Filomeno in brata Jerneja, ki pa je bil očitno nejeveren, naj svoje darove za zdravljenje razvijata in uporabljata. Zanimivo je tudi njegovo pisanje o mnogih nenavadnih primerih: kako je moč odgnati tatove, kako so ga ljudje sanjali, ne da bi ga prej videli in poznali, kako je nekaterim pomagal pri loteriji (le ljudem v stiski), kako je ozdravil hromo učiteljevo hči.

Namen knjige je povečati zanimanje za Jurija Humarja - za (kot piše na ovitku knjige) »izredno svetega duhovnika in izvrstnega zdravnika, ki je pri ozdravljanju katoliške vere v ospredje postavljal veselo oznanilo, ne pa grožnje«.

BREDA PODBREŽNIK VUKMIR

STARŠI - STARŠEM

Da bo v vrtcu še lepše

Ko je bil otrok šele v mojih mislih, sem sredi zelo vetrovnega poletja šla mimo vrtca. Otroci - nagci so se namakali v bazenih, štiri varuške ali vzgojiteljice pa so v varni razdalji klepetale. Mislila sem si: »Joj, joj, poglej jih! Saj se sploh ne zmenijo za malčke, verjetno jim zaradi mrzlega vetra čeljusti že šklepetajo. Le koliko jih bo jutri bolnih?«

Potem so minila leta, rodil se je prvi otrok. Do prvega rojstnega dne z njim res ni bilo pretiranega dela. Začel je hoditi, kar je pomenilo, da smo mu morali ves čas stati za hrbtom. Zaradi njegove varnosti in varnosti predmetov v stanovanju.

Bližal se je drugi rojstni dan. Začel je govoriti. Prvih deset besed, potem sto in kar naenkrat ga ni bilo več moč utišati. Seveda je bilo prijetno, a naporno tudi. Zakaj, kaj, kje, kdo pa kaj...

Prebrala sem vso mogočo literaturo in povsod je tudi pisalo: če je otrok nervozen, pretirano živahen, objesten, je to verjetno odraz vašega počutja. Torej ostanite mirni, blagi, sproščeni in tak bo tudi vaš malček. Ampak dnevni urnik tega navadno ne omogoča. Zjutraj hitro vstajanje, umivanje, zajtrk, otroka v varstvo, služba... In ko popoldne otroka odpelješ domov, te čaka gora perila, skuhati je potrebno kosilo, kaj počistiti in seveda potrebno se je posvetiti malčku. Igra, branje, pravljice, sestavljanje, lovljenje, risanje. Kako je to naporno!! Kar naenkrat ugotoviš, da ti zmanjkuje potrpljenja, ob igri misli uhajajo drugam, da se tvoj malček ne želi igrati na tvoj način. Pa kdo je pisal te presnete knjige? Piše enostavno, pa ni tako.

In potem smo pred letom dni dobili varstvo v vrtcu. Malček je že konec prvega tedna ostal v vrtcu od zajtrka do malice po počitku. Vsak dan znova je ob odhodu navdušeno pokazal, kaj so ustvarjali: piščančje lepljenke, krompirjaste ježe, pisane rože, glinene polže. Ni minil niti en teden, da ne bi pomislila: »Hej, koliko pa vzgojiteljice in varuške znajo! Saj je res, da to delajo že celo večnost, iz leta v leto, otroci pa so vsako leto novi in ustvarjajo drugače kot lanski.«

Ne enkrat, ampak stokrat sem popoldne stala pred vrati in jih opazovala pri igri. Deklice so se igrale mamice, frizerke, fantki so bili gasilci, policaji, poštarji, mehaniki... En dan je bil strahotno pomemben, naslednji še bolj. Prišla je sobota in zvečer je edinček že začel: »Meni je tako dolgčas po otrocih in po tovarišicah, kdaj bom šel spet lahko v vrtec?«

Poleti, ko so bile skupine zelo majhne, je bilo šele luštno. V ponedeljek so šli na sladoled, v torek z vlakom v mesto, v sredo pogledat male kužke, v čertek so v reko metali kamne, v petek so se kopali. V enem tednu toliko izjemnih vtisov, da bi človek kar vriskal. Vzgojiteljice in varuške so res čarobna bitja. Le kje se jih toliko najde? Je pa še nekaj res! Če je mamica (očka) vesela, optimistična in zadovoljna, potem opaziš poleg motečih nerodnosti, ki se v vrtcu tudi dogajajo, predvsem veliko pozitivnega. Zlasti majhnih nežnosti, s katerimi zaposleni v vrtcu zasipavajo otroke, nikoli ne zmanjka. Ni lepšega, kot je nasmeh na vašem srečnem nadobudnežu.

Zaposleni v vrtcu morajo imeti potrpljenje in občutek za delo z malčki že zapisano v genih, sicer bi lahko vsaj trikrat dnevno skočili iz kože. Fantastični so. Ni vsak rojen za to nalogo, pravzaprav so zelo redki nadarjeni. Zato se starši kdaj pa kdaj potrudite in tudi osebe, ki jim otroka osem ur dnevno zaupate, nagradite. Še bolj bodo zagnani, če boste opazili, kaj so skupaj z otroki ustvarjali, če si boste kdaj ob odhodu domov utrgali minute za odgovor, če jih boste kaj povprašali,..

Tudi oni so ljudje. In ne delajo s stroji, njim ste zaupali najdražje, kar imate v življenju - svojega malčka. Zaupajte jim, svoje delo bodo vsekakor opravili po najboljših močeh.

Septembra mnogi pripeljete svoje otroke prvič v varstvo v vrtec. Poskusite si že pred prvim obiskom v mislih predstavljati, kako bo to izgledalo. Predstavljajte si, da je otrok v vrtcu srečen, da postaja samostojen, se veliko smeji. Tudi to si zamislite, dá vsak dan malo poklepetate z varuško ali vzgojiteljico in da je vaš malček dopoldne v dobrih rokah.

Seveda ne bo vsak dan tako, kot si želite, ampak otroci so neverjetno pametni, potrpežljivi in od njih se vsak dan lahko veliko naučimo.

MAJA BOLHA ROTAR

Obnovljena kapelica na Vinskem vrhu

Krajani Vinskega vrha v Tunjicah so z lastnimi prispevki, predvsem pa z vloženim delom, prenovili kapelico pod cerkvijo s kipom Srca Jezusovega. Kapelica je bila pred obnovo že v zelo slabem stanju, zato je pogled na skrbno obnovljeno in s cvetjem okrašeno kapelico danes še lepši. V soboto, 13. junija, je kapelico ob prisotnosti vaščanov blagoslovil tunjiški župnik. Za to priložnost so skrbne gospodinje Vinskega vrha napekle slastnih domačih dobrot, ki so ob sproščenem klepetu in prijetnem razpoloženju teknile vsakomur. Vsem krajanom gre pohvala, saj so s skupnim delom in prispevki ponovno pokazali, da sodelovanje in razumevanje drug drugega obrodita sadove.

SAŠA MEJAČ

Skrbne gospodinje so se izkazale in napekle številne domače dobrote.

Tunjiški župnik blagoslavlja obnovljeno kapelico na Vinskem vrhu.

Moški komorni zbor Lek v Mekinjah

V petek, 15. maja, ob 20. uri je potekal v dvorani mekinjskega društvenega doma koncert Moškega pevskega zbora LEK. To je bil po dolgem času prvi koncert nekega tako uglednega zbora v Mekinjah. Moški komorni zbor LEK, ki ga vodi dirigent g. Milivoj Šurbek, se namreč uvršča v sam vrh slovenske zborovske glasbe. Zbor se nam je v dvournem programu predstavil z 18 skladbami iz svojega zares obsežnega in raznolikega pevskega repertoarja. Na začetku prvega dela programa nam je zbor zapel nekaj latinskih madrigalov Jakoba Gallusa, v nadaljevanju pa smo slišali še nekaj lahkotnejših pesmi domačih in tujih avtorjev. V drugem delu programa so nam predstavili slovenske narodne ali ponarodele pesmi. Program je povezovala ga. Jana Svetec. Omenjeni koncert predstavlja obogatitev programa prireditev, ki jih prireja kulturna sekcija pri mekinjskem športno kulturnem društvu. S tem skuša zadovoljiti tudi zahtevnejše mekinjsko poslušalstvo. Pobudnika gostovanja omenjenega zbora sta bila dva člana tega zbora iz Mekinj: predsednik zbora **g. Anton Slanovec** in g. **Andrej Bernot.** Obiskovalci koncerta so bili navdušeni nad kvaliteto zapetih pesmi in so zbor nagradili z bučnim aplavzom, tako da je zbor zapel za dodatek na koncu še tri pesmi. Upajmo, da bo takšnih koncertov v Mekinjah še veliko in da nas tudi moški komorni zbor LEK še kdaj obišče.

DAMJAN HANČIČ

POHIŠTVO – LIIZ KARANTANIA

WEEKEND PONUDBA GARNITUR! NOVI MODELI

* **SEDEŽNE GARNITURE** iz usnja in blaga - na zalogi, velika ponudba weekend garnitur kavč-postelja: novi modeli
* **DNEVNE SOBE** iz masivnega lesa - hrast, jelša, breza, smreka...
* **KUHINJE** - 64 modelov različnih barvnih kombinacij, izdelane po meri (AKCIJA: model LEA - dobava 24 ur + 50% gotovinski popust)
* **JEDILNE GARNITURE** domačih in tujih proizvajalcev
* **SPALNICE in OTROŠKE SOBE:** masiva Bio Boy, švedski design-SLO kvaliteta

VSE TO V SALONU LIIZ KARANTANIA, Domžale, Ul. Antona Skoka 2, tel.: 710-130 in LJUBLJANA, Topniška 5, tel.: 130-77-30.

PEUGEOT RODEX®

Servis - prodaja

Rova 3/a, Radomlje tel. prodaja: 727-798 servis: 727-010

PEUGEOT BOXER
OD 2,583.000 SIT
(s 5% PD)

POSEBNO UGODNE CENE ZA MODELE NA ZALOGI!

POSEBNA PONUDBA: ROLAND GARROS

Na zalogi **Peugeotovi skuterji** od 349.200 SIT in **kolesa** od 51.960 SIT

UGODNI KREDITI TOM + 2,5%

Vozila iz programa Peugeot si lahko ogledate, preizkusite in seveda tudi kupite pri Rodexu Radomlje.

EDINI PRAVI SERVIS

Bodi član,

ker za početje nečlanov

ne odgovarjamo!

Zakaj hodijo po ISIC kartico v Ljubljano?

Zakaj ne najamejo kombija po ugodni ceni?

Zakaj ne vzamejo brezobrestnega študentskega kredita?

Zakaj ne naročijo napotnice kar po telefonu ali internetu?

ŠTUDENTSKI SERVIS KAMNIK

posredovanje dela dijakom in študentom z rednim ali izrednim statusom

Glavni trg 23, pri Občini, 1241 Kamnik
tel.: 061/817-058
http://www.studentski-s-domzale.si

Napotnice za delo obvezno dvignite pred pričetkom dela!

Želite v novo stanovanje še v letošnjem letu?

IZREDNA PRILOŽNOST

V centru Domžal dokončujemo poslovno stanovanjski kompleks D 15.

V tretji etapi, ki bo vseljiva v letošnjem oktobru, je po izredno ugodni ceni prostih še nekaj stanovanj. Možnost kreditiranja.

Informacije in prodaja:

SGP Graditelj, d.d., Kamnik, tel. 818-800

kočna

SUPER CENE V MESECU JUNIJU!

- LEDENI ČAJ TEATANIC, HRUŠKA, 1,5 l	163,70
- KAVA LOKA, MLETA, 100 g	135,10
- MAJONEZA THOMY, 630 g, Droga	519,10
- SOK NEKTAR, JABOLKO, 1/1 l, Fructal	123,60
- PIVO ZLATOROG, PLOČ. 0,5 l, Laško	114,60
- PIVO CLUB, PLOČ. 0,5 l, Laško	114,60

UGODEN NAKUP:

- UNION PLOČEVINKA, 0,5	129,40 SIT
- UNION PLOČEVINKA, 0,33	107,00 SIT
- RADLER STEKLENICA, 0,5	124,70 SIT

TIP TOP, Glavni trg 12, ☎ 831-423

MORSKI PROGRAM ZA VROČE POLETNE DNI !!!

- PENASTE LEŽALKE SOFTY ENOJNE 1250,00 SIT
  DVOJNE 2340,00 SIT

- HLADILNE TORBE 2500,00 SIT

- ROKAVČKI 440,00 SIT
- OBROČI 480,00 SIT

Prodajalne bodo v **JUNIJU** odprte:

Ob sobotah od 7. do 18. in ob **nedeljah od 8. do 11.30** je odprta trgovina **MARKET KRANJSKA (814-916).**
VSE NEDELJE od **8.** do **11.30** so odprte: **MARKET BAKOVNIK** (811-500), **MARKET NEVLJE** (831-675), **METKA** (831-424), **DUPLICA** (815-310), **ŠMARCA** (816-087), **KOMENDA** (841-139), **MOSTE** (841-138), **STRANJE** (825-422), **MOTNIK** (848-102), **LAZE** (847-012) in **SREDNJA VAS** (832-908).
VSE ŽIVILSKE TRGOVINE BODO NA PRAZNIK, 25. JUNIJA, ODPRTE OD 8. DO 11.30

Ob dnevu državnosti čestitamo vsem občanom kamniške občine!

SLEDITE MARKACIJI – OBIŠČITE KOČNO!

gorenje
CERES
Kamnik, Usnjarska 9, tel. 817-203

DO 15% GOTOVINSKI POPUST ALI PLAČILO NA 10 ENAKIH OBROKOV BREZ OBRESTI.

Na zalogi celoten program Gorenja.

Obiščite nas od 8. do 19. ure, ob sobotah od 8. do 13. ure.

ELEKTRO SERVIS
Marjan Plemeniti
Kamnik, Vrhpolje 73, tel.: 831-058

POPRAVILO: - gospodinjskih aparatov
- bojlerjev

ELEKTRO INŠTALACIJE

TRGOVINA S TEKSTILOM MIBA (pod Malim gradom)

* ženske obleke od 3.820 SIT
* krila na preklop 2.620 SIT
* ženske spalne srajce od 1.450 SIT
* moške kratke hlače od 1.530 SIT
* moške polo majice od 1.740 SIT
* otroške majice od 390 SIT
* otroške obleke od 2.350 SIT
* otroške kratke hlače od 830 SIT
* spodnje perilo od 165 SIT

Odprto od 9. do 19. ure, ob sobotah od 8. do 12. ure!
S TEM OGLASOM VAM PRIZNAMO 10% POPUST!!!

PUČKO CEMENTNI IZDELKI
IZDELUJEMO:
- cvetlična korita
- kamine, fontane
- ograjne elemente
- tlakovce, plošče, robnike
- tople grede, kompostnike
- škarpne elemente
- vinogradniške stebre

Vrba 7, 1225 Lukovica
tel.: 061/735-408, od 8.-17. ure

Champion U.S.A.
kopalke NANCY
poletna obutev -
kopitarna Sevnica
DOBITE V TRGOVINI
Šampion

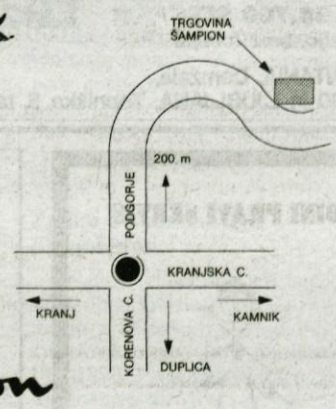

PODGORJE 106 b, KAMNIK, tel.: 812-250
ODPRTO OD 9.-13. IN OD 16.-19., OB SOBOTAH OD 9.-13.

mini MARKET mana
Trdinova 7/a, Kamnik, tel.: 814-680

AKCIJA!

• olje helios, 1 l	209,00 SIT
• olje zvezda, 1 l	229,90 SIT
• sladkor, 1/1	155,00 SIT
• rezanci, 500 g	199,90 SIT
• barcaffe, 100 g	159,90 SIT
• čokolešnik, 200 g	169,90 SIT
• majoneza Helmans, 165 g	239,90 SIT
• keksi Domačica, 350 g	379,90 SIT
• ribe Eva (zelenjava, pikant) 115 g	119,90 SIT
• fižol rjavi, 400 g	69,90 SIT
• milka, 100 g (vsi okusi)	129,90 SIT
• kompot mešani, 825 g	249,90 SIT
• koruza v zrnu, 326 g	119,90 SIT
• sadni bonboni, 250 g	119,90 SIT
• cedevita, 200 g	209,90 SIT
• sok multivitaminski, 1 l	129,90 SIT
• čokolada Alpia (več okusov), 100 g	79,90 SIT
• ledeni čaj, 1 l	89,90 SIT
• vino belo, 1 l	159,90 SIT
• pivo Union, pločevinka, 0,5 l	115,00 SIT
• pivo Veseli menih, steklenica, 0,5 l	75,00 SIT
• Persil, 5,4 kg	1.099,00 SIT

Akcija velja od 1. 7. do prodaje zalog.

1. julij 1. julij 1. julij

Odpiramo nov studio **Vizija design**
na kamniški obvoznici, Perovo 26 (tel.: 813-353).
saj ne moremo dopustiti, da mesto Kamnik ostane brez tradicionalne specializirane ponudbe:
* *zaves po naročilu,*
* *gubanih in klasičnih rolojev,*
* *namiznega perila,*
* *pregrinjal, posteljnine,*
* *in drugih dekorativnih izdelkov za vaš dom.*

Diplomirana oblikovalka tekstilij vam strokovno svetuje v našem studiu ali na vašem domu.

ZA BOLJŠO KULTURO BIVANJA - Vizija design

Odprto
PON.-PETEK 9.-12.30, 15.-20. ure
SOBOTA 9.-13. ure

OBLIKA KOT SE ŠIKA!

Mali oglasi:

Inštruiram matematiko, fiziko in osnove elektrotehnike. Tel.: 738-157.

Nudim skrbno varstvo za vašega malčka na svojem domu. Tel.: 817-030.

Prodam Z 750, l. 85, registriran do 15. 7. 98. Tel.: 832-141.

SAM d.o.o.

Trgovina z gradbenim materialom
Krakovska 4B, DOMŽALE
TEL, N.C.: 061/720-020
TRGOVINA: 061/720-560
FAKS: 061/713-288

Prodajni center Latkova vas
Latkova vas 84, PREBOLD
TEL.: 063/702-250
FAKS: 063/702-251

Trgovina z gradbenim materialom
Zg. Stranje 1A, STAHOVICA
TEL.: 061/825-564

Franšizing: Siporex-SAM
SAK, d.o.o., KISOVEC
TEL.: 0601/71-182
FAKS: 0601/72-071

OD OPEKE... DO STREŠNIKA - in še mnogo več...!!!

NA NAŠIH PRODAJNIH MESTIH VAM NUDIMO VSE ZA GRADNJO IN OBNOVO!

AKCIJSKE CENE za ARMATURNE MREŽE !!!

UGODNE CENE drugega gradbenega materiala: strešnik BRAMAC, opeka MODULARNI BLOK in drugi opečni izdelki, IZOLACIJSKI materiali, APNO, CEMENT, zidarsko ORODJE, mešalci, cevni odri, podporniki,... stavbno pohištvo, okna, vrata, strešna okna VELUX, parket, program JUB-a...

Cenjene stranke z območja Kamnika obveščamo, da smo odprli novo trgovino

NOVO !!!

SAM d. o. o. - POSLOVNA ENOTA STRANJE
TRGOVINA Z GRADBENIM MATERIALOM
Zg. Stranje 1a, STAHOVICA, tel.: 061/825-564

Cene v novi trgovini so enake kot v Domžalah. *VLJUDNO VABLJENI!!!*

• *NOVO: opaž za okrogle stebre MONOTUB DD*

V trgovinah vas pričakujemo vsak dan od 7. do 19. ure, ob sobotah pa od 7. do 13. ure.

DISKONT - KERN

Markovo 2/h,
Kamnik (4 km iz Kamnika proti Tuhinjski dolini, ob glavni cesti)
tel.: 061-817-133

Cenjene kupce obveščamo, da smo odprli novo diskontno prodajalno z alkoholnimi in brezalkoholnimi pijačami.

Cene so ugodne!

Odprto: 8h-12h, 14h30-20h, sobota 8h-16h
nedelja in prazniki 8h-12h.

Se priporočamo!

MARKET MOJCA

Kamnik, Medvedova 16, tel.: 817-381

Poleg ugodne ponudbe
še posebno akcijske cene:

• pivo Zlatorog, 0,5 l ploč.	114,60 SIT
• olje Sončni cvet, 1 l	209,00 SIT
• kava Loka, 100 g	141,40 SIT
• barcaffe, 100 g	168,60 SIT
• vino namizno belo 1 l	182,90 SIT
• Persil, 5,4 kg	1.099,00 SIT

Za vsak nakup nad 2.000 SIT prejmete kupon - za 35 kuponov vas nagradimo z darilom.

Pri nakupu nad 5.000 SIT pa vam podarimo še 100 g barcaffe.

Upokojenci, izkoristite še dodatni 7% popust zadnjega, prvega in drugega dne vsakega meseca!

Pričakujemo vas od 7. do 20. ure, ob sobotah od 7. do 18., ob nedeljah od 8. do 12. ure.

STEKLARSTVO

HOMEC, VIII. ul. 9/a
tel.: 727-089, 715-717

Delovni čas:
pon., tor., čet. in pet. od 7h do 15h
sreda od 7h do 17h

Velika izbira barvnih stekel in ogledal, izdelava steklenih vitrin, termopan stekla, zasteklitev z okrasnimi letvicami, oprema lokalov, kaljeno steklo...

Srce tvoje zdaj miruje,
v srcih naših žalost kljuje,
med nami več ni tvojega nasmeha,
snidenje v nebesih,
edina naša je uteha.

ZAHVALA

V 68. letu življenja nas je tiho zapustil dragi mož, brat, stric in boter

MIRKO KLADNIK

iz Žage 5/a

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem, znancem in rudarjem za podarjeno cvetje, sveče, izrečena sožalja in vsem, ki ste našega Mirka spremljali na njegovi zadnji poti. Posebna zahvala velja dr. Ahlinu, dr. Plavčevi, g. Marjanu Hančiču za ganljive besede slovesa v imenu rudarjev, gospodu župniku za ganljiv govor in pevcem za lepo petje.

Žalujoči: žena Marija in drugo sorodstvo

junij 1998

Ne jokajte na mojem grobu,
le tiho k njemu pristopite.
Pomislite, kako trpel sem
in večni mir mi zaželite.

ZAHVALA

Po težki bolezni nas je v 84. letu zapustil naš dragi mož, oče, ded, praded in stric

JANEZ RESNIK

p.d. Dominčkov ata z Velikega Rakitovca 5

Iskreno se zahvaljujemo sosedom, sorodnikom, prijateljem, sodelavcem Titana in Butika Resnik za izrečeno sožalje, darovano cvetje in sveče, darove za svete maše in za spremstvo na njegovi zadnji poti. Posebna hvala dr. Ahlinu za zdravniško pomoč, župnikom Mihu Trdinu za ganljiv govor, Antonu Potokarju in Mihaelu Žnidarju. Iskrena hvala Lojzki Žavbi za poslovilni govor in pevcem za lepo petje.

Žalujoči: žena Francka, sin Janez in hčerka Marinka z družinama

V. Rakitovec, Kokošnje, junij 1998

Stopinj več ni,
ne smeha ne besed,
pustil si nam le
topline bolečo sled.

ZAHVALA

Po dolgotrajni bolezni je v 87. letu tiho zaspal naš dobri ata, stari ata in stric

JANEZ PIRŠ

iz Šmarce

Iskreno se zahvaljujemo osebju ZD Kamnik, še posebno patronažni sestri Romani Poljanšek za skrbno nego, g. župniku za obiskovanje ata na domu in lepo opravljeno zadnje slovo. Hvala vsem, ki ste našega ata tako številno pospremili na zadnjo pot, mu podarili cvetje, sveče, darovali za maše, nas pa potolažili s toplo besedo. Hvala mekinjskim pevcem za zapete žalostinke in trobentaču za zaigrano Tišino.

Žalujoči: sin Janez ter hčerki Martina in Fani z družinami in drugo sorodstvo

maj 1998

Zaman bili so dnevi upanja, trpljenja,
je smrt bila močnejša od življenja.

ZAHVALA

V 66. letu življenja nas je po dolgi bolezni zapustil naš brat, stric, boter, bratranec in svak

FRANC URŠIČ

iz Godiča 1a

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste ga pospremili na zadnj poti, mu podarili cvetje, sveče, za maše, nam pa izrekli sožalje. Zahvala tudi patronažni sestri Miji za vso pomoč, gospodu župniku za opravljen obred, organistu in pevcem.

Žalujoči vsi njegovi

junij 1998

Kako je prazen dom, dvorišče,
naše oko zaman te išče,
ni več tvojega smehljaja,
le praznina in bolečina
za teboj ostaja.

ZAHVALA

V 78. letu življenja nas je zapustila naša draga mama, babica in prababica

ALOJZIJA SUŠNIK

roj. Rifel, Pšajnarjeva mama iz Podstudenca pri Kamniku

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečena sožalja, podarjeno cvetje, sveče in darove za svete maše. Iskrena hvala g. župniku za poslovilno mašo, pogrebni obred in obisk na domu. Hvala nosačem in pevcem za lepo zapete žalostinke ter gospe Karli za igranje in petje pri sv. maši. Še enkrat hvala vsem, ki ste našo mamo pospremili na njeni zadnji poti.

Žalujoči vsi njeni

Podstudenec, Mekinje, junij 1998

V življenju le skrb in delo si imela,
sedaj od vsega trudno za večno si zaspala.
Odšla si tja, kjer teh skrbi ni več,
za tabo v naših srcih ostale težke so
bolečine in vendar spomin na Te
ostal bo večno.

ZAHVALA

Mnogo prezgodaj nas je zapustila naša draga žena, mami, stara mama ter prababica

IVANKA ŽELEZNIK

roj. Anžin iz Spodnjih Jarš pri Domžalah

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom iz Aškerčeve in Mlakarjeve ulice, prijateljem in znancem za izrečeno osebno in pisno sožalje, podarjeno cvetje in sveče. Lepa hvala vsem v ožjem sorodstvu, ki ste nam pomagali v najtežjih trenutkih. Hvala za vso pomoč družinam Stanovnik-Drolc, Beč, Dragotu in Rezki Železnik. Toplo se zahvaljujemo medicinski sestri vnukinji Maji, ki je s tolikšno milino negovala svojo staro mamo. Vsa zahvala hčerki Metki in Ivankini sestri Francki, ki sta noč in dan bedeli ob njeni postelji in ji lajšali trpljenje do zadnjega izdiha. Lepa hvala g. župniku za opravljeno zadnje slovo in oktetu bratov Pirnat za prelepo občuteno petje. Prisrčno se zahvaljujemo vsem, ki ste našo Ivanko v tako lepem številu pospremili k zadnjemu počitku.

Vsi njeni, ki smo jo imeli izjemno radi.

junij 1998

V naših srcih ti naprej živiš,
zato pot nas vodi tja,
kjer ti v tišini spiš,
tam lučka ljubezni vedno gori
in med nami boš vedno ti.

ZAHVALA

V 65. letu življenja nas je po dolgotrajni bolezni zapustil naš dragi mož, oče, ded in stric

IVO KORETIČ

iz Kamnika

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za podarjeno svetje, sveče, izrečena sožalja in sožalne brzojavke. Še posebej se zahvaljujemo sosedom Primožičevima in Djuraševićevim za vso izkazano pomoč. Za darovano cvetje in sveče se zahvaljujemo Balinarskemu klubu Duplica, sodelavcem KFMR, sodelavkam laboratorija ZD Kamnik, bivšim sodelavcem Iskra elektrozveze in Zelenim Kamnika. Hvala tudi pevcem Lire za zapete pesmi in trobentaču za zaigrane žalostinke. Vsem še enkrat HVALA.

Žalujoči vsi njegovi

Kamnik, Križevci, junij 1998

ZAHVALA

V 79. letu nas je zapustil naš dragi mož, oče in stric

JOŽE KRIVEC

z Motnika

Toplo se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje, cvetje in sveče. Posebna zahvala vsem gasilcem, ki ste počastili spomin na očeta in ga pospremili na zadnji poti, pevcem za lepo zapete žalostinke in trobentaču za zaigrano Tišino. Hvala gospodu župniku za lepo opravljen pogrebni obred in govornikoma g. Semprimožniku in g. Orehovcu za besede slovesa. Vsem sosedom pa še enkrat iskrena hvala za sočutje in pomoč.

Žalujoči: žena in hčerka ter drugo sorodstvo

junij 1998

NAPREDEK
DOMŽALE

Poletne trajno nizke cene

od 15. 06. do 15. 09. '98

Moka T- 400 gladka 1kg, Žito	**89,50** SIT
Moka T- 500 1kg, Žito	**80,60** SIT
Čokolešnik 200g, Kolinska	**179,-** SIT
Olje rastlinsko Sončni cvet 1l PVC, Helios	**279,-** SIT
Margarina special namizna 250g, Zvezda	**105,-** SIT
Pašteta jetrna 100g, Gavrilovič	**186,-** SIT
Pašteta turistična 80g, Delamaris	**159,-** SIT
Ribe predjed Provencale 125g, Delamaris	**171,-** SIT
Ribe sardine Eva 115g, Adria	**114,-** SIT
Sok pomaranča - limona 1l BP, Fructal	**122,-** SIT
Sirup Pika borovnica 1l, Dana	**355,-** SIT
Vino Briško belo 1l, KZ Goriška Brda	**228,-** SIT
Napolitanke Lazzaroni waffers 150g	**149,-** SIT
Gorčica 700g, Eta	**219,-** SIT
Čokolada v prahu 100g, Žito	**108,-** SIT
Sladilo Natreen tablete 120/1	**169,-** SIT
Papir toaletni Exclusive, Paloma	**469,-** SIT
Robci pap. 10/1, Paloma	**156,-** SIT
Damski vl. Viriana ultra plus normal ali super, Tosama	**338,-** SIT
Toaletne brisače Lotos 2/1 tisk, Kora c	**139,-** SIT
Pralni prašek Persil 3,6kg PVC, Henkel	**880,-** SIT
Pralni prašek Megamax 3,6kg, Tki	**746,-** SIT
Pralni prašek DAM taed 5kg vedro, Teol	**1.350,-** SIT
Pralni prašek DAM taed 4kg tekstilna vreča, Teol	**1.250,-** SIT
Mehčalec Ciklam classic ali fantassy 4l, Teol	**494,-** SIT
Detergent za posodo Cet 1l, Henkel	**318,-** SIT
Detergent za posodo Inal forte 0,5l, Teol	**199,-** SIT
Detergent za posodo Inal 1l, Teol	**217,-** SIT
Detergent Calgonit tablete 500g	**917,-** SIT
Detergent Teril 400g, Teol	**197,-** SIT
Čistilo Alfi 600g, Teol	**215,-** SIT
Čistilo Bio WC za keramiko 750 ml, Teol	**263,-** SIT

Napredek, dobro ime med trgovci!

IZOLACIJE CENTRALNEGA OGREVANJA IN VODOVODNIH INSTALACIJ
s pločevino in mineralno volno.
Uredimo tudi izvedbo celotnega centralnega ogrevanja.
MIKO PROM, d.o.o.
Žeje 3 pri Komendi, tel.: 842-017, 041-670-623.

STOB, d.o.o.
TRGOVINA Z GRADBENIM MATERIALOM
Domžale, Ljubljanska 51, tel.: 711-415
ŠE POSEBNI POPUSTI V JUNIJU IN JULIJU!
Na zalogi vhodna vrata in okna po izredno ugodnih cenah.
Možnost prevoza.
Odprto od 7. do 19. ure, ob sobotah od 8. do 13. ure.

FRIZERSTVO

MARJANCA JUH
KAMNIK,
TUNJIŠKA 2/B
telefon: 817-422

Od 6. julija do 22. avgusta bo delovni čas zaradi dopustov spremenjen: ponedeljek, sreda, petek od 7. do 15. ure, torek in četrtek od 12. do 20. ure, sobota po naročilu do 11. ure.
Vsem želimo lepe dopustniške dni!

Avto Car - Mengeš
tel.: prodaja 737-414, servis 737-279

Megane - mega cena za mega varnost
120.000 SIT ugodnejše,
že od 1,889.000 SIT

Twingo - 84.000 SIT ceneje,
že od 1,277.000 SIT,
vsakega kupca pa presenetimo še z darilom

Laguna - novi modeli
z 1.6 16V in 1.9 DTi motorjem na zalogi

Avto Car - pravi naslov za Vaš avto življenja

RENAULT AVTO ŽIVLJENJA

AMBROŽ FIAT
POOBLAŠČENI TRGOVEC IN SERVIS V LAHOVČAH
UGODNE CENE VOZIL!

UNO 1.0 IE	1,130.000 SIT	MAREA 1.6 ELX LIM.	
PUNTO 55S	od 1,347.000 SIT	MAREA 1.6 SX SW	
PUNTO 60 SX	od 1,507.000 SIT	MAREA 1.8 ELX SW	
BRAVA 1.4 SX	od 2,120.000 SIT	SCUDO 1.9 TD - KOMBI	
BRAVO 1.6 SX KLIMA	2,308.000 SIT	DUCATO 2.8 TDi MAXI	

RABLJENA VOZILA:
Fiat Croma 2.0 turbo, l. 92, Mitsubishi Lancer 1.2 GL, l. 85, Lancia Delta 1.6, l. 95, Fiat Punto 55, l. 96, Seat Marbella, l. 93, Renault R4, l. 88.....

AKCIJA MAREA 1.6 16 V ELX
2xAIR BAG, ABS, meglenke, el. pomik stekel in ogledal, centr. zaklep., servo volan, radio, blokada motorja... 2,650.000 SIT

PRI NAKUPU VOZIL PUNTO in UNO IZ ZALOGE DARILO AVTORADIO PHILIPS Z MONTAŽO!

KREDIT DO 5 LET! LEASING! STARO ZA NOVO!

PRODAJA VOZIL: Lahovče 2, tel.: 064/421 119, tel./faks: 064/421 141
SERVIS VOZIL: Lahovče 40, tel.: 064/421 193, tel./faks: 064/421 021

MESO KAMNIK

Vabimo vas v našo prodajalno na Usnjarski 1 v Kamniku (tel. 817-404),

kjer dobite meso in mesne izdelke za piknik, dnevno sveže meso, drobovino in mesne izdelke, narejene po izvirnih domačih receptih iz mesa živine slovenskih rejcev.

Pričakujemo vas vsak dan od 7. do 19. ure, ob sobotah pa od 7. do 12. ure.

MIKAVNO IN DOBRO!

AST AHAČIČ SERVIS TRGOVINA Domžale, Prešernova 1/a, tel. 722-107

prodajalna izdelkov gorenje

POSEBNO UGODNE CENE!

- PRALNI STROJI	od 53.680 SIT
- HLADILNIKI	od 34.660 SIT
- ŠTEDILNIKI	od 43.450 SIT
- KOVINSKI REZALNIKI BOSCH	17.890 SIT
- AKCIJSKA PRODAJA ZAMRZOVALNIH SKRINJ	

- **Bogata izbira bele tehnike:** pralni stroji, sušilci perila, pomivalni stroji, štedilniki, hladilniki, zamrzovalne omare in skrinje...
- mali gospodinjski aparati (šivalni stroji, sesalci, likalniki, mešalci...)
- **originalni rezervni deli Gorenje**

GOTOVINSKI POPUSTI!
Možnost nakupa tudi na več obrokov. **Brezplačna dostava.**
Odprto od 8. do 19. ure, ob sobotah od 8. do 12. ure.

PRAVI NASLOV ZA NAKUP APARATOV gorenje